

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – MARTIE 2014
Ședința din ziua de 14 martie 2014
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.

3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.49 din 7 februarie 2014 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea culturilor nucifere – art.13, 14, 16, 17; Legea nr.1333-XIV din 27.10.2000 – pct.2; ș.a.*).

4. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.4 din 9 ianuarie 2014 privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

5. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.18 din 24 ianuarie 2014 cu privire la energia termica și promovarea cogenerării.

6. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.34 din 4 februarie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal – art.7, 90^l, 103, 108 ș.a.; Legea cu privire la întreprinderea de stat – art.7, 13^l; ș.a.*).

7. Dezbatere proiectului de Lege nr.94 din 6 martie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.90 din 26 aprilie 2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014 (*art.3, 4, 6 ș.a.*).
Dezbaterea asupra proiectului de Lege nr. 94 nu s-au încheiat din lipsă de cvorum.

Ședința începe la ora 10.10.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domniile Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Rog, Secretariatul,

Să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ghilețchi Valeriu – în delegație, Reidman Oleg, Vieru Boris – din motive de sănătate, Botnariuc Tatiana, Dodon Igor, Vlah Petru.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc
Stimați colegi,

Ordinea de zi noi am aprobat-o în ședința de ieri. Câteva chestiuni referitoare la ordinea de zi. Am aici o solicitare privind introducerea în ordinea de zi a unui proiect tehnic, care vizează modificarea și completarea componenței nominale a unor comisii permanente, și este proiectul cu nr.3. Deci eu propun ca să îl introducem în ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Propunerea este acceptată.

Deci, am spus, este vorba de modificarea componenței nominale a unor comisii permanente. Vă rog, Secretariatul, să vadă dacă este difuzat tuturor deputaților, să știe toată lumea. Până când îl vom discuta, să aibă toți deputații, desigur.

De asemenea, vă informez: Comisia politică externă și integrare europeană a venit cu o solicitare ca audierile parlamentare privind derularea negocierilor asupra Agendei de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană” din motiv că raportorii sînt implicați în cadrul unei vizite care are loc astăzi la Chișinău, ca să fie amînată pentru săptămîna viitoare, da, doamna Guțu? *(Vorbește cineva din sală.)*

Acuși, ajungem. Eu am să supun votului și această propunere, ca acest subiect să fie transferat pentru săptămîna viitoare. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților au acceptat această propunere.

Și ultima se referă la introducerea în ordinea de zi a proiectului nr.94 din 6 martie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.90 din 26 aprilie 2012 cu privire la recensămîntul populației și a locuințelor din Republica Moldova în anul 2014. Este solicitarea unei fracțiuni. Eu dau curs acestei solicitări și propun plenului să decidă privind introducerea acestui proiect în ordinea de zi.

Aici, da?

Da, vă rog, domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Acest proiect a fost propus pentru săptămîna viitoare. Eu, săptămîna trecută, joi, regulamentar, am solicitat Biroului Național de Statistică să vină cu explicații

de ce întârzie procesul de pregătire a recensământului? Și, pînă la această oră, noi nu avem explicații.

În situația în care această modificare a datei recensământului este inițiată de către un grup de deputați, noi nici pînă la ... sau pînă la aprobarea acestui proiect nu vom putea să avem explicații.

Noi considerăm că, în situația în care Legea nr.90 era foarte explicită și avea termene foarte exacte, doi ani de zile pentru pregătire, iar noi nu avem explicații, un proces atît de important, precum recensământul, se încearcă să fie examinat vineri, prin introducerea în ordinea de zi, fără explicații din partea responsabililor, considerăm că ceva se pune la cale.

De aceea, acesta este un subiect extrem de important și extrem de sensibil, pentru că se face o dată la zece ani. Și eu nu cred că pînă mîine, pînă săptămîna viitoare nu o să rabde, dar pînă atunci avem nevoie de explicații clare din partea responsabililor: de ce este torpilat acest proces?

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, îl rog pe domnul Streleț. Deci a fost propunerea Frațiunii PLDM.

Domnule Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Salut vigilența domnului Valeriu Munteanu, faptul ca nu cumva ceva să se pună la cale fără dînsul. Dar, astăzi, în procesul dezbaterii acestui proiect va fi prezent și deja este prezentă conductoarea autorității naționale pentru statistică. Argumentele au fost vehiculate deja și în mass-media de ce este nevoie să examinăm acest proiect cît mai repede posibil.

De aceea, rugăm, domnule Președinte, să puneți la vot această propunere a Frațiunii noastre, ca să examinăm acest proiect anume astăzi.

Domnul Igor Corman:

Bine. Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților au susținut această propunere.

Acestea au fost propunerile la ordinea de zi.

De procedură, domnule Petrenco, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Eu am cîteva chestiuni de procedură. În primul rînd, domnule Corman, conectați microfoanele atunci cînd deputații solicită. Domnul Mușuc a solicitat de la începutul ședinței conectarea microfonului. Există Regulamentul Parlamentului și trebuie să respectați drepturile deputaților. Eu vă rog să îi dați posibilitate domnului Mușuc să vorbească de la microfon.

Domnul Igor Corman:

Da, eu văd că unii colegi au planuri mărețe pentru ziua de astăzi, da?

Domnul Grigore Petrenco:

Conectați microfoanele.

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

Vă rog, în primul rînd, să vă așezați la loc.

Domnul Eduard Mușuc:

În primul rînd, oferiți cuvîntul cînd se solicită din sală, ați înțeles sau nu?

Domnul Igor Corman:

Eu ofer cuvîntul atunci cînd este cazul, conform Regulamentului. Vă rog să vă așezați. (*Domnul Mușuc vorbește din sală.*) Dacă doriți să luați cuvînt, așezați-vă și eu am să vă ofer cuvîntul.

Da, spuneam eu că este nevoie de consultant specializat aici, în Parlament. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Petrenco,

Ați vrut să spuneți ceva, da?

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Stimați colegi,

Avem cîteva chestiuni de procedură. În primul rînd ... Doamnă Guțu, în primul rînd, Comisia politică externă și integrare europeană nu s-a întrunit, deci nu a examinat chestiunea cu privire la audieri. De aceea, nu ați avut dreptul să propuneți nimic, ca să fie amîinate audierile. Noi nu ne-am întrunit. Aceasta în primul rînd. Nu sînteți comisia, sînteți unul dintre membrii comisiei. Deci aceasta în primul rînd.

În al doilea rînd. Noi, dacă ați operat unele modificări în ordinea de zi pentru ședința de astăzi, propunem și ne adresăm Președintelui Parlamentului, în cazul de față, să uzeze de dreptul lui regulamentar, ieri am propus organizarea unor audieri cu privire la survolarea spațiului aerian al Republicii Moldova de către avioane militare, noi am propus invitarea ministrului interimar al apărării, am propus invitarea ministrului de externe, solicităm ca aceste audieri să aibă loc astăzi, deoarece au fost asemenea cazuri și ieri, ieri seară. Sînt foarte mulți martori cetățeni ai Republicii Moldova, care sînt indignați de ce avioane militare survolează spațiul aerian al unui stat neutru precum este Republica Moldova? Aceasta în al doilea rînd.

În al treilea rînd.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Noi cerem explicații. Pe data de 27 februarie, ați fost împreună cu domnul Ghilețchi în delegație în Canada. Și am primit ieri textul Memorandumului de

înțelegere între Parlamentul Republicii Moldova și Parlamentul Canadei, semnat de domnul Ghilețchi. Cine este domnul Ghilețchi? Cine l-a împuternicit să semneze un Memorandum de înțelegere din partea Parlamentului Republicii Moldova?

Noi nu sîntem împotriva relațiilor de prietenie și cooperare cu Parlamentul Canadei. Dar domnul Ghilețchi este un simplu deputat și nu a avut dreptul să semneze nici un fel de Memorandum de înțelegere cu alt Parlament din partea noastră. Solicităm explicații. Ați fost prezent și dumneavoastră acolo.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine. Veți primi explicațiile respective în scris. Da. Veți fi informat în detalii, inclusiv despre prevederile Memorandumului.

Stimați colegi,

Deci, conform Regulamentului, Președinte ședinței, în orice ședință, are dreptul să facă uz de dreptul său de a propune plenului Parlamentului privind modificarea ordinii de zi.

Deci eu am venit cu trei subiecte concrete astăzi, atunci cînd a fost vorba despre absența fizică a raportorilor la un subiect. Și am considerat normal să informez Parlamentul. Și Parlamentul a luat decizia că acceptă această propunere.

Deci a doua a fost din partea unei fracțiuni. Eu am înțeles că domnul Mușuc foarte mult s-a indignat că nu a avut posibilitatea să se expună la acel subiect.

Domnule Mușuc,

Dacă o faceți într-o manieră inteligentă, calmă, atunci veți fi auzit. Dar în cazul în care aveți nevoie de calmante, atunci nu veniți la mine aici, în prezidium, dar sînt alte locuri specializate pentru aceasta.

Domnule Mușuc,

Vă rog la subiect, dacă aveți ceva de spus.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu nu am nevoie de comentariile dumneavoastră. Ați înțeles? Și de calmante, cum vorbiți. Dumneavoastră trebuie să aveți „soveste”, domnule Corman, și să conduceți ședința așa cum trebuie, fără dictatura aceasta.

Cînd se solicită cuvîntul la un proiect de lege, la o chestiune, dumneavoastră sînteți obligat să oferiți acestuia cuvîntul. Dumneavoastră sînteți Președinte de Parlament, dar nu boier acolo, în prezidiu, ca să decideți cui oferiți cuvîntul sau cui nu.

Cu privire la recensămînt. Comisia administrație publică și dezvoltare regională este coraportor la acest proiect de lege. Dumneavoastră sînteți obligat să ne oferiți cuvîntul și să ascultați argumentele.

Doar marți, după masă, acest proiect de lege a parvenit în comisie. Noi am pregătit coraportul pentru săptămîna viitoare. În mod profesionist, el trebuie repartizat consultantților, la deputaților, care sînt responsabili de chestiunea aceasta. Textul, draftul coraportului trebuie pregătit, trebuie examinat în comisie. Pentru miercurea viitoare, noi am planificat examinarea acestui coraport, aprobarea

acestui coraport în așa mod ca joia viitoare să discutăm aici, în plenul Parlamentului.

Și, înainte de a supune votului, domnule Corman, dumneavoastră ați fost obligat să oferiți cuvântul tuturor persoanelor, deputaților, comisiilor, nemaivorbind, parlamentare, pentru ca să ascultăm toate părerile, toate informațiile și după aceasta, în mod conștient, să supunem votului această chestiune.

Și eu vă rog frumos să conduceți ședința Parlamentului în mod corect, fără ca să respectați drepturile deputaților, fără ca să abuzați de fotoliul dumneavoastră de Președinte al Parlamentului. Și nu... să fie ultima dată. Dacă veți încerca, vom bloca tribuna centrală, vom bloca prezidiul, vom face tot ce trebuie, pentru ca să convocați și să conduceți ședința Parlamentului în mod normal. Aceasta în primul rând.

În al doilea rând. Lucrul, care încă o dată reiterez, cu proiectul de Lege cu nr.18. Noi, alaltăieri, la ședința comisiei, am discutat proiectul de Lege cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Și am căzut de acord cu reprezentanții autorilor, reprezentanții Guvernului că noi vom examina, vom forma un grup de lucru și vom pregăti un coraport și la acest proiect de lege. Noi nu sîntem gata să îl examinăm în plenul Parlamentului.

Eu înțeleg că voi o să primiți o sumă anumită de bani pentru aprobarea acestui proiect de lege. Și am să deschid toate parantezele de la tribuna centrală. Dar nu se face așa, nu este profesionist, o lege de aceasta, știți, cum se spune „сырой закон”, să îl aprobăm, doar din cauza ca să primim un milion de euro și după aceasta să nu știm cum să îl implementăm, să îl executăm. Nu este corect. Abordarea nu este profesionistă.

Noi solicităm amînarea doar pe o săptămînă, ca să ne pregătim, ca, în cunoștință de cauză, să votăm o lege sau alta. Unde vă grăbiți dumneavoastră? Noi solicităm, din partea comisiei, ca proiectul de Lege cu privire la recensămînt să fie amînat pentru săptămîna viitoare. Fix același lucru îl solicităm, pentru vinerea viitoare, pentru proiectul de Lege cu nr.18. Și solicităm să supuneți votului aceste propuneri.

Domnul Igor Corman:

Domnule Sîrbu,

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Foarte calm și profesionist, eu aș vrea să dau citire articolului 60 alineatul (5) din Regulamentul Parlamentului, pentru acei care s-au dezvățat a citi sau nu vor să citească: „La solicitarea Președintelui ședinței sau a unei fracțiuni parlamentare, cu votul majorității deputaților aleși, unele proiecte de lege pot fi supuse dezbaterilor și adoptării în regim de urgență.” O normă absolut regulamentară, ceea ce și s-a făcut. Nu cred că este necesar de a face alt... pur regulamentar.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Sreleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de Frațiune, care a solicitat includerea în ordinea de zi a acestui proiect privind termenele și anumite corectări la actul legislativ care vizează desfășurarea recensământului, noi facem următoarele specificări.

Raportorul, comisia de bază, din câte sîntem informați, sînt gata să prezinte raportul. Noi urmează să examinăm doar în lectura întâi, astăzi. Pentru lectura a doua, comisia coraportoare poate prezenta argumentele sale care neapărat vor fi introduse în raportul pentru lectura a doua. De aceea, avînd în vedere circumstanțele care se creează, noi urmează să examinăm astăzi în lectura întâi, așa cum a fost introdus în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci am constatat ieri că conducerea Parlamentului încalcă grav prevederile Constituției din articolul 65 alineatul (1), Regulamentul Parlamentului, articolul 99 alineatele (1) și (2), Legea securității, sănătății muncii, articolul 10 alineatul (3) literele a), b), d), f) și condițiile sanitare de muncă.

După ce, ieri, am auzit aici, în sală, că sînt acreditați 200 de jurnaliști, m-am gîndit cum nu încap aici 200 de jurnaliști acreditați în sala aceasta atît de spațioasă, dar cum încap în țarc. M-am dus în țarc să văd. Și am constatat 30 – 35 de jurnaliști, aproximativ 15 operatori cu 15 camere, aproximativ 5 fotografi, care erau unul peste altul, scriau care pe aceasta... nu aveau scaune, nu aveau condiții de muncă. Și noi îi ținem în țarcul acela în condiții inumane.

Domnule Președinte,

Noi nu putem tolera acest fapt, pentru că vreau să vă spun: condițiile lor sînt inumane, de lucru, anume pentru jurnaliști.

Și cel mai grav ce am constatat. Am constatat că acolo sînt mai puține fuste scurte decît în sala Parlamentului unde are loc ședința, aici sînt mult mai multe, fapt constatat prin unele poze de jurnaliști.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Păi, nu. Că, pur și simplu, de spus ceva e mai ușor decît de propus soluții.

Domnule Șova,

Vă rog.

Domnul Alexandr Bannicov:

Я извиняюсь, просто у меня нет карточки, если можно включить... Вопрос какой, по повестке дня. В пункте № 3 повестки дня указан проект об изменении закона № 668, касающийся изменения назначения земель. Так?

В этой повестке дня стоит закон, который касается Министерства транспорта. Это касается Чимишлии.

Если войти на сайт Парламента, найти этот же самый закон, кликнуть на него, то отрывается закон, который говорит о том, что сегодня рассматривается закон о ...Кишинэу. То есть совершенно другой.

То есть, что у нас в повестке дня? Этот закон или второй, который подписан еще господином Филатом в 2010 году?

Domnul Igor Corman:

Da, domnul Candu.

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Astăzi, este proiectul nr.4, ce ține de atribuirea unor terenuri din gestiunea Școlii Tehnice Profesionale nr.76 din orașul Cimișlia, din subordinea Ministerului Educației în administrația Ministerului Transporturilor și Infrastructurilor, cu retragerea de circuit agricol pentru reabilitarea și extinderea drumului național M3 Chișinău–Cimișlia–Vulcănești–Giurgiulești, frontieră cu România.

Proiectul acesta de lege este astăzi pe ordinea de zi, nr.4, numărul curent 3.

Domnul Igor Corman:

Domnule Bannicov.

Păi, da ce, nu aveți cartele sau care e situația...

Domnul Alexandr Bannicov:

Если зайти, еще раз говорю, на сайт Парламента, под этим же номером стоит совершенно другой закон. То есть просто я еще раз говорю, что откройте, если вот вы можете открыть, откройте и зайдите. Посмотрите, там совершенно другой закон.

Domnul Igor Corman:

Da, rog Secretariatul să se clarifice.

Domnul Alexandr Bannicov:

То есть что это? Это ошибка или это что? Или другой закон...

Domnul Igor Corman:

Se va clarifica Secretariatul...

Domnul Alexandr Bannicov:

Сегодня в повестке дня.

Domnul Igor Corman:

...acum și va vedea: dacă e o greșeală, va fi corectată. (*Rumoare în sală.*)

Așa, mai văd că s-au înscris câțiva deputați aici.

Domnul Stoianoglo.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la informația pe care a doua zi deja o prezintă domnul Petrenco, referitor la apariția în spațiul aerian al Republicii Moldova a avioanelor străine.

Vă informez, Parlamentul, că informația aceasta nu corespunde adevărului și Ministerul Apărării astăzi face declarațiile respective la acest subiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Da. Domnule Președinte,

Referitor la întrebarea pe care a pus-o domnul Bannicov. Eu, la Biroul permanent și atunci când a fost examinată ordinea de zi, am propus acest proiect de lege, cel care a fost enunțat de domnul vicepreședinte Candu.

Așa că, probabil, s-a strecurat o greșeală și astăzi în ordinea de zi este anume acest proiect, care va fi pus în discuție. Primul moment.

Al doilea moment. Dacă dumneavoastră țineți la faptul că se respectă Regulamentul Parlamentului, aș vrea să știu de ce nu se revede pe ordinea de zi proiectul de Lege nr.2474, fiindcă noi am propus acest proiect de lege la Biroul permanent. El a fost acceptat.

Ieri, când a fost aprobată ordinea de zi, nu a fost propus ca să fie exclus din ordinea de zi și astăzi în ordinea de zi el nu se regăsește.

A fost, din numele autorului, retras și s-a făcut lucrul acesta fără ca să fie pus la vot sau iarăși s-a strecurat o greșeală?

(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci, domnule președinte Popa,

Toate proiectele incluse, propuse de Biroul permanent. Noi am dezbătut ieri ordinea de zi. O parte au fost transferate, o parte au rămas.

Dumneavoastră considerați că a fost o greșeală cu nr.2474, că nu a fost pus în discuție?

Deci nr.2474 este transferat pentru săptămîna viitoare.

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Eu înțeleg. Poate că și s-a transferat pentru săptămîna viitoare, dar nu s-a pus la vot aici, în plenul Parlamentului.

Din numele autorului trebuia să iasă, normal, să propună acest lucru. Trebuia să fie pus la vot și transferat pentru săptămîna viitoare. Absolut nu îi nici o problemă.

Dar el s-a exclus din ordinea de zi, fără a se respecta procedurile respective, prevăzute de Regulamentul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Eu rog Secretariatul, este stenograma și foarte exact să îi prezentați domnului Popa ce e cu proiectul nr.2474.

Eu țin minte că el a fost, din start, pentru săptămîna viitoare. (*Rumoare în sală.*) Dar să vă confirme Secretariatul. Este autorul aici? Cine?

Domnule Țap,

Vă rog frumos.

Domnul Iurie Țap:

Da. Mulțumesc.

Conform hotărîrii Biroului, el a fost prevăzut pentru ciclul bisăptămînal, dar pentru 20 – 21 februarie... Cer scuze, martie. Este conform programului.

Domnul Igor Corman:

Iată, este și confirmarea Secretariatului că anume așa a fost, domnule Popa.

Deci ne-am clarificat. Da? Domnul... Mai aveți ceva de spus?

Domnule Popa,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Domnul Țap nu este membru al Biroului permanent și nu asistă la ședința Biroului. Asistă domnul Balan, care șede alături și dumnealui poate să confirme lucrul acesta.

Domnul Igor Corman:

Nouă ne-a confirmat Secretariatul, domnule președinte.

Domnul Gheorghe Popa:

Dumnealui...

Domnul Igor Corman:

Secretariatul.

Domnul Gheorghe Popa:

...în calitate de autor, a avut dreptul, dar trebuia să propună aici, în plenul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Eu încă o dată vă spun: Secretariatul confirmă că, din start, acest proiect a figurat în agendă pentru săptămîna viitoare.

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Foarte calm, vreau să vă solicit să faceți uz de dreptul dumneavoastră de Președinte al ședinței și să scoateți din ordinea de zi, să excludeți din ordinea de zi, să transferați pentru o altă dată, proiectul nr.34, cu nr.6 în ordinea de zi.

Este vorba despre corectarea Legii privind plafonarea taxelor locale.

Din păcate, pînă la această oră, încă nu avem hotărîrea motivată a Curții Constituționale, la această chestiune și, de aceea, ar fi nedrept ca noi să venim cu o soluție, fără să avem la bază decizia motivată a Curții Constituționale.

Petru că observăm, din textul acestei legi, că se încearcă să se corecteze greșeala comisă la 23 decembrie, dar se vine, din păcate, cu o plafonare și mai dură a taxelor locale.

Eu nu cred că o să se întîmple ceva pînă săptămîna viitoare. Poate, între timp, apare și hotărîrea motivată a Curții Constituționale și atunci o să facem și o să corectăm normal acest lucru.

Eu nu înțeleg de unde atîta grabă și de ce voi singuri mergeți către greblele care vă lovesc în anumite zone și foarte complicat după aia să luați decizii.

Este imposibil și nu înțeleg din care rațiuni încercați să corectați o hotărîre a Curții, fără să vedeți care sînt argumentele acestei hotărîri.

Faceți, dacă vreți, aveți majoritatea, dar noi vă spunem că posibil să intrați într-o neconstituționalitate și mai mare.

Asumați-vă răspunderea.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule Președinte al Parlamentului, domnule Corman,

Colegul meu Gheorghe Brega a atenționat asupra faptului că, într-adevăr, condițiile nu sînt dintre cele mai bune, ba din contra, pentru activitatea jurnaliștilor și noi deja am vorbit de multe ori.

Biroul permanent al Parlamentului a avut și aici o ședință de lucru și două locuri s-au identificat.

Este foarte simplu. Este loja din partea dreaptă a mea și este loja din partea stîngă, unde foarte bine încap, să zicem, opt camere de luat vederi în loja respectivă și încă opt aici.

Mai multe camere de luat vederi nu sînt. Jurnaliștii ar putea, într-adevăr, să asculte textele, discursurile, declarațiile din camera pe care o au acum, stînd la masă și notînd frumos, în condiții civilizate, textele, întrebările pe care doresc să le pună.

Eu sînt de acord cu faptul că jurnaliștii, cameramanii nu au dreptul să circule așa prin sală, să se apropie de deputat să îl bată pe umăr și să zică: vreau să îți solicit un interviu. Eu mă refer la faptul că noi trebuie să creăm condiții pentru cameramani care vor să ia imaginile pe care ei le consideră că sînt elocvente, vorbitoare pentru reportajul respectiv. Și este o chestiune extrem de simplă, domnule Corman. La această concluzie ați ajuns dumneavoastră, la această concluzie a ajuns și comisia de specialitate, care a venit cu o recomandare către dumneavoastră.

Și eu cred că o să ne aducă un plus de valoare și credibilitate că dorim, într-adevăr, libertatea de exprimare.

Doamnă Ciobanu,

Fiecare are dreptul să se expună.

Vreau să zic că există soluții foarte simple.

Vă mulțumesc.

Sper să luați în considerație acest punct de vedere. Nu aș vrea să scădem încă 2 – 3 trepte în rapoartele „Freedom House” sau „Journalists frontiers”.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Am fost vizat. Domnul Stoianoglo este un simplu deputat ca și toți ceilalți, nu înțeleg de unde domnul Stoianoglo are asemenea informații? Și de cînd domnul Stoianoglo controlează spațiul aerian al Republicii Moldova? De ce trebuie să îi credem domnului Stoianoglo?

Noi am solicitat audieri cu invitarea ministrului apărării, cu invitarea Ministerului de Externe, noi avem mai multe întrebări. Cine a permis survolarea spațiului aerian al Republicii Moldova pentru avioanele militare? Sînt foarte mulți martori, sînt și fotografiile deja plasate în Internet și dumneavoastră spuneți că nu este adevărat.

Noi solicităm să puneți la vot organizarea audierilor pentru ziua de astăzi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Președinte al Parlamentului,
Stimați colegi,

Eu cred că a venit timpul să fac o explicație, fiindcă este ridicol deja să faci trimitere la o postare de pe o rețea de socializare, pe care nu au citit-o aproape nimeni dintre acei care o comentează. Eu nu m-am referit decît la afirmația moderatoarei care spunea că necesitatea prezenței presei în Sala de plen constă în faptul pentru a putea filma atunci cînd se scobesc în nas unii deputați, cînd se joacă la calculator și alte lucruri urîte. Posibil că sînt așa lucruri, dar am spus-o că și unele jurnaliste au obiceiuri urîte atunci cînd se apleacă și, pur și simplu, ne arată lenjeria de corp. (*Rumoare în sală.*)

Eu vreau să spun că Comisia noastră, al cărei membru sînt, cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media s-a deranjat la modul serios de faptul că nu s-a găsit loc, după renovarea clădirii, și pentru presă. Eu sînt pentru prezența presei în Sala de plen.

Dar, vă rog, încetați marii apărători ai presei din Frațiunea, dacă este fracțiune, eu mă îndoiesc, a Partidului Liberal Reformator, mă scuzați, Liberal și nu repetați ... dacă reformatori ar trebui să fiți, nu am greșit nimic, de fapt, încetați, vă rog, să o faceți pe marii apărători. Dumneavoastră, cu adevărat, nu vă pasă, dumneavoastră, pur și simplu, nu aveți alte subiecte de discutat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, luînd în calcul situația în care ne aflăm noi acum, eu mă refer la aceste încercări ilegale și nedemocratice de a schimba, pe parcursul activității noastre, ordinea de zi, inclusiv Legea cu privire la recensămînt, Frațiunea Partidului Comuniștilor solicită o pauză de 30 de minute.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Așa vă place? Ne-am adunat ca la o șezătoare aici, fiecare spune ce vrea (*rumoare în sală*), nici o legătură nici cu ordinea de zi, nici cu proiectele de lege. Iată, după jumătate de oră, ne vom aduna și vom continua iar să spunem toți ceea ce credem. (*Rumoare în sală.*)

Pauza a fost solicitată. Vă rog frumos.

Da, ne revedem în jumătate de oră.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Igor Corman:

Continuăm ședința.

Vă rog să vă ocupați toți locurile.

Doamnă Postoico,

Vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea PCRМ solicită 2 – 3 minute, de la microfonul central, pentru a prezenta poziția Frațiunii.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Postoico,

Dar ca să nu creăm precedente, o faceți foarte bine acolo unde sînteți, că atunci...

Doamna Maria Postoico:

Domnule Președinte,

Păi, pentru aceasta noi și am cerut pauză. Deci avem tot dreptul ca dumneavoastră să cunoașteți care va fi poziția noastră.

Domnul Igor Corman:

Păi, dacă dumneavoastră o anunțați, noi o cunoaștem, dar...

Doamna Maria Postoico:

Ce vă încurcă de la microfonul central?

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră știți că nu creăm precedente. Deci de la tribuna centrală sînt prevăzute situații foarte clare cînd se vorbește.

Doamna Maria Postoico:

Păi, fiecare fracțiune, domnule Președinte, fiecare fracțiune care cere pauză și are o poziție foarte importantă, desigur că se oferă de la microfonul central. Și aceasta a fost tot timpul.

Domnul Igor Corman:

Unde scrie aceasta în Regulament? Spuneți-mi, vă rog, unde scrie aceasta în Regulament că... (*Rumoare în sală.*) Eu vă rog să vă anunțați poziția. Noi vă vedem, vă auzim, toată lumea vă aude.

Doamna Maria Postoico:

Lasă să vină toată lumea în sală atunci.

Domnul Igor Corman:

Mai așteptăm un pic.

Înțeleg că domnul Mușuc va vorbi. Da? Da.

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc, Președinte.

Din partea Frațiunii Comuniștilor, noi nu am avut, am fost lipsiți de posibilitatea de a ne expune pe marginea propunerii de a se include în ordinea de zi proiectul de Lege cu privire la modificarea Legii recensământului și, după o pauză, noi vrem să vă aducem la cunoștință poziția Frațiunii la acest capitol.

În primul rînd. În mare grabă, nerespectînd prevederile regulamentare, fără raportul comisiei, fără corapoartele comisiilor de profil la acest proiect de lege, se împinge de a fi examinat și aprobat astăzi în ordinea de zi, fără consultarea societății civile, fără vreo expertiză. Și, desigur, poziția noastră este următoarea.

În primul rînd. După o analiză chiar superficială a acestui proiect de lege, este clar că el exclude dreptul la libera declarație a respondentului în ceea ce privește, de exemplu, apartenența etnică, religia și alte chestiuni. Noi considerăm că astfel se încalcă principiul fundamental european și dreptul la autoidentificare liberă etnică, lingvistică, confesională etc. Unul la mîna.

Doi. Prin aceste modificări, noi considerăm că se pregătește o falsificare a recensământului, pentru denaturarea situației reale, cu scopul ca, ulterior, să fie promovată o politică națională în detrimentul minorităților naționale, în detrimentul a multor etnii care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, lucru care, după părerea noastră, reprezintă un pericol și pune în pericol unitatea poporului moldav, a statutului și caracterului lui polietic.

Noi considerăm că, astăzi, nicidecum noi nu putem examina acest proiect de lege. Noi cerem, în primul rînd, excluderea din ordinea de zi a acestui proiect de lege.

Doi. Consultarea pe larg de către societatea civilă, organizațiile nonguvernamentale și asociațiile care reprezintă diferite culturi, diferite etnii în Republica Moldova. Dar lucrul cel mai important, noi cerem ca acest proiect să fie expertizat de către Consiliul Europei. Și să fie prezentată expertiza exhaustivă a Consiliului Europei la acest proiect de lege.

Și trei. Noi cerem: conducerea Parlamentului să solicite... și Guvernul să solicite și să invite reprezentanții, observatorii din partea Consiliului Europei și OSCE, ca să asiste pe toată durata și pe tot parcursul, inclusiv a pregătirilor pentru acest recensământ și pe parcursul recesământului.

Frațiunea Partidului Comuniștilor consideră că acest proiect de lege nicidecum nu trebuie abordat în mod superficial și iresponsabil. Și solicităm, ca să nu intrăm într-o criză și într-un conflict, mai bine să îl excludem astăzi din ordinea de zi și să acceptăm acele propuneri care vin din partea Frațiunii noastre.

Domnul Igor Corman:

Doamna Palihovici.

În calitate de autor al acestui proiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. În calitate de coautor al acestui proiect.

Stimați colegi,

Eu vreau să aduc o claritate, că în acest proiect nu este prevăzută nici o modificare a Legii nr.90 din 26 aprilie 2014, ce ține de locul de naștere, vîrstă, domiciliu, cetățenie, apartenență etnică. În legea votată în 2012 este scris: „la libera declarație a respondentului”. Iar proiectul nr.94 nu include nici un element care să schimbe prevederile Legii nr.90 din 2012.

Așa că propunerile care au venit prin proiectul nr.94 sînt de caracter tehnic, stimați colegi. Și vă rog să nu faceți interpretări la acest capitol. Eu știu că acest proiect a fost discutat în comisii. Decizia va fi luată, desigur, de către Parlament. Dar dacă vreți să discutăm pe articole, atunci el trebuie să fie inclus în ordinea de zi, pentru a fi discutat.

Domnul Igor Corman:

Bine, stimați colegi...

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Eu văd că în proiectul de lege se propune, de exemplu, la articolul 7 să fie excluse, în alineatul (5), informațiile care se conțin în acest punct și să fie înlocuite cu „date/informații despre persoane, ce vor cuprinde caracteristici demografice, etnoculturale, educaționale, economice și de sănătate, la nivel general”. Dar vreau să vă spun: ceea ce este prevăzut astăzi în acest articol, în articolul 1, „apartenența etnică la libera declarație a respondentului”, chestia aceasta se exclude și mai departe...

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

Nu vă supărați, dar noi deja am intrat în dezbateri pe marginea proiectului. Eu am înțeles, dumneavoastră ați expus poziția Frațiunii. Doamna Palihovici a avut și dumneaei dreptul în calitate de coautor.

Dar acum, eu propun să trecem la ordinea de zi și, cînd vom dezbate acest proiect în prima lectură astăzi, atunci toți își vor expune toate punctele de vedere, vor pune toate întrebările ș.a.m.d. Și noi nu facem acum dezbateri. (*Rumoare în sală.*) Poftim?

Secretariatul,

Eu vă rog să îmi confirmați că toți deputații au acest proiect. (*Rumoare în sală.*)

Deci el va fi ultimul în agendă și pînă atunci dumneavoastră o să îl aveți...
(*Rumoare în sală.*)

Da, bine.

Atunci eu am să solicit o pauză. (*Rumoare în sală.*)

Eu am să solicit o pauză și am să consult încă o dată cu președinții fracțiunilor, cu toți președinții fracțiunilor, subiectul respectiv.

Eu cred că este suficient 15 minute.

Deci la 11 și 40 revenim.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Eu cred că în pauză anumite chestiuni au fost clarificate? Deci propunerea este ca noi cu acest proiect, despre care am vorbit, nr.94, mai pe la sfîrșitul zilei de astăzi, să îl examinăm doar în primă lectură. Între timp, toți deputații au acest proiect la mîină, el deja a fost difuzat încă pe 10 martie, de fapt, deputații îl au. Și dacă se agreează această propunere, să începem, în sfîrșit, să muncim pe ordinea de zi.

Avem două proiecte care urmează doar să le supun votului, dezbaterile au avut loc în a doua lectură. Primul este cu nr.540 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Da, iată, colegii din opoziție sînt atenți, au remarcat corect lucrul. Da, bine, dacă propuneți deci eu am să le las atunci aceste două proiecte mai tîrziu, vom vota doar formal.

Acum eu voi propune atunci dezbaterilor proiectul de Lege nr.49 pentru modificarea unor acte legislative. Este vorba de Legea culturilor nucifere, da, cîteva articole.

Prezintă proiectul domnul Godoroja, viceministru al economiei.

Domnul Dumitru Godoroja – viceministru al economiei:

Mult stimat domnule Președinte,

Mult stimați deputați,

E de menționat că exportul culturilor nucifere, produselor derivate de nuci și al lemnului de nuc este supus unei taxe sub formă de vărsămînt obligatoriu în bugetul de stat, achitată de către exportatori în mărime de 1,5%. Totodată, ținem să precizăm că, inițial, contribuția vizată era destinată fondului pentru încurajarea dezvoltării culturii nucului, a cărei activitate a fost suspendată la 1 ianuarie 2009.

Prin urmare, contribuția impusă exportatorilor de 1,5% din valoarea exportului ajunge a fi o taxă la export, achitată direct la bugetul de stat. Propunerea noastră este de a exclude această taxă, care este o barieră în calea exportului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către raportor?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Este opțiunea Guvernului de a anula acest fond, dar, în același timp, solicităm ca legea să respecte prevederile constituționale sau la modificarea legii să se țină cont de prevederile Constituției, care, la articolul 131 alineatul (6), spune foarte clar că nu poate fi făcută nici o cheltuială fără să se indice sursa. Or, prin adoptarea acestei legi, va fi diminuat bugetul pentru anul 2014 cu mărimea acestui fond, care, pentru anul trecut, a reprezentat 16,8 milioane lei.

Noi am văzut, acești bani sînt bugetați pentru anul acesta. În situația în care vreți să faceți această modificare, pentru a respecta ultimele hotărîri ale Curții Constituționale, trebuie să veniți concomitent cu modificarea bugetului. Respectiv, să arătați de unde vor fi luați acești bani și, respectiv, dacă veniți cu calcule că vor fi supliniți din altă parte, aceste calcule trebuie făcute. În alte situații, vreau să vă spun că această lege este neconstituțională, dacă va fi aprobată fără adoptarea concomitentă a modificărilor la bugetul de stat. Prima întrebare.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimat domnule deputat,

Vreau să vă informez că în politica fiscală și politicile fiscale care au fost introduse este taxa de 2% pentru persoanele fizice la produsele horticole, care este achitată de către beneficiar, adică de către companiile care importă.

De aceea, această taxă nicicacum nu este în detrimentul, nu este ... ea este o taxă, să spunem, abuzivă, dar ea nicidecum nu micșorează veniturile la buget. Totodată, din fondul de subvenționare, vreau să vă aduc la cunoștință, fondul care era folosit pentru menținerea sau susținerea culturilor nucifere, din fondul de subvenționare de la Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură noi vedem că această cultură este subvenționată de către stat din 2009, dar pentru anul acesta este bugetată la 17 mii de lei per hectar.

De aceea, nu este nici o ... nu vedem nici o ... Care nu erau în buget, dar acum nu vedem nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Munteanu?

Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Insist foarte calm și o să încercăm să demonstrăm acest lucru pe altă platformă. În situația în care acești bani au fost bugetați în bugetul pentru 2014, iar acum nu se fac concomitent și modificări, eu înțeleg că cineva așteaptă ca, la jumătate de an sau în septembrie, să facă anumite ajustări, inclusiv să se facă și această modificare. În situația în care la adoptare nu sînt făcute corectările și Guvernul nu vine să spună foarte clar care vor fi... cum vor fi rearanjați banii în bugetul de stat, la adoptare această lege va fi adoptată neconstituțional. Și închei aici. O să discutăm în altă parte acest lucru.

Și cea de a doua problemă este obiecție de natură tehnică. Cinci ani de cînd sînt în Parlament, am citit aproximativ o mie de legi, cam astea au trecut prin Parlament, dar pentru prima dată văd ca în Parlament să vină cu modificarea unor legi de modificare.

Or, dumneavoastră aveți acolo Direcție juridică, ar trebui să știe că nu poți să vii cu modificarea unei legi de modificare, vii cu modificarea legii de bază, Legea nr.780 nu este atît de voluminoasă. Și ar trebui să le explicați celor de la Ministerul Economiei.

Nu aș fi spus acest lucru dacă ieri nu ați fi venit în Parlament, tot Ministerul Economiei, cu modificarea unei legi care prevedea modificări de 3/4 din lege și nu știți că legea trebuie republicată. Aveți o problemă cu Direcția juridică și vă rog să o rezolvați.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Aveți ceva de comentat, domnule viceministru?

Domnul Dumitru Godoroja:

Nu.

Domnul Igor Corman:

Sau ați luat act de performanțele colegului?

Domnule Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci, domnule viceministru.

Noi am discutat cu dumneavoastră în privat, m-ați convins că, într-adevăr, lemnul se exportă undeva la 30 m³ în 7 ani de zile, deci nu este o problemă. Dar eu revin iarăși la articolul II. Deci articolul II din proiectul de lege: la articolul 1 din Legea nr.1333 pentru modificarea Legii nukului. Deci este vorba de procedura legislativă. Dacă modificăm Legea nukului, înseamnă că Legea ...

Domnul Dumitru Godoroja:

Nu se aude întrebarea.

Domnul Gheorghe Brega:

Rău se aude?

Domnul Dumitru Godoroja:

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci la articolul II din proiectul de lege aveți: la articolul 1 din Legea nr.1333 pentru modificarea Legii nukului, Legii despre semințe. Deci dumneavoastră modificați o lege pentru a modifica altă lege ș.a.m.d. Este vorba de procedura legislativă. Dacă modificăm Legea nukului deci mai departe nu trebuie de spus: se modifică Legea nr.1333 pentru a modifica legea cutare. Deci nu prea sună, nu are nici o rezonanță.

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule deputat,

Deci pentru a doua lectură noi o să revenim cu completări, dar nu este conceptual și noi vom lucra.

Domnul Gheorghe Brega:

Nu este conceptual, dar ne aduceți în Parlament, noi le votăm. Aceasta dovedește despre aceea ce votează Parlamentul, deci este o ... aici trebuie de modificat, se modifică Legea nukului și gata. Mai departe nu trebuie, că Legea nr.1333, despre lege... se modifică Legea nukului.

Și a doua. Deci în nota informativă eu am găsit, iată aici, la aspectul financiar, unde taxa ș.a.m.d. deci reprezintă cifra 0,056 din veniturile totale ale bugetului de stat. Deci nu ne dați în procente 0,056, la prima vedere ar părea, așa, o sumă infimă, dar în realitate, acestea sînt 14 milioane de lei. E de dorit ca data viitoare să ne aduceți nu în cifre de astea infime, dar real, cît pierde statul.

Mulțumesc.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mulțumesc.

Data viitoare o să vă prezentăm în cifre. Dar este foarte clar că exportul ne va prezenta tot în nota informativă că exportă. Noi nu am ascuns această cifră, exportul mediu care este, că el depinde de la an la an și 1,5% din acest export. De aceea, nu a fost o taxă care a fost ascunsă, cum vă referiți dumneavoastră.

Pentru... ceea ce ține din punct de vedere redacțional, noi pentru a doua lectură vom veni cu completări.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule raportor,

Anume aceste probleme expuse de precedenții deputați, s-au făcut discuții și în cadrul Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule președinte,

Nu... mai tare că nu se aude la tribună.

Domnul Gheorghe Popa:

Păcat că dumneavoastră nu ați participat, nu ați venit la ședința comisiei să prezentați acest proiect de lege, ați trimis un specialist care, de fapt, a venit nepregătit la ședința comisiei. Și foarte multe probleme au rămas neînțelese.

Dumneavoastră manipulați cu recomandările Organizației Mondiale a Comerțului. Și aici aș sugera să nu faceți acest lucru, fiindcă acestea sînt doar niște recomandări, dar deciziile respective sînt luate de către Guvern.

Și aici vreau să vă reproșez, iarăși, deci poziția ce ține de pierderile la bugetul de stat, ceea ce a invocat domnul Munteanu. Taxa de 2%, stimate raportor, se acumulează la bugetele locale. Și atunci cînd noi, din fondul de subvenționare, dăm anumite sume pentru dezvoltarea culturilor nucifere, nu ar fi chiar corect.

Vreau să vă întreb: spuneți, vă rog, dumneavoastră ați luat cunoștință de avizul Centrului Național Anticorupție? Și dacă ați luat cunoștință, sînteți de acord cu avizul respectiv sau nu? Prima întrebare.

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule președinte al Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Eu vreau să vă spun: ca cetățean... dacă să nu vorbim de Organizația Mondială a Comerțului, ca cetățean, cred că este unica taxă de export care este impusă abuziv pentru exportatori. Nu este în nici o țară la export, taxă de export. De aceea, această taxă vine numai în beneficiu.

Ceea ce ține de veniturile la buget. Acea nu este o taxă care se duce la veniturile locale, se duce la veniturile bugetului de stat, cele 2%.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Nu încurcați procuratura cu prefectura. Eu dacă v-am spus, probabil, m-am documentat înainte de a vă spune acest lucru.

Dar este și o altă problemă. Spuneți-mi, vă rog, dacă știți, cunoașteți situația: cîți dintre agenții economici se ocupă cu exportul produselor derivate? Care... cîți în total? Și cîți dintre ei, practic, sînt exportatori care se ocupă la noi în Republică? Dintre ei, adică autohtoni, producători autohtoni. Cîți dintre ei, total, se ocupă cu această activitate?

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule președinte,
Nu se aude întrebarea, vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Popa:

Nu știu de ce la dumneavoastră nu se aude. Toată lumea aude, dar la dumneavoastră nu se aude. (*Rumoare în sală.*)

Eu v-am întrebat... și repet încă o dată întrebarea, dacă cunoașteți câți agenți economici se ocupă cu această activitate? Și câți dintre ei sînt producători autohtoni, adică exportatori autohtoni?

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule președinte,

Nu pot să vă răspund acum la această întrebare, în afară, decît... pot să vă spun că exporturile de această producție este în jur de 100 de milioane, ceea ce... Dar, concret, câți producători sînt exportatori nu pot să vă răspund la această întrebare, căci nu avem așa informație.

Pot numai să confirm că fondul de subvenționare în agricultură a mărit de două ori subvenționarea culturilor nucifere în ultimii 3 ani de zile, ceea ce aduce un beneficiu pentru producătorii noștri agricoli, ca să planteze această producție.

Domnul Igor Corman:

Domnul Arhire.

Domnul Anatolie Arhire:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Nucul este o cultură energetică și este foarte solicitată pe piața externă. În acest context, chiar și în cadrul comisiei, noi am discutat foarte amplu acest proiect de lege. Și aș vrea să vă spun: pentru a spori exportul de aceste produse, noi trebuie să ne responsabilizăm. Și pentru că orice export face ca balanța comercială a Republicii Moldova, chiar în cazul de față, cu nucul, ar putea să contribuie la stabilizarea ei.

Eu vă îndemn pe dumneavoastră să susținem acest proiect de lege. Să încurajăm producătorii. Pentru că am vorbit cu domnul ministru și evoluția din 2009 pînă în 2014... anual, aceste suprafețe cresc între 90 și 100 hectare.

Vă mulțumesc frumos și vă îndemn să susținem acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Într-adevăr, este o lege foarte bună și trebuie să o susținem, nuca... Noi exportăm, din toată producția, din fructele noastre, din 2 miliarde de lei, un miliard sînt nucile. Este unicul produs pe care îl putem exporta în Uniunea Europeană, fără

nici un fel de restricții. Deficitul în Uniunea Europeană este de 100 de mii de tone anual și noi putem acoperi doar un procent din acest deficit. Este, practic, unicul produs cu care noi ne îmbunătățim balanța comercială cu Uniunea Europeană.

Însă, în aceste condiții, am avut o situație paradoxală, că la unicul produs pe care sîntem competitivi, noi sîntem unicii în lume, la care aveam o taxă de export.

Ce am făcut noi în acest an, în anul 2013, la sfîrșitul anului? Am introdus o taxă de 2% la procesarea, la procurarea nucilor, ceea ce în bugetul de stat vor fi peste 20 de milioane de lei, bani direcți. Este adevărat că acești bani vin în bugetele locale, însă, prin echilibrarea bugetară, bugetul local... central nu va trebui să direcționeze sub formă de transferuri peste 20 de milioane de lei către bugetele locale.

Domnul Dumitru Godoroja:

Da.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De aceea, indirect, acești bani sînt venituri suplimentare la venitul de stat. Evident că această taxă trebuie anulată.

Și mai mult ca atît, noi doar prin... indirect vorbim, direct vorbim 20 de milioane de lei, dar indirect noi primim sume cu mult mai mari, din simplul motiv că legalizăm o piață. Și nu este corect să spunem cîte firme sînt exportatoare. Vorbim despre acei care produc și vînd în Republica Moldova.

Și din cauză că putem exporta, prețul de achiziție a nucilor a crescut de la 4 – 5 dolari, 5 ani în urmă, pînă la 8 – 9 euro, în acest an. Deci toți acei vînd nuci în Republica Moldova au un preț cu mult mai mare. De aceea, ramura trebuie dezvoltată. Această taxă trebuie anulată. Bugetul de stat, în urma introducerii unei taxe de 2%, cîștigă cel puțin 7 milioane de lei.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Nu am nici o îndoială că proiectul este unul bun, că taxele, în general, barierele tarifare și netarifare la export cred că este bine să le anulăm toate prin efortul comun al tuturor care stau în această sală.

Întrebarea mea se referă la cum au fost cheltuiți banii din acest fond pe parcursul existenței sale? Dacă aveți o statistică în acest sens și dacă mijloacele care se adunau anual erau, într-adevăr, direcționate spre susținerea și dezvoltarea culturii nucului în Moldova?

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimate domnule deputat,

Așa informație despre fondul de nucifer, care a fost creată acum, pînă în 2009, care a fost, în rest, din 2009 acești bani sînt în bugetul de stat, nu avem această statistică și nu avem informație.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Acesta e un argument în plus că taxa trebuie eliminată și fondul lichidat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mult stimate raportor,

Regulamentar, voi veni cu două întrebări către dumneavoastră, în speranța că ... răspunsuri la aceste două întrebări să vină informații importante, ca să înțelegem noi toți prezenți în această sală lucruri-cheie cu referință la OMC și cu referință la acest proiect de lege.

Prima întrebare. Știm cu toții că acordul de aderare a Republicii Moldova la Organizația Mondială a Comerțului a fost semnat în primăvara anului 2001 și ratificat de Parlament în vara aceluiași an.

De aici, stimată domnule raportor, spuneți-mi, vă rog, odată cu intrarea în vigoare a acestui acord, textul acordului reprezintă recomandății pentru Republica Moldova ori reprezintă angajamente pentru care țara poartă responsabilitate juridică?

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule Președinte,

Vreau să vă spun că aceasta este obligativitate și noi purtăm responsabilitate juridică în fața tuturor țărilor care sînt membre ale Organizației Mondiale a Comerțului.

Și vreau să vă spun, mai mult ca atît, ei singuri nu ne înțeleg cum toate taxele, tot timpul se pun la import. Sîntem unica țară care punem bariere la export.

Domnul Marian Lupu:

De aici a doua întrebare.

Spuneți-mi, vă rog, potrivit prevederilor acestui acord, Republica Moldova s-a angajat să nu aplice taxe la export, ca și stimulent pentru export și aplicarea acestei taxe vine ca o încălcare a angajamentelor pe care țara noastră și le-a asumat în momentul intrării în componența OMC?

Domnul Dumitru Godoroja:

Da, a fost încălcat.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule viceministru,

Așa întrebare: câți... așa și nu am auzit răspuns la întrebarea: câți exportatori nucului din ei firme străine, firmele străine?

Domnul Dumitru Godoroja:

Nu dețin această informație. Am spus, dacă... pentru... pot suplimentar să cer această informație, dar nu dețin această...

Domnul Veaceslav Bondari:

Dar de ce noi auzim că aceasta tot așa merge lobby din partea Guvernului?

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnilor. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Bondari:

Nu, cum, dacă nu știți așa informație. Cum veniți cu schimbarea legii dacă nu știți așa informație?

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule...

Mult stimat domnule deputat,

Eu vreau să vă spun că atunci poate să fie un lobby când pui niște taxe la import. Dar ce fel de taxe, ce fel de lobby poți să pui când producătorul tău autohton îl eliberezi și îi descătușezi mâinile, ca să exporte fără taxe suplimentare?

Eu nu înțeleg. Spuneți-mi și mie legea lobbyismului atunci. (*Rumoare în sală.*)

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Bine. Pot să pun numai unu, domnule viceministru, căci pentru școli nu avem nici un ban. Aici 16 milioane zvîrlim, așa, dar nu putem folosi 16 milioane

pentru finanțarea școlilor și a grădinițelor de copii. Ce, avem atât de mulți de bani că să nu avem probleme cu exportul nucului?

Căutăm fiecare leu, fiecare ban pentru finanțare, da aici, așa, zvîrlim liber numai din cauză că ținem acoperiș cuiva.

Domnul Dumitru Godoroja:

Dar, spuneți vă rog frumos, prin excluderea taxelor, mărirea volumului de export și intrarea acestor bani legal în Republica Moldova nu este mai bine? *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Acestea au fost întrebările.

Domnule Popa,

Dumneavoastră, regulamentar, două întrebări ați avut. *(Rumoare în sală.)*

A doua întrebare.

Domnule Popa,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, mulțumesc.

Uitați-vă, aveți proiectul de lege, domnule raportor?

Domnul Dumitru Godoroja:

Îl avem.

Domnul Gheorghe Popa:

Îl aveți. Articolele 2, 3, 4, 5 sînt invocate în această inițiativă legislativă contrar tacticii legislative. Credeți dumneavoastră că ține de concept sau...

Domnul Dumitru Godoroja:

M-am referit, este redacțional și pentru...

Domnul Gheorghe Popa:

Nu este redacțional, acest concept, domnule raportor. Și, în cazul de față, ar trebui să retrageți acest proiect de lege de către Guvern și să veniți cu un proiect de lege normal.

Domnul Dumitru Godoroja:

Domnule Președinte,

Eu m-am expus. Este redacțional, care, pentru a doua lectură, noi vom exclude.

Domnul Gheorghe Popa:

Dar nu a doua lectură. Voi trebuie să îl retrageți și să veniți cu un singur articol, dacă vreți, la urma urmei, să faceți lobby privind această activitate.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.
Mulțumesc, domnule viceministru.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine prezintă raportul comisiei? Domnul Balan?
Vă invit la tribuna centrală.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,
Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Articolul I din proiectul de Lege prevede modificarea Legii culturilor nucifere nr.658-XIV din 29 octombrie 1999, prin care se propune abrogarea alineatelor (2), (3) și (4) din articolul 13 și capitolul V (articolele 14, 16, 17).

Este de menționat că articolul 15 a fost abrogat anterior prin Legea nr.172-XV din 10.07.2008.

Articolele II și V din proiect prevăd abrogarea prevederilor din actele legislative care conțin modificări și/sau completări ale articolelor propuse spre abrogare conform articolului I.

În special, proiectul prevede eliminarea taxei de 1,5% percepută la exportul culturilor nucifere, produselor derivate din nuci și a lemnului de nuc, aducându-se argumente că, inițial, această contribuție era destinată fondului pentru încurajarea dezvoltării nucului. Iar în anul 2009 acesta a fost anulat. Eliminarea taxei respective este o recomandare a Organizației Mondiale a Comerțului la care Republica Moldova este membră.

Prin avizele prezentate, Comisia politică externă și integrare europeană, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și Comisia economie, buget și finanțe s-au pronunțat pentru susținerea proiectului.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică nu a luat decizii, din lipsa majorității de voturi. Comisia drepturile omului și relații interetnice s-a pronunțat pentru respingerea proiectului de lege, deoarece nu corespunde tehnicii legislative.

Direcția generală juridică vine cu propuneri de îmbunătățire a denumirii legii, o nouă redacție a articolului I și eliminarea articolelor II, III, IV și V. Propunerile menționate reies din cerințele tehnicii legislative, prevăzute de Legea nr.780 din 2001 privind actele legislative.

Urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu majoritatea voturilor (5 – „pentru” și 4 – „împotriva”), propune Parlamentului

proiectul de Lege cu numărul de intrare 49 din 07.02.2014 spre aprobare în primă lectură.

Luînd în considerare propunerile Direcției generale juridice, în lectura a doua, comisia va prezenta o nouă redacție a proiectului de lege sus-numit.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Vă rog să îmi răspundeți la o întrebare: cînd a fost ratificat Acordul cu Organizația Mondială a Comerțului, în ce an? Și cînd s-a făcut lobby: atunci cînd nu s-a venit cu acest proiect de lege sau acum?

Domnul Ion Balan:

Dumneavoastră ați auzit, căci în sală s-a vorbit de către colegii noștri deputați că acest Acord cu Organizația Mondială a Comerțului a fost semnat în vara anului 2001.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci lobby s-a făcut din 2001 pînă în 2014. Trebuia de venit cu acest proiect de lege de acum din 2001, dacă ar fi o atitudine corectă față de Organizația Mondială a Comerțului.

Mulțumesc.

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Eu nu pot să mă expun de ce pînă astăzi nu a venit nimeni cu acest proiect de lege. Țin doar să menționez un lucru că, odată ce este inclus impozitul de 2%, care este perceput de la agenții economici persoane juridice, deci compensează mai mult chiar decît acesta 1,5%. Și, în rest, eu cred că raportorul a expus foarte bine și corect care este esența proiectului de lege.

Domnul Igor Corman:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule Balan,

Răspundeți, vă rog, la întrebare. Căci de la domnul viceministru am auzit că 2% acesta e impozit de stat. Impozit pe venit de la sursa de plată 2%, acesta e impozit de stat ori impozit local?

Domnul Ion Balan:

Domnul președinte al Comisiei economie, buget și finanțe a explicat că este un impozit local, dar se echilibrează cu bugetul de stat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu v-am pus întrebare dumneavoastră. Căci domnul Ioniță, în loc de a ieși la tribuna centrală și de a face declarații, el ... O secundă. Ai făcut declarație de pe loc. Dar spun că impozit pe venit de la sursa de plată acesta e impozit local și impozit local care vine direct la primărie de la omul care a făcut tranzacția, care a făcut vânzarea nucului și în nici un caz nu acoperă bugetul de stat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Foarte pe scurt, sper că va fi înțeles, dacă nu, am să mai explic o dată. Impozitul pe venit al persoanelor fizice este un impozit de stat dat autorităților publice locale și el intră în sistemul de echilibrare a bugetelor locale. Statul decide dacă impozit sau transferuri. Și dacă statul a dat impozitul, după aceasta diferența dintre necesitățile autorităților locale de cheltuieli și venituri se compensează prin transferuri.

Respectiv, dacă acest impozit, care este dat de către stat autorităților locale, este un impozit de stat, deoarece autoritățile centrale decid tot asupra lui: mărimea, aplicarea lui, nu autoritățile locale, dar autoritățile centrale decid, el este dat autorităților locale și orice creștere de venituri, care sînt ale statului, dar date autorităților locale, automat presupune scăderea de transferuri. Pe scurt, în rest, cursul de finanțe publice locale, cine dorește se poate de organizat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Da, eu spun încă o dată.

Domnul Igor Corman:

Dar în Parlament ce facem? Sau astăzi e ziua fără...

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu răspund domnului președinte al Comisiei economie, buget și finanțe: impozitul local nu poate fi în nici un caz impozit de stat. Avem patru impozite la noi în țară: impozit de stat, impozit local, impozit în Fondul social și în Fondul medicinei. Și cum scrieți, domnule Ioniță, impozit local în impozit de stat, nu știu. Trebuie de dat lui Codul fiscal să citească încă o dată mai atent.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Da, replică.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doar pe scurt. Am să îi dau cartea scrisă de mine despre impozitele locale și v-a citi-o, și dacă nu va înțelege, voi explica deja verbal.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Balan.

Acestea au fost întrebările.

Domnilor deputați,

Voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.49.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Inclusiv domnul Godea de la lojă.

Deci proiectul cu nr.49 a fost aprobat în primă lectură.

Următorul proiect, pe care îl propun dezbaterilor, este proiectul de Lege nr.4 privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. Prezintă proiectul domnul Gherasim, viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor.

Domnul Boris Gherasim – viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor:

Mult stimată domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare și aprobare proiectul de Lege privind modificarea anexei la Legea nr.668 din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Este vorba despre un teren de 3 hectare care necesită a fi transmis de la Școala Tehnică Profesională nr.76, orașul Cimișlia, din cele 164 de hectare pe care le are astăzi, în administrarea Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, pentru construcția drumului de ocolire a orașului Cimișlia.

Există deja proiect elaborat, avem specificată sursa de finanțare externă pentru începerea acestei construcții. De aceea, este rugămintea de a susține această propunere și aprobarea acestui proiect de lege.

Careva mijloace financiare pentru achitarea acestor hectare de terenuri nu se va cere.

Vă mulțumesc de atenție.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule viceministru,

La ședința comisiei noi am discutat, așa, parcă amical, și rămăsese să clarificați o problemă ce ține de articolul II. În nota informativ este scris una, dar textul articolului II, prevăzut în lege, e cu totul altul. Atunci spuneți că o să faceți modificarea respectivă și o să introduceți sau o să completați cu cuvântul „telecomunicațiilor”. Este acceptată propunerea care a fost invocată la ședința comisiei?

Domnul Boris Gherasim:

Încă o dată, vă rog. Nu se aude.

Domnul Gheorghe Popa:

Cum nu se aude la voi? Aici se aude, dar la voi nu se aude.

Eu întreb: la articolul II, completarea cu cuvântul „telecomunicațiilor”, dumneavoastră trebuia să ne prezentați o confirmare, sînteți de acord sau nu sînteți de acord?

Domnul Boris Gherasim:

Mă scuzați, întrebarea nu e clară. În ce constă diferența dintre nota informativă și ...

Domnul Gheorghe Popa:

Aveți proiectul de lege?

Domnul Boris Gherasim:

Sigur că da.

Domnul Gheorghe Popa:

Articolul II, uitați-vă, vă rog.

Domnul Boris Gherasim:

Da.

Domnul Gheorghe Popa:

Citiți-l pînă ...

Domnul Boris Gherasim:

Terenurile din categoria ...

Domnul Gheorghe Popa:

...pînă ajungeți la cuvintele „destinate industriei și transporturilor și alte destinații”. În nota informativă, la ședința comisei v-am spus că, după „destinate industriei, transporturilor”, există cuvîntul „telecomunicațiilor”. Sînteți de acord ca el să fie inclus în articol?

Domnul Boris Gherasim:

De acord.

Domnul Gheorghe Popa:

Păi, dacă sînteți de acord ... Slava Domnului că măcar a treia oară ați înțeles.

Domnul Boris Gherasim:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Spuneți-mi, vă rog, eu văd la Hotărîrea Guvernului contrasemnează doamna ministru al educației Maia Sandu. Dar spuneți-mi, vă rog, este vreun document de la Ministerul Educației, prin care dînsa nu are nici o obiecție? Sau dacă, cumva, a avut vreo obiecție Ministerul Educației la Guvern? Puteți să îmi spuneți, dacă... adică, așa, s-a debarasat de...

Domnul Boris Gherasim:

Da. Sigur că....

Domnul Alexandr Petkov:

... de peste 3 ha, așa, pur și simplu...

Domnul Boris Gherasim:

... avem, domnule deputat. Și pot să vă citesc, semnat de doamna ministru Maia Sandu, unde se spune că Ministerul Educației nu formulează o poziție categorică la acest subiect și va subsemna la opinia majoritară. Adică este coordonat. Și faptul că acest teren nu aduce careva daune sau micșorează importanța terenului total, rămîn 161 de ha în posesia... 160,96 la Școala Tehnică. Deci eu cred că nu aduc nici un prejudiciu aceste 3 ha.

Domnul Igor Corman:

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Întrebarea mea nu ține de proiect. Și vreau să fac un anunț doar: acum, câteva clipe, Consiliul Uniunii Europene a aprobat regimul fără vize pentru Republica Moldova. Felicitări. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Domnule viceministru,

Vă mulțumesc.

Domnul Boris Gherasim:

Vă mulțumesc de susținere.

Domnul Igor Corman:

Și raportul comisiei domnul Balan îl prezintă. Da?

Vă rog.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, prezentat de Guvern, și expune următoarele.

Proiectul prevede excluderea din anexa la Legea nr.668 deci a 3,04 ha terenuri agricole, aflate în gestiunea Școlii Tehnice Profesionale nr.76 din orașul Cimișlia, cu trecerea lor în altă categorie de terenuri, pentru reabilitarea și extinderea unui drum național.

Prin avizele prezentate, majoritatea comisiilor permanente au propus proiectul de lege spre examinare și adoptare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică și Comisia mediu și schimbări climatice nu au luat decizie asupra proiectului, din lipsa majorității voturilor membrilor.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului vine cu unele obiecții, considerînd că, din conținutul articolului II, este necesar de a exclude norma ce ține de trecerea terenurilor dintr-o categorie în alta, avînd în vedere că, potrivit articolelor 8 și 83 din Codul funciar, de competența Guvernului ține schimbarea destinației terenurilor, norma respectivă propunînd a fi inclusă în articolul III din proiect.

Comisia nu acceptă obiecția, dat fiind faptul că, reieșind din prevederile articolului 6 din Legea nr.780 privind actele legislative, proiectul de lege în

dezbateri face parte din categoria de act legislativ special, aplicat în exclusivitate pe un subiect strict determinat prin derogare de la regula generală.

Totodată, Comisia vine cu următorul amendament.

La articolul II, la categoria de terenuri, a fost omis un cuvânt, pentru denumirea corectă, după cuvântul „transporturilor” de completat cu cuvântul „telecomunicațiilor”.

Urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară propune proiectul de Lege cu numărul de intrare 4 din 09.01.2014 spre aprobare în primă lectură.

Dacă nu vor fi alte obiecții, acesta se propune spre adoptare și în lectura a doua cu amendamentul sus-numit al comisiei.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Popa.

Domnul Gherghe Popa:

Domnule președinte,

Dacă autorul a acceptat amendamentul respectiv, este propunerea ca să fie pus la vot și pentru lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Balan,

Deci să înțelegem... doar ca o precizare, că singura modificare în proiectul de lege ține de cea de la articolul II, unde, după cuvântul „transporturilor” se introduce cuvântul „comunicațiilor”. Da? Aceasta este singura schimbare?

Domnul Ion Balan:

Da. Singura, da.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule Balan.

Deci voi supune votului aprobarea în primă lectură proiectului de Lege cu nr.4. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul de Lege nr. 4 a fost aprobat în primă lectură.

Deci a fost propusă modificarea, amendamentul. Îl supun votului? Sau a fost acceptat de către autor, ați spus că și nu este nevoie.

Propunerea a fost în a doua lectură să-l supun votului cu modificarea respectivă. Toți sînt de acord?

Cine este pentru adoptarea acestui proiect în a doua lectură rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 s-a abținut.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 55 de voturi, proiectul de Lege nr.4 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum propun dezbaterilor proiectul de Lege nr.18 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Prezintă proiectul domnul Tudor Copaci, viceministru al economiei.

Domnul Tudor Copaci – viceministru al economiei:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Se propune spre discuții și aprobare în primă lectură proiectul de Lege cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Necesitatea elaborării proiectului respectiv a fost cauzată de situația complicată existentă în complexul termoenergetic al țării. Pierderile enorme, uzura crescândă a întreprinderilor din sectorul transformărilor energetice, intensitatea energetică, care este de 3 – 4 ori mai mare ca în Uniunea Europeană, dependența de drepturile... prețurile crescînde la carburanți, au creat o situație alarmantă care necesită acțiuni imediate de ordin juridic, administrativ, tehnic.

Din totalul de energie termică furnizată consumatorilor (aproximativ 1,7 milioane Gcal), 86% sînt livrate către consumatorii municipiului Chișinău, 11% – către consumatorii din Bălți, 2,7% către alți consumatori din Republica Moldova.

Structura consumului de energie termică este dezechilibrată. Astfel, cel mai mare consumator îl constituie sectorul rezidențial cu 75% din totalul de energie termică livrată. Aceasta se întămplă datorită faptului că doar în municipiul Chișinău și Bălți și orașul Ungheni s-a menținut sistemul centralizat de alimentare cu energie termică a fondului locativ. În celelalte localități, 90% din energia termică este livrată instituțiilor bugetare.

Datoriile istorice enorme acumulate de „Termocom” față de CET-uri constituie o problemă stringentă a sectorului termoenergetic din municipiul Chișinău. Această situație a fost generată de mai mulți factori, printre care: menținerea tarifului la energia termică sub nivelul de recuperare a costurilor pentru aproximativ 7 ani, neachitarea facturilor de către populație, pierderea industriei în calitate de consumator datorită crizelor economice. Toate acestea au cauzat datorii în lanț, iar întreprinderile au ajuns în stare de faliment și/sau incapacitate de a presta un serviciu calitativ.

În același timp, nu exista un careva cadru care ar fi reglementat relațiile în sector.

Ponderea cheltuielilor gospodăriilor casnice pentru energia termică deseori constituie între 20 și 50% din veniturile acestora.

În clădirile publice, ponderea cheltuielilor pentru energie, de asemenea, este enormă și, de exemplu, în bugetele școlilor au ajuns pînă la 35 – 40% din totalul cheltuielilor curente.

Sistemul termoenergetic este abordat într-un șir de acte și strategii ale Republicii Moldova.

Principalele sarcini abordate în strategiile naționale cu referință la sectorul termoenergetic sînt:

restructurarea și modernizarea centralelor electrice cu termoficare;
optimizarea capacităților existente de producere a energiei termice, promovarea cogenerării de eficiență înaltă.

Proiectul de lege are un impact pozitiv asupra tuturor participanților pieței, în special asupra gospodăriilor casnice, instituțiilor publice, școlilor, grădinițelor, clădirilor administrative, dar și asupra sectorului transformărilor energetice.

Astfel, aceștia ar beneficia de pe urma politicilor propuse în măsura în care hotarele de livrare, măsurare a consumului, calitatea serviciilor energiei termice furnizate etc. ar fi clar stabilite, inclusiv în contracte, iar majoritatea energiei termice ar fi propusă în regim de cogenerare.

Legea în sine nu rezolvă toate problemele din sector, însă clarifică lucrurile, cît și creează condiții transparente și echitabile pentru dezvoltare.

Proiectul de lege nominalizat a fost coordonat cu toate instituțiile și întreprinderile interesate, autoritățile administrației publice centrale și locale, Centrul Național Anticorupție, Centrul de Armonizare a Legislației.

Stimați parlamentari,

Rog să susțineți acest proiect de lege în primă lectură.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

În articolul 10 al acestei legi vorbiți despre competențele autorităților administrației publice locale.

Spuneți-ne, vă rog frumos, în accepțiunea dumneavoastră, prevederea de la litera i) este o opțiune sau este o obligație?

Dar ea sună în felul următor: acordă compensație... autoritățile administrației publice locale acordă compensații nominative păturilor social-vulnerabile pentru plata consumului de energie termică.

De ce vă spun acest lucru, pentru că Primăria municipiului Chișinău este unica autoritate care acordă astăzi la zeci de mii de persoane aceste compensații, fără a avea cadru legal.

În același timp, dacă este o obligativitate, ar putea să fie o suprasarcină pentru alte autorități.

Vreau să îmi răspundeți la această întrebare, ca să vedem cum formulăm, pentru a exclude echivocul din această lege.

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

Este un drept al autorității publice locale. Nu este o obligativitate. Și, apropo, într-adevăr, cum ați menționat dumneavoastră, sînt binevenite aceste alocări din partea municipiului Chișinău.

De aceea, noi am inserat în lege anume acest element, ca toate autoritățile administrației publice locale să aibă posibilitatea, să aibă dreptul să acorde aceste compensații nominative, dar nu este o obligativitate.

Putem să modificăm, pentru lectura a doua putem să așteptăm propunerile și putem să discutăm.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

A doua întrebare.

Domnule ministru,

Eu sînt parțial de acord cu dumneavoastră, dar, în același timp, dacă spuneți că la litera i) este o opțiune, la alte litere există anumite chestii absolut specifice autorităților locale și sînt chiar obligații.

Ori specificăm care sînt obligații și care sînt drepturi, fie reintitulăm capitolul, alineatul, articolul, pardon, și spunem foarte clar. Pentru că, odată adoptată, această lege va putea să fie aplicată în mod abuziv.

Pentru că, dacă o să citiți mai sus, sînt chestiuni care țin, nemijlocit, de administrația publică locală și nu sînt doar drepturi, ci sînt și obligații, pentru ca să creeze oamenilor condiții și, cînd venim mai jos cu o chestie opțională, atunci cineva, de exemplu, de la Bălți, o să spună: nu, domnilor, nu este o competență, o opțiune, este o obligație.

Să facem claritate la lectura a doua și asumați-vă, vă rog frumos, acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Bine. Domnule deputat,

Se acceptă propunerea dumneavoastră pentru lectura a doua să o analizăm. Dar, după cum observați, în alineatul (1) articolul 10 se spune în felul următor: „autoritățile administrației publice locale contribuie la asigurarea fiabilă și eficientă a consumatorilor de energie termică din unitatea administrativ teritorială respectivă”.

Deci sau majoritatea opțiunilor, sau majoritatea acestor măsuri sînt nu altceva decît le acordăm dreptul... Nu este o obligativitate. Noi nu putem obliga pe

nimeni, dar le alocăm dreptul cum ar fi: elaborează, organizează, coordonează, monitorizează.

Deci acestea sînt niște opțiuni care urmează să fie inserate în lege, care le permite, au dreptul și le permite, dă acest drept autorității publice locale, dar nu le obligă.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо, господин председатель.

Господин министр!

Данный проект закона своевременный и, очевидно, будет полезен в целом с точки зрения повышения эффективности электроэнергии. Но у меня есть несколько вопросов. Я здесь должен согласиться с господином Мунтяну, что документ довольно сырой и требует серьезной доработки.

Я хотел бы обратить ваше внимание на статью 11.

Если можно, посмотрите, пожалуйста. Называется она «Полномочия Агентства по энергетической эффективности».

Но когда начинаешь рассматривать пункты этого раздела или этой статьи, то там ничего не сказано о полномочиях. Все в общих чертах: обеспечивает поддержку... оказывает поддержку... консультирует местные органы... обеспечивает...

Полномочия – это несколько другое.

Полномочия, первое, предполагают контрольные функции. Второе. Предполагают, исходя из контрольных, карательные функции. Третье. Ответственность, вытекающая из следующего момента.

Мне думается, у вас где-то в других разделах есть, но было бы правильно, если бы это сконцентрировали вот в этом отделе и четко и ясно расписали, что это за орган, какая у него ответственность и какие у него полномочия и т.д.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Stimate domnule deputat,

Cu privire la Agenția pentru Eficiență Energetică, vreau să menționez că competențele Agenției pentru Eficiență Energetică sînt incluse în Legea cu privire la eficiența energetică.

Atribuțiile și Regulamentul Agenției pentru Eficiență Energetică sînt stipulate în hotărîre de Guvern, în Regulamentul Agenției pentru Eficiență Energetică.

De aceea, toate elementele ce țin activitatea Agenției pentru Eficiență Energetică sînt stipulate în alte acte normative, în lege și în Regulamentul corespunzător aprobat de către Guvern.

Ceea ce am inserat noi în lege sînt măsurile care intră în competența nemijlocită pentru a promova promovarea acestei legi anume sub aspectul eficienței energetice, promovarea cogenerării de eficiență înaltă.

Domnul Igor Corman:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Тогда вам надо его называть «Обязанности Агентства», и тогда будет правильно, но не полномочия. Никак не вяжется.

Domnul Tudor Copaci:

Așteptăm propuneri pentru lectura a doua ...

Domnul Miron Gagauz:

И второй вопрос...

Domnul Tudor Copaci:

... și atunci revedem.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое.

Господин министр, я попрошу вас обратить внимание на 43-ю статью. 43-ья статья, здесь очень важный момент, и я хотел бы, чтобы вы разъяснили. «Теплоэнергетические единицы ответственны за приобретение, установку, эксплуатацию, техническое обслуживание и периодическую метрологическую поверку измерительного оборудования теплоэнергии, установленного на границе раздела собственности с бытовыми потребителями. Понесенные фактические затраты включаются в расчеты при определении тарифа на поставленную теплоэнергию. Другие категории потребителей несут расходы, связанные с потреблением, установкой, эксплуатацией...» и т.д.

К чему я веду? У нас есть кондоминиумы, на фоне кондоминиума есть общий учет электроэнергии. Следуя вашей логике, поставщик ставит туда счетчик и на этом заканчивает свои обязательства по поставке, учету электроэнергии, а дальше идут уже конкретные потребители электроэнергии, бытовые, как мы с вами.

И получается: один учет, второй учет, и вообще непонятна здесь ситуация. Мне кажется было бы правильно, чтобы поставщик обеспечивал прибор учета до места поставки конкретного физического лица или экономического агента, и тогда не было бы двойного учета.

Что сейчас получается? Поставщик поставляет электроэнергию до главного щита, ставит общий учет, дальше электроэнергия подается в домах, суммарно никогда не совпадает сумма потребления электроэнергии в этом доме с основным узлом учета. Во избежание этого я считаю, надо снять

второй пункт и четко сказать, что поставщик обязан устанавливать прибор учета конкретно потребителю, и никаких больше промежуточных явлений.

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

În această lege noi avem aceeași abordare ca și în Legea cu privire la energia electrică și în Legea cu privire la gazele naturale. Pentru consumatorii casnici obligativitatea de procurare, instalarea și aceasta este pe seama furnizorului de energie electrică, termică și gaze și se include în tarif. Pentru ceilalți consumatori, noncasnici, cum ar fi întreprinderile, SRL, încăperile nelocuibile și multe altele obligativitatea procurării aparatelor de măsurare a energiei termice, verificarea și exploatarea țin de buget sau se include în buget, sau ține de competența acelor consumatori noncasnici.

Deoarece dacă noi... dumneavoastră cum spuneți, de exclus propoziția ceea, atunci și așa tariful la energia termică este ridicat, atunci sîntem nevoiți ca și acele cheltuieli pentru agenții economici tot urmează să le punem în calcularea tarifului, ceea ce nu are sens și limităm consumatorii casnici, adică majorăm neîntemeiat tariful.

Domnul Igor Corman:

Domnule Gagauz,

Da, scurt, vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое.

Так вы напишите так, как говорите, – и все будет ясно, а так, как вы написали, – неясно.

И еще один вопрос – и я заканчиваю. 14-я статья, «Гарантия происхождения. Скажите, пожалуйста, почему вы пытаетесь законодательно исключить возможность получения гарантии когенерации высокой эффективности вне Республики Молдова? То есть, если поставщик поставляет электрическую энергию не из Республики Молдова, то вы не будете требовать ее происхождения, а всех внутренних – будете. Зачем?»

Domnul Tudor Copaci:

Domnule deputat,

Importul energiei electrice, să zicem, prin cogenerare de coeficient înalt, care are loc în altă țară, cum ar fi în Ucraina, în România, noi nu putem să verificăm și nu putem să contorizăm exact, și cadrul legal nu ne permite să vedem că aceasta este cogenerare de înaltă eficiență sau de mică eficiență.

Și dacă luăm în considerație că noi acum importăm 3 miliarde de kilowatt-oră din Ucraina, Ucraina poate să declare că din 3 miliarde – 2 miliarde sînt pe bază de cogenerare de coeficient înaltă, atunci, scuzați, vă rog, nu putem noi să subvenționăm energia electrică produsă chiar prin cogenerare de înaltă eficiență din alte țări. Acesta și este scopul. (*Vorbește cineva în sală.*)

Nu este adevărat, nu este adevărat. Procurarea energiei electrice prin cogenerare de înaltă eficiență este un element de sprijin al Guvernului pentru promovarea acestui tip de energie. Deci orice element de sprijin noi îl facem doar pentru Republica Moldova. Nu-l facem pentru alte țări. Acesta este răspunsul.

Dar pentru lectura a doua toate amendamentele dumneavoastră sînt bine-venite și le discutăm în comisie. Da, în comisia domnului Ioniță.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Vreau să vă rog să vă reamintiți discuțiile pe care le-am avut în cadrul ședinței Comisiei agricultură și industrie alimentară referitor la articolul 42, alineatul (6): "Unitatea termoelectrică poate limita, sista sau întrerupe furnizarea energiei termice dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu este economic rentabilă. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor în scris cu cel puțin 6 luni înainte de 15 octombrie al anului respectiv".

Și alineatul (10) tot al acestui articol: "În cazul deconectării deja efectuate a instalațiilor de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică în cadrul blocului locativ, facturarea și achitarea energiei termice se efectuează conform Regulamentului aprobat de către Guvern".

Atunci, în cadrul ședinței comisiei, noi am ajuns la o înțelegere că aceste două articole... vor fi excluse, aceste două alineate vor fi excluse din articolul 42. Dumneavoastră confirmați în plenul Parlamentului acest lucru? Fiindcă noi, de fapt, am format amendamentul respectiv și la adresa comisiei sesizate în fond, dar, oricum, în calitate de autor ar fi cazul să vă pronunțați.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

Eu am mandatul corespunzător din partea Guvernului doar să discut în cadrul comisiilor modificarea, la propunerea deputaților, a acestor articole. De exclus consider inoportun și nu am dat careva garanții în cadrul comisiei că le vom exclude. Dar am solicitat, într-adevăr, să veniți cu amendamente, cu propuneri pe care o să le discutăm în Comisia economie, buget și finanțe, în comisia domnului Ioniță, ca pe urmă să vedem și să satisfacem cerințele pieței.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Dar, totuși, spuneți, domnule viceministru, sînteți de acord că aceste două articole lezează drepturile consumatorilor?

Domnul Tudor Copaci:

Nu sînt de acord.

Domnul Gheorghe Popa:

Nu, la comisie dumneavoastră ați spus cu totul altfel. Îmi pare rău de devierile așa din ...

Domnul Tudor Copaci:

Domnule deputat,

Dați să răspund la întrebarea aceasta altfel. După părerea mea, din contra, alineatul (10), eu sînt de partea consumatorilor, că acei care s-au deconectat deja de la sistemul centralizat de energie termică nu îi impune să se conecteze, să vină iarăși la acest sistem, să se reconecteze. V-ați deconectat, foarte bine, achitați factura conform unui Regulament aprobat de către Guvern. Atît. Din contra, din punctul de vedere al consumatorilor, noi sîntem pentru consumatori. Și îmi pare rău că dumneavoastră aveți acea abordare.

Ceea ce se referă la punctul 6. Într-adevăr, dacă dintr-un bloc de locuit se deconectează toți și blocul de locuit rămîne numai cu un singur consumator, din punct de vedere economic nu este rentabil. Și nu putem noi, ceilalți consumatori, să plătim pierderile din acest bloc de locuit sau acestea... să plătim noi toate pierderile pînă la acest bloc unde există un singur consumator. Din punct de vedere economic, nu este rentabil și consumatori nu pot ceilalți contribui, să zicem, la faptul că acel consumator din acel bloc să aibă acele calități. Aceasta este.

Dar sînt de acord că urmează să veniți cu propuneri concrete pentru modificare, domnule Popa, cu toată stima și respectul.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Într-adevăr, acest proiect de lege cu privire la energia termică este unul, deși extrem de întîrziat, dar unul foarte binevenit. Pentru că cetățenii noștri s-au confruntat cu această problemă, cu încălzirea, simplu fiind spus, tot atît de mult și de dureros, așa cum s-au confruntat, eu știu, cu lipsa de produse alimentare în perioada de tranziție, cu lipsa de medicamente, cu alte multe lipsuri pe care cetățenii noștri le-au suportat și erau fericiți cînd își puteau face o baie sau puteau avea apă caldă la robinet.

Am fi foarte bucuroși, dacă am putea moderniza sistemul de termoficare în Republica Moldova. Înțeleg că este foarte greu. Și, în legătură cu aceasta, vreau să clarific două întrebări.

Se cunoaște faptul că 70% – 80% din blocurile locative sînt moștenire a perioadei sovietice, deci toată infrastructura, de asemenea, este una sovietică. După calculele dumneavoastră, cînd am putea trece la un sistem confortabil, comod de termoficare, omul să știe că plătește pentru ceea ce consumă, omul să știe că

căldura nu se pierde ș.a.m.d.? Aveți în vedere asemenea proiecte, strategii de a reforma blocurile sovietice în unele moderne din acest punct de vedere?

Domnul Tudor Copaci:

Da. Mulțumim, doamnă deputat, pentru întrebare.

Într-adevăr, noi am... și am făcut calcule estimative, deci pentru a trece toate blocurile din Chișinău de la sistemul de livrare a energiei termice pe verticală – pe orizontală, în care fiecare apartament să aibă contorul său de energie termică, ca să micșorăm la minimum pierderile acestea, este nevoie de 800 – 900 de milioane de euro, deci este sub un miliard de euro. Sînt investiții enorme care urmează să fie implementate în toată structura.

Dacă autoritățile publice locale au posibilitatea să finanțeze sau să cofinanțeze acest proiect, este binevenit.

Dar, după părerea mea, este o problemă foarte mare care urmează să fie rezolvată. Cred că pînă în 2030 reușim să modernizăm acest proiect. (Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Domnul Pleșca.

Doamnă Fusu,

A doua întrebare.

Doamna Corina Fusu:

Sigur că, sigur că...

Nu. Din punctul nostru de vedere, dacă reușim să semnăm Acordul de Asocieră, dacă intrăm în perioada preaderare, o să putem accesa fonduri europene și vom reuși mult mai înainte decît anul 2030, pe care eu îl văd cam îndepărtat.

Și a doua întrebare, cu privire la termoficare... Este cam mult să așteptăm. Aceasta am vrut să zic. Și a doua întrebare ține de faimosul „Termocom”, monopolist pe piața de termoficare, care ne-a creat multe probleme și ne mai creează încă. Îl putem considera monopolist, din punctul nostru de vedere. Am vrea să știm poziția ministerului dumneavoastră în distrugerea acestui... cum să zic, sistem monopolist și construirea sau mergerea în direcția de a construi centrale autonome și diversificate pe... care să funcționeze pe diferit tip de energie.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Stimată doamnă deputat,

Procesul de restructurare în domeniul energetic l-am inițiat cu 3 – 4 ani în urmă. Acum sîntem într-un plin proces...

Ultima informație, de ieri: Consiliul Creditorilor, totuși, a decis lichidarea „Termocom”-ului, deci să mergem prin procedura de lichidare. Și toate activele „Termocom”-ului, se presupune, vor trece prin procesul de insolvență către CET-2.

Totodată, facem fuziunea CET-2 cu CET-1. De aceea, vom fi... vom avea o singură întreprindere, pe tot municipiul Chișinău, în sistemul termoenergetic, care

se va numi, presupunem noi, „Termoelectrica”, care va fi responsabilă de producerea, distribuirea și furnizarea energiei termice.

Pentru acest proiect vine Banca Mondială cu 40 de milioane de dolari. Vine cu 80 de milioane de dolari pentru a garanta acele datorii care le avem pentru livrarea, furnizarea gazelor naturale către „Moldovagaz”.

Tot acest proces a început demult, urmează să îl ducem pînă la capăt. Ne propunem ca pînă în septembrie să finalizăm tot acest proces.

De aceea, presupunem că noua întreprindere va fi... nu va avea așa mari cheltuieli, va fi... Vom optimiza, vom micșora cheltuielile anume pentru a da cetățenilor, consumatorilor finali energie termică de o calitate înaltă, în timp, fără deconectări și de o calitate mare.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Domnul Pleșca.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Domnule ministru,

Vreau să subliniez suplimentar, în același context, cu privire la chestiunea pusă de domnul Gheorghe Popa, colegul nostru. Deoarece la articolul 42 „unitatea termoenergetică poate sista sau întrerupe furnizarea acesteia, dacă nu e rentabilă”, normal. Totodată, în alineatul (7) se spune că „deconectarea de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, inclusiv în scopul instalării unei alte surse de alimentare cu energie, se interzice.” În acest context, spuneți, vă rog, cum va fi asigurat, în acest caz, dreptul consumatorului?

Și am avut experiența să locuiesc într-un bloc locativ cu mai multe etaje, vreo 15. Agentul termo venea de la 15 la primul. Dumneavoastră ați adus exemplu că dacă unul plătește și 8 nu plătesc, atunci e ceva mai aproape de realitate că urmează să fie... Dar dacă cel de la 15 nu plătește, restul 14 sînt lipsiți de agentul termoenergetic. Iată, lucrurile acestea aș vrea să le precizați și să le limpeziți. Să le concretizăm.

Domnul Tudor Copaci:

Bine. Stimate domnule deputat,

Într-adevăr, există o problemă privind livrarea energiei termice în cadrul blocului. Această lege nu reglementează tot ce este legat de proprietatea internă a blocului de locuit sau clădirii corespunzătoare. Toate aceste obligațiuni de verificare, de re tehnologizare stă în sarcina administratorului sau conducătorului blocului de locuit, cum sînt APLP/ACC-urile. Deci contractul de furnizare a energiei termice se încheie cu gestionarul fondului locativ, unde se instalează contorul corespunzător, iar de distribuirea energiei termice pe intern se dă în funcțiile sau în obligațiunile gestionarului fondului locativ, care cunoaște foarte bine care apartamente sînt deconectate, care sînt plecați, care nu sînt plecați. Deci aceasta este abordarea generală. Dar atît timp cît...

Domnul Igor Corman:

Domnule vicesenimistru,

Eu am să vă rog, totuși, un pic mai succint, căci mai sînt multe întrebări...

Domnul Tudor Copaci:

Da.

Domnul Igor Corman:

... și ca să aibă toți deputații...

Domnul Tudor Copaci:

Cam atît. Cam atît.

Domnul Igor Corman:

Da.

Domnul Tudor Copaci:

Da, domnule Președinte.

Cam atît. Dar așteptăm propuneri pentru lectura a doua, dacă aveți careva propuneri.

Domnul Igor Corman:

Domnule Pleșca,

Mai aveți? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Pleșca.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Da. Da. Condițiile și procedura de obținere a licențelor, administratorul întreprinderii, care solicită licență, prezintă actele care confirmă satisfacerea următoarelor condiții, trebuie să aibă studii superioare. Adică, eu cred că ar fi mai indicat să aibă studii superioare tehnice sau politice, sau, eu știu, filologice, sau...

Domnul Tudor Copaci:

Da, pot să răspund.

Stimate domnule deputat,

Credeți-mă că pentru sistemul termoelectric în municipiul Chișinău nu trebuie inginer, nu trebuie energetician. Trebuie finanțist, care să restructureze toate aceste datorii de 2,8 miliarde de lei către „Moldovagaz”.

De aceea, noi nu încercăm și nu am încercat să stipulam concret să fie inginer, să fie energetician și am lăsat loc liber anume pentru a da posibilitate să vină manageri moderni cu studii inginerești, financiare, cu MBA-uri și cu multe alte studii de postprivatizare, anume pentru a rezolva aceste subiecte în sistemul termoelectric.

Nu vrem să ne limităm la acestea.

Domnul Igor Corman:

Bine. Domnule Mocanu,

Următoarea întrebare.

Următorul va fi domnul Țap.

Stimați colegi,

Cîte două intervenții, căci sînt încă mulți.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule ministru,

Prima întrebare sau prima remarcă mai întîi. Este evident că la articolul 10, acolo unde sînt trecute competențele... autorităților administrației publice locale, ele nu pot avea o formă imperativă.

Deci în momentul în care noi spunem asigură, organizează, aceasta înseamnă o formă imperativă. Iar autoritățile administrației publice locale nu se subordonează autorităților administrației publice centrale. Avem două alegeri: locale și parlamentare. Respectiv, ele nu se subordonează, puterile una alteia.

De aceea, aici trebuie de revăzut întregul, întreaga enumerare.

Doi. Dumneavoastră treceți competențele autorităților administrației publice. Care autorități? Pentru că nu faceți precizare. Pentru că avem și consiliu, avem și primarul, avem și președintele de raion.

Deci cui exact le sînt trecute aceste competențe?

Domnul Tudor Copaci:

OK.

Eu ce vreau să vă spun, că propun să venim cu... să veniți sau comisia corespunzătoare să vină cu amendamente concrete, la acest articol, după care noi le vom discuta în grup de lucru, în comisie ș. a. m. d.

Deci noi am vrut, care este scopul nostru? Ca autoritățile publice locale să atragă atenția asupra acestei probleme, care este un serviciu public, de ordin general, și să se implice în rezolvarea problemelor de furnizare a energiei termice.

Doar asta ne-am propus ca scop. Nu ne-am propus alt scop.

De aceea, așteptăm amendamente. Sîntem de acord să analizăm, să revedem toate aceste puncte.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și a doua întrebare, este evident, se referă și la alineatul (3), în care spuneți că autoritățile administrației publice locale soluționează problema atribuirii de terenuri. Deci noi le putem pune în sarcină obligatoriu ca ei să soluționeze această problemă la fel.

Domnul Tudor Copaci:

Aceeași abordare, domnule deputat.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Bine.

Domnul Tudor Copaci:

Așteptăm propuneri și discutăm. Au dreptul, putem spune, pot. Deci totul este binevenit. Dați propuneri în scris.

Domnul Igor Corman:

Domnul Țap.

Următorul va fi domnul Petrenco.

Domnul Iurie Țap:

Vă mulțumesc.

Eu am două întrebări, dar mă voi strădui poate să fac doar un scurt comentariu, pentru a nu ruga și intervenție, mesaj. Și este la același articol 10.

Deci precizarea mea este că în cazul de față, când determinăm competențele autorităților publice locale, trebuie să ținem cont că, prin legislația de bază sau specială, li se acordă anumite atribuții. Ceea ce... întrebarea era: în ce măsură corespunde Strategiei naționale de descentralizare?

Și, odată ce are competențele de bază, să nu mai scriem noi că trebuie să le acorde alocații ș. a. m. d., că merge și la apă, și la salubritate ș. a. m. d.

Și aici trebuie să se regăsească doar ceea ce ține de legislația sectorială. Problemele ce țin doar de acest domeniu. Și este foarte important ca să revedem, în esență, fiindcă dacă o să luăm (2), a) el... (2) a) și (2) b), de fapt, trebuie comasate, fiindcă ce scrieți dumneavoastră în a doua parte tocmai se referă la programele de dezvoltare.

Iar în prima parte, în organizarea întreprinderilor, aceasta ține de legislația specială.

Deci este vorba despre aceea ca legislația sectorială să determine doar pe acest segment, ce ține de acest sector.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

De acord, domnule deputat.

Așteptăm propunerile comisiei dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Țap,

Vă rog.

Domnul Iurie Țap:

Eu cred că propunerea ar fi ca comisia de bază să organizeze acest grup de lucru în care să fie reprezentanții și ai Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, ai ministerului, pentru a putea aduce la...

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Absolut de acord cu această abordare.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Și ultimul – domnul Brega.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi deja de 25 de minute discutăm acest proiect de lege foarte important. Iar, în același timp, deputatul, colegul nostru Deliu, compune poezii și le plasează pe facebook.

Iar doamna Maria Ciobanu le comentează. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Să fim serioși. Concentrați-vă la proiectele de lege. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Domnule Brega,

Atunci salvați situația.

Salvați situația, domnule Brega. Puneți o întrebare deșteaptă.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

M-ați amuzat oleacă.

Domnule ministru,

E cunoscut faptul că în municipiul Chișinău 20 la sută, în jurul de 20 la sută au trecut la încălzire autonomă. Printr-o hotărâre de Guvern, cu 2 ani ori 3 ani în urmă, la Ministerul Economiei s-a luat decizia de a taxa acei care au încălzire autonomă datorită țevilor, care trec prin apartament proprietate privată, cu 5 la sută, apoi cu 10 la sută, 15 la sută, 20 la sută și o să fie și 25.

Atunci apare întrebarea: când o să vină Guvernul cu un proiect de lege unde să reglementăm că oamenii au tolerat 5 la sută, 10 la sută, dar acum, când a ajuns 20 la sută, 25 la sută este foarte grav?

În primul rând, este proprietatea privată a cetățeanului, țevile aparțin „Termocom”-ului și treceți prin proprietatea mea privată. Nu, mă scuzați, asta-i proprietatea mea privată. Eu am dreptul să vă tai țevile și încălziți-vă voi cum doriți. Dar nimeni nu are să o facă.

Toți înțeleg destul de bine că e posibil să plătească 5, 10, dar nu 20, 25 și o să ajungeți la 50. Pentru două țevi, care trec prin apartament, oamenii plătesc acum câte șase – șapte sute de lei, în pofida faptului că pentru gazul, pentru încălzirea autonomă plătesc patru, cinci sute.

Veniți cu un proiect de lege, Ministerul Economiei, unde să fie clar stipulat prin lege, nu printr-o hotărâre de Guvern, și atunci o să discutăm cât trebuie să plătească, care este necesitatea și atunci, mai mult ca atât, în unele orașele și

municipii sînt 50 la sută din cetățeni care locuiesc la blocuri și au încălzire autonomă.

Cum rămîne cu treaba aceasta? Cînd veniți cu un proiect de lege, ca noi să discutăm care este calculul corect și concret?

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

Conform prevederilor alineatului (1) articolul 347 din Codul civil, fiecare coproprietar are dreptul de a folosi bunul proprietate comună de cotă parte în măsura în care nu schimbă destinația lui și nu duce la atingerea drepturilor celorlalți coproprietari.

Ce vreau eu să menționez? Această plată, de care spuneți dumneavoastră, nu este doar plata pentru țevile care trec prin apartament, dar este plata și pentru cantitatea de energie termică care încălzește toată infrastructura blocului de locuit. Cum ar fi în subsol toată infrastructura de apă și canalizare, în etajele tehnice toate cele.

Deci toate aceste etaje...

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

Dacă se poate, fără prea multe detalii, așa, mai în esență.

Domnul Tudor Copaci:

De aceea...

Domnul Igor Corman:

Da. Ați răspuns. Dacă este satisfăcut colegul?

Domnule Brega,

Sînteți satisfăcut?

Mai aveți a doua întrebare? (*Rumoare în sală.*)

Domnule Brega?

Domnul Gheorghe Brega:

Da, da. Domnule ministru,

Dar cum rămîne cu articolul 9 din Constituție „Principiile fundamentale privind proprietate”? Deci eu înțeleg o lege ... dar nu puneți legea mai presus de cît Constituția.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, doamna Ciobanu, a fost vizată anterior, solicită dreptul la replică.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule deputat Petrenco,

Noi sîntem flatați de faptul că dumneavoastră urmăriți activitatea noastră parlamentară. Dar așa cum dumneavoastră ne reproșați nouă că nu sîntem atenți la ceea ce se discută în ședința de plen, atunci eu îmi fac concluzia că dumneavoastră Michiduță v-a spus despre lucrul acesta, că Dumnezeu... nu aveți nici o legătură cu dînsul.

Domnul Igor Corman:

Domnul Țap.

Următorul – domnul Cojocaru.

A renunțat domnul Țap, da.

Domnule Cojocaru,

Vă rog.

Domnul Vadim Cojocaru:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu susțin ideile dumneavoastră, în afară de fanteziile pe care dumneavoastră vi le permiteți să le spuneți aici, că o țevă care trece prin apartamentul la etajul 8 încălzește infrastructura de jos și de sus. Aceasta e ceva ieșit din comun.

Și, pînă la întrebare, vă propun să nu acceptați atît de ușor că în a doua lectură o să acceptăm „poate”, „mătină”, „de regulă”, să nu acceptați. Căci noi avem foarte multe documente oficiale, inclusiv Constituția Republicii Moldova, unde e scris că „poate”, dar poate să nu poată.

Și întrebarea. Vă rog foarte clar să explicați ce este „Termocom”-ul? Nu este o organizație care are scopul final de a produce energie termică, dar este o organizație care distribuie.

Fiindcă cum ați spus dumneavoastră, în momentul de față avem CET 1, CET 2, „Termocom” și avem monopol. Îi unim pe toți într-o întreprindere și nu mai avem monopol, monopolul rămîne. Explicați clar din ce cauză? Ideea e foarte bună ca „Termocom” să treacă la CET, pentru ce? Să se micșoreze, poate, cheltuielile, să crească calitatea serviciilor. Așa spuneți-ne.

Vă mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

Referitor la fantezie, eu aveam în vedere altceva, că nu țeva ceea care trece prin apartament încălzește subsolurile, dar sînt o mulțime de țevi care încălzesc toată această infrastructură, care sînt conectate la contorul central al blocului de locuit, pentru care „Termocom” solicită plata corespunzătoare. De aceea, această căldură urmează să fie achitată proporțional sau, să zicem, după o formulă oarecare de toți coproprietarii acestui bloc. Aceasta am avut în vedere.

Dar ceea ce se referă la „Termocom”. Eu v-am menționat că urmează să facem restructurarea deplină și va dispărea această noțiune de „Termocom”.

Domnul Igor Corman:

Da. Și dacă acum nu poate, poate, poate când poate...
Domnule Deliu,
Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Da, am fost vizat. Și vreau să îi mulțumesc domnului Petrenco că mai citește și poezii și nu stă doar cu ochii în nori, pentru a identifica ce avioane zboară.
Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Deci cu acest vers am finalizat lista întrebărilor.
Mulțumesc, domnule viceministru.

Domnul Tudor Copaci:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Și am să invit comisia să prezinte raportul.

Domnule Ioniță,

Vă rog, fără versuri, dați sentința comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul nr.18. Este un proiect important, care prevede reglementarea unui sector important al economiei și, în special, aprovizionarea cu căldură în localitățile urbane.

Pentru prima lectură, comisia propune (cu votul a 6 membri „pro” și restul „s-au abținut”) susținerea acestui proiect de lege. Iar toate acele propuneri și amendamente vă rugăm insistent să le prezentați în formă scrisă comisiei și vom ține cont de ele pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Nu sînt întrebări.

Mulțumesc, domnule Ioniță.

Deci, la propunerea comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.18. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Proiectul cu nr.18 a fost aprobat în primă lectură.

Stimați colegi,

Deci anunț o pauză de o oră. Revenim la ora 14.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Următorul proiect din ordinea de zi, pe care îl propun dezbaterilor, este proiect de Lege nr.34 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Un grup de deputați au înregistrat acest proiect. Cine prezintă?

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Proiectul nr.34 este un proiect elaborat de un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, care vine să aducă claritate asupra mai multor aspecte din legislația noastră.

Primul aspect este că acest proiect de lege vine să rezolve o problemă de reglementare a tot ce înseamnă taxele locale și anume, pe de o parte, noi trebuie să dăm autorităților publice locale autonomie ca ele să își poată gestiona liber treburile locale, pe de altă parte trebuie să fie un cadru legal suficient ca relațiile dintre autorități să fie... ca mediul de afaceri să fie bazat pe lege, și nu pe libera interpretare a unuia sau altuia.

Din acest motiv, noi, în grupul de lucru, în cooperare cu autoritățile locale, am pregătit un set întreg de reglementări. Trebuie să spunem că, după ce a fost pregătit acest set de reglementări, am primit de la autoritățile locale un aviz, de care vom ține cont în lectura a doua.

Totodată, vreau să spun deodată, ca să nu fie... ca să nu deraieze discuțiile, am primit și un aviz de la Guvern, prin care ni se recomandă ca două reglementări, care pot... care au probleme în ceea ce înseamnă taxele locale să fie excluse. Noi, ca autori, vom accepta, dar aceasta ține de lectura a doua.

A doua problemă ține de reglementarea a tot ce înseamnă... un aspect, altul, important este tot ce înseamnă companiile de audit și anume: noi, în prezent, avem licențiate în Republica Moldova circa 100 de companii de audit, însă noi considerăm că în condiția în care vorbim de o companie de stat sau o companie de interes public unde poate fi vorba de sume extrem... mari de bani, ar fi bine ca exigențele și cerințele față de companii să fie puțin mai mari decât la modul general.

De aceea, noi, ca legiuitori, vă încurajez să punem niște restricții, ca atunci când este contractată o companie de audit, nu oricine să aibă acces, dar cel care corespunde anumitor criterii și noi le-am descris care sînt ele. Spre exemplu, să aibă o activitate nu mai puțin de 5 ani de zile, în ultimii 2 ani de zile să aibă cel puțin 10 misiuni de audit, ceea ce nu este foarte bun, să aibă cel puțin 2 auditori certificați și să nu aibă sancțiuni pentru ultimii 2 ani de zile. Credem că în controlul și gestionarea banului public este extrem de important să fie exact astfel de companii.

Acestea sînt cele mai importante prevederi ale proiectului de lege. Este un proiect de lege care vine în îmbunătățirea cadrului legal existent. Și noi, ca autori, rugăm insistent susținerea de către întregul plen al Parlamentului a acestei legi.

Evident, încă o dată menționez, că la acest proiect de lege avem deja și avizul Centrului Național Anticorupție, avem avizul Guvernului, avem avizul autorităților publice locale. De toate aceste lucruri noi, ca autori, vom lua... nu, pur și simplu, vom ține... nu vom lua act, dar vom ține cont în lectura a doua, astfel, ca în lectura a doua să avem o lege exact așa cum ne-o dorim noi.

Suplimentar, vreau să vă mai spun: la acest proiect de lege, în faza de pregătire a lui, am avut cîteva discuții publice. După ce proiectul a fost înregistrat, am mai avut discuții publice. Și după ce... speram că va fi votat în primă lectură, va fi, iarăși, discutat public. Aceasta în calitate de autor. Înțeleg că... și ca președinte de comisie, nu știu.

Domnul Igor Corman:

Mai întâi ca autor. Da...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Ca autor...

Domnul Igor Corman:

... dumneavoastră aveți dreptate, dar stați că mai sînt întrebări încă la autor.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Așa. Așa.

Domnul Igor Corman:

Prima întrebare, domnul Munteanu.

Următorul – domnul Brega.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Ioniță,

Cred că ar fi fost mult mai onest dacă spuneți că această lege sau această modificare vine întru executarea unei hotărîri a Curții Constituționale care a venit să dea peste mâini Coaliției de guvernare.

Eu am în mîină, iată, în sfîrșit, astăzi Curtea Constituțională a publicat partea descriptivă a Hotărîrii Curții Constituționale cu privire la plafonarea taxelor locale de către guvernare în 23 decembrie. Este, cumva, interesantă, dacă să nu calific altfel retorica dumneavoastră atît timp cît în 23 decembrie ați insistat și ați votat o formulă, o paradigmă, în ianuarie ați vorbit cu totul despre altceva, în februarie ați spus altceva, iar în martie veniți cu totul cu altă chestie.

Iar pînă la urmă, pentru că așa spune hotărîrea Curții Constituționale și ceea ce ați desenat dumneavoastră în acest proiect de lege, va trebui să îl modificați în totalitate, domnule Ioniță. Pentru că eu de dimineată am spus și am rugat foarte mult: nu încercați să veniți cu soluții fără să cunoașteți o hotărîre a Curții

Constituționale. Nu ați vrut și o să vă asumați consecințele, pentru că marea majoritate din ceea ce ați scris dumneavoastră, va fi redus la zero.

Ori o să vă dau doar două exemple. Dumneavoastră scrieți foarte clar că diferența dintre limita minimă...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Văd că nu sînt întrebări, dar sînt exemple. Eu chiar nu am nevoie de exemplele dumneavoastră.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu... Sînt întrebări, sînt întrebări, domnule Ioniță. Sînt întrebări și dacă vreți...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă rog întrebarea, dar exemple, chiar nu am nevoie de ele. Vă asigur că nu am nevoie de exemplele dumneavoastră și mă descurc și fără ele foarte bine în viață și trăiesc fericit și foarte bine.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu este nici o problemă. Nu am absolut nici o problemă cu fericirea dumneavoastră personală, care...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aveți probleme, domnule Munteanu, și se vede cu ochiul liber.

Domnul Valeriu Munteanu:

... ține de o altă dimensiune, domnule Ioniță.

Altceva, pentru că, din păcate, în acest proiect de lege sau prin acest proiect de lege încercați să plafonați mult mai dur taxele locale, decît ați făcut-o prin proiectul anterior, care a fost declarat neconstituțional.

Și exemplul pe care vroiam să vi-l aduc era din lege, nu din altă parte, nu din viață, și nu avea absolut nici o legătură cu fericirea dumneavoastră personală. Era vorba despre mărimea minimă și maximă a taxelor locale pentru agenții economici care, iarăși, este o formă mascată de plafonare.

Și exemplul al doilea. În alineatul (9), prin care spuneți că cotele anuale ale taxelor locale nu pot fi mărite de către autoritățile publice locale ci doar aduse în conformitate cu inflația.

La aceste două prevederi, domnule Ioniță, va trebui să renunțați în lectura a doua, pentru că...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Munteanu...

Domnul Valeriu Munteanu:

... să nu vină în conformitate cu taxele locale.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Munteanu...

Domnul Valeriu Munteanu:

Atît am vrut să vă spun. Mai departe spuneți ce vreți.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... doar pe scurt. Văd că plăcerea dumneavoastră de a vorbi se transformă în boală. Dacă ascultați foarte atent, am spus-o clar că în avizul Guvernului și în... la avizul... asociațiilor... autorităților publice locale foarte clar ne-au sugerat ca aceste două capitole să fie scoase și noi, ca autori, acceptăm acest lucru.

Dacă doar și ascultați, dar nu numai vorbiți, era să nu puneți o întrebare inutilă și să nu pierdem 10 minute scumpe din viața fiecărui deputat și a cetățenilor care ascultă acest bîlci.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Dumneavoastră, domnule Munteanu, ar trebui să faceți o distincție între declarații și întrebări. Da? Și dacă aveți întrebări, apoi puneți întrebarea. Dar întrebarea e întrebare, ea se termină cu semnul întrebării.

Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

În articolul 103 din Codul fiscal, scutirile de TVA, propuneți excluderea articolului 28, prin care tractoarele agricole ș.a.m.d. după clasificările fiscale nu vor mai fi scutite de TVA.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu știu că unele sînt modificate pentru persoanele juridice, sînt modificate în punctul 29. Spuneți-ne, vă rog frumos, diferența aceasta de abordare din decembrie pînă în martie pe fiscalitate cîtă stabilitate ne oferă nouă?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vă pot spune doar un singur lucru. Această cerință este din partea agenților economici. Avem scrisori și așteaptă cu nerăbdare ca această lege să fie votată cît mai urgent posibil, pentru ca să fie posibile importul și vînzarea tehnicii agricole.

Dacă aveți careva probleme, vă rog să vă adresați inclusiv la Asociația producătorilor autohtoni de tehnică agricolă și ei vă vor confirma că așteaptă această lege.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Următorul va fi domnul Reșetnicov.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Ioniță,

Chiar dacă facem abstracție de la hotărârea Curții Constituționale, dumneavoastră completați articolul 297 cu un alineat nou, alineatul (5).

Punctul 3, diferențiat, de... se interzice categoric deliberativ, autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu este în drept să stabilească cotele taxelor locale diferențiat în funcție de genul de activitate desfășurată, diferențiat în funcție de amplasament, diferențiat pe tipuri de obiecte ale impunerii.

Acum vă întreb: dacă cineva în funcție, de pildă funcția de activitate, un țaran vinde acolo, într-un butic, niște castraveți, niște roșii, iar altul vinde, într-o hală, rachiu și alte chestii. Rachiu, țigări și alte chestii. Cum atunci?

Domnul Veaceslav Ioniță:

E altă taxă.

Domnul Gheorghe Brega:

Cum?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Aceasta... derogare de la aceste principii, derogarea de la aceste principii este următoarea taxă privind unitățile comerciale care... aceste principii nu se referă la taxele privind unitățile comerciale.

Noi vorbim de niște principii care se referă la toate taxele, cu excepția următoarei taxe. Dacă ați fi citit punctul 6, nu mai puneți întrebarea pe care o puneți acum.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

A doua întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și, domnule deputat...

Domnul Igor Corman:

Domnule Ioniță,

Eu deja i-am dat a doua întrebare domnului Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Ioniță,

Iată, vedeți boala dumneavoastră de a nu vă opri la... să vorbiți. Eu vă... nu am pus întrebarea pînă la capăt. Deci altă... În funcție de plasament, unu are farmacii în suburbia Chișinăului, altul are pe Ștefan cel Mare. Dumneavoastră spuneți mai departe, corect, prin derogare de la prevederi în cazul taxei pentru unitățile comerciale, prestări de servicii și taxe pentru unitățile stradale de comerț.

Dar unde sînt cazinourile, domnule Ioniță?

Ele, ce sînt unități comerciale sau prestează servicii? Eu nu am văzut cum o să fie taxate cazinourile.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Toate se încadrează în norma pe care ați citit-o dumneavoastră. Absolut...

Domnul Gheorghe Brega:

Cazinourile, ce, unde le aduceți: la unități comerciale sau la prestări de servicii?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Sigur, domnule deputat...

Domnul Gheorghe Brega:

Că altă... altceva eu nu văd aici.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Conform clasificărilor economice, fiți sigur că aici se încadrează absolut toate...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Ioniță,

Nu vă faceți de rîs cu proiectul acesta de lege. V-ați făcut de rîs la 23 decembrie.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc pentru aprecierea înaltă pe care o dați.

Am aceeași atitudine și eu față de dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reșetnicov.

Următorul – domnul Mușuc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Două întrebări am la proiectul pe care îl prezentați.

În primul rînd, de fapt, sînt două întrebări legate de condițiile pentru societățile de audit. Și prima mea întrebare, pentru că unele condiții sînt impuse sau vor fi impuse de către autoritate, ceea ce nu va asigura cadrul constituțional.

Pentru că orice activitate, inclusiv în cadrul societății de audit, este activitate desfășurată, trebuie să dispună de toate drepturile și toți agenții respectivi trebuie să fie pe poziții de egalitate.

Fac referire la articolul 9 din Constituția Republicii Moldova, care prevede principiile fundamentale privind proprietatea. Și aș vrea să fiți foarte atent la alineatul (3) al acestui articol 9 din Constituție, care prevede că piața liberă, inițiativa economică, concurența loială sînt factori de bază ai economiei.

Atunci cînd divizați, cuiva dați voie, de exemplu, pe criteriile de activitate de 5 ani sau de aplicare sau neaplicare a sancțiunii, atunci are loc încălcarea acestui principiu de concurență loială, principiul constituțional.

Deci prima mea întrebare: cum vedeți aceste condiții, colaborînd comparativ cu principiul din articolul 9 din Constituție?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc foarte mult, domnule deputat.

Voi răspunde foarte pe scurt.

În primul rînd, noi avem anumite genuri care, prin definiție, sînt restricționate. Spre exemplu, activitatea de audit nu o poate executa orișicine.

Deci nu orișice persoană poate fi auditor, doar dacă corespunde anumitor criterii.

Noi avem astfel de abordări, am avut în multe domenii. Spre exemplu, în domeniul bancar, cînd era licența de tipul A, B, C, deci unii, care doreau să activeze pe un segment nu foarte extins, el nu trebuia să corespundă unor rigori și unor exigențe foarte mari.

În cazul auditului, noi considerăm că acei care avem grijă de proprietatea publică, atunci cînd vorbim de o companie micuță, ea poate și trebuie să apeleze la o companie, chiar dacă are un an sau doi de activitate, deoarece nu vorbim de o sumă impunătoare. Iar noi, ca stat, cerem, de fapt, reprezentanților statului în companiile de stat, atunci cînd vor organiza concurs, criteriile de selectare a companiilor care să efectueze audit în tot ce ține de patrimoniul public să fie niște exigențe mai ridicate.

Vă pot spune că acestor exigențe corespund pînă la 20 de companii din Republica Moldova. Din circa 100 – 20 corespund.

Noi nu trebuie să ridicăm exigențele pentru toți, deoarece sînt domenii unde nu este nevoie de cerințe speciale. Noi avem astfel de abordări în foarte multe domenii. Deci nu ține de concurență sau neconcurență. Ține de o abordare generală și prin care noi, ca stat, punem niște criterii mai speciale atunci cînd... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Ioniță,

Eu vă solicit să fiți foarte precaut la această prevedere, pentru că există foarte mari temeri că...

Domnul Veaceslav Ioniță:

În lectura a doua ne vom uita mai atent și...

Domnul Artur Reșetnicov:

Că va fi declarată neconstituțională, pentru că orice activitate de audit, toți care prestează activități de audit, conform legii, sînt egali și nu puteți să faceți diferența dacă are, de exemplu, experiență de 5 ani de activitate de audit, dar altă societate are experiență de 4 ani și 11 luni și atunci criteriile...

Sau, de exemplu, 10 misiuni de audit. Dar dacă are 9 misiuni de audit...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu merge.

Domnul Artur Reșetnicov:

... dar foarte...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da...

Domnul Artur Reșetnicov:

... foarte importante.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi vom examina.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și a doua...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat...

Domnul Artur Reșetnicov:

Și a doua întrebare. Dumneavoastră ați încercat parțial să răspundeți.

Am solicitat opinia neoficială a reprezentanților Ministerului Finanțelor, care au spus că, conform criteriilor condițiilor pe care dumneavoastră le preconizați, vor corespunde cel mult cinci societăți de audit în Republica Moldova.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...este așa. Vă pot spune, cu toată certitudinea, că sînt în jur de 20 de companii. Din cele aproape 100 – 20 de companii corespund.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci înseamnă că reiese că din 100 – 20 de companii numai.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Din 100. Mai puțin de 100.

Domnul Artur Reșetnicov:

Numai 20 vor corespunde.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, desigur.

Domnul Artur Reșetnicov:

Iar pe restul le privați de dreptul de a oferi, a întreprinde...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu. Nu îi privăm de drept.

Domnul Artur Reșetnicov:

... astfel de activități.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu îi privăm de drept.

Domnule deputat,

Spre exemplu, cineva vrea să organizeze o instruire. Pot să organizeze instruirea, dacă vrei să fii cu... să ai dreptul să se numească instruirea ta cu studii superioare, sînt niște exigențe: cîte persoane, cîtă experiență, 5 ani ca să fie acreditat, 5 ani experiență.

30 la sută din angajați să fie cu studii, să fie cu doctori în științe. În orice domenii specifice sînt niște exigențe specifice.

Deci aceasta nu este ceva exclus, dar noi vom fi atenți la ceea ce ați spus dumneavoastră și în lectura a doua vom examina și partea constituționalității acestei legi.

Noi vă asigurăm că vom avea grijă de acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Bondari.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule autor,

Vă citez din avizul Congresului Autorităților Locale din Moldova că, prin această lege, de fapt, va fi stabilită, în realitate, o altă formă voalată și ascunsă de plafonarea taxelor locale și limitarea nejustificată a autonomiei locale, care poate fi considerată chiar una și mai periculoasă și abuzivă decât cea declarată neconstituțională. Eu sper că dumneavoastră ați citit avizul Congresului...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Și am anunțat și plenul Parlamentului.

Domnul Eduard Mușuc:

... Autorităților Locale din Moldova. Si cum comentați această constatare?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Cînd am pregătit proiectul de lege, noi am consultat și autoritățile locale, și mediul de afaceri. Autoritățile locale se opresc la două puncte ca și avizul Guvernului, cred că încă nu a fost distribuit și avizul Guvernului, dar este și avizul Guvernului anume la punctul legat de celea: cota minimă, cota maximă de cinci ori și la indexarea anuală.

Aceste două puncte și în avizul Guvernului, și în avizul autorităților locale ni se propune să fie excluse. Și noi, ca autori ... și aici domnul Țap este unul dintre autori care, de fapt, s-a ocupat mai mult cu segmentul din proiectul de lege legat de taxele locale. Noi, ca autori, acceptăm și, în lectura a doua, punctul legat de cota minimă, maximă să fie de cinci ori și indexarea va fi exclusă.

Domnul Eduard Mușuc:

Noi vom vedea în formula finală ce veți accepta și ce nu veți accepta.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cel puțin avizul Guvernului ne spune foarte clar să excludem aceste două puncte.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu am mari întrebări în privința avizului Guvernului. Deoarece avizul Guvernului nu a parvenit pentru prima lege, care vine în executarea hotărîrii Curții Constituționale, dar pentru proiectul de lege respectiv a venit foarte repede. De aceea, nu am nici o încredere în avizul Guvernului și în poziția Guvernului, ea contravine lucrurilor declarate de către conducerea Guvernului.

A doua întrebare. În avizul Congresului autorităților locale din Moldova, în punctul 2.6, se constată că acest proiect de lege facilitează direct astfel de activități economice precum sînt jocurile de noroc, cu un impact social negativ. Acest fapt a generat foarte mari suspiciuni în buna-credință a autorilor proiectului. Deoarece, cel puțin, numai în municipiul Chișinău pierderile bugetului local de la plafonarea

acestor activități de cazinou au constituit peste 50% din suma totală a pierderilor. Este vorba despre 25 milioane lei doar pentru municipiul Chișinău.

Iată, noi vedem că în acest aviz este o constatare și se pune întrebarea în ceea ce privește buna-credință a autorilor care au lucrat asupra acestui proiect de lege. Cum comentați această afirmație?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Nu a fost întrebare, înțeleg că, iarăși, dumneavoastră vă referiți la argumentele în favoarea excluderii punctelor 7 și 9. Și eu v-am spus că punctele 7 și 9 exact, ca și în avizul Guvernului, și toți autorii acceptă ca ele să fie excluse.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Ioniță,

Eu v-am citat din avizul CALM-ului, dar eu singur pot să mă refer la cazul cazinourilor cu 6 milioane.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat ...

Domnul Eduard Mușuc:

Și să mai aduc încă un argument în această constatare.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Vă rog la tema proiectului.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Am impresia că aveți o problemă pe care nu v-o puteți rezolva.

Doamna Liliana Palihovici:

Următoarea întrebare – din partea domnului Bondari. (*Rumoare în sală.*)

Urmează domnul Deliu.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule Ioniță,

Am întrebare la articolul I punctul 2: la articolul 90¹ alineatul (3⁵) se completează, în final, cu cuvintele „cu excepția laptelui natural”. Eu citesc punctul total: persoanele specializate la articolul 30 rețin un impozit în mărime de 2% de plățile efectuate în folosul persoanelor fizice. Și este vorba despre producția din fitotehnie, horticultură în forma naturală, inclusiv produsele din zootehnie în formă

naturală. De ce noi excludem produsele lactate de aici? Ce, poate, carnea la noi ... Nu avem interes la carne, legume, fructe?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Avem la tot un interes.

Domnule deputat,

Norma de 2% a fost introdusă, în special, când am rezolvat problema cu exportul fructelor și, în special, a nucilor, știți că astăzi am votat legea. Însă, în momentul în care s-a scris legea, problemele legate de cumpărări, vânzările producției din zootehnie, horticultură, fitotehnie erau probleme, în special, din fitotehnie.

Când a fost scrisă norma, am primit scrisoare, niciodată nu au existat probleme cu achiziția laptelui natural, el nu poate fi făcute fraude din simplul motiv că procedura durează cinci ore. Ținând cont că este un produs social, unde noi avem o taxă pe valoarea adăugată redusă, unde avem o valoare adăugată reglementată prin lege, noi, ca legiuitori, în condiția în care avem un produs social, unde avem mai multe reglementări, ar fi incorect din partea noastră să introducem o taxă specială.

Trebuie să recunoaștem: când am scris „zootehnie” nu s-a avut în vedere și laptele, căci dacă ați văzut „zootehnie, masă vie și sacrificată”, laptele nu este nici masă vie, nici sacrificată, noi am avut în vedere carnea. Și, pentru a exclude interpretarea că laptele poate fi masă vie sau sacrificată, noi am spus foarte clar: „cu excepția laptelui”.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, domnule deputat Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu cer scuze, încă privind prima întrebare.

Domnule Ioniță,

Ce, nu știți că la noi privind toate produsele agricole taxa redusă – 8%?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa.

Domnul Veaceslav Bondari:

Și considerați că cartoful nu este producție socială, numai laptele?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Noi avem taxă redusă, însă, trebuie să menționez aici că laptele, pe lângă aceasta, are reglementată și valoarea adăugată, care poate fi realizată de către comerciant. Deci noi la lapte avem o abordare specială, deoarece este un produs social introdus în lista produselor sociale, aprobată de către Guvern.

Și încă o dată repet. Când am vorbit de produse în zootehnie, masă vie și sacrificată, noi nu am avut în vedere laptele, dar așa se interpretează și pentru a exclude interpretarea că laptele poate fi masă vie sau sacrificată am scris „cu excepția laptelui”.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Aceasta e a treia intervenție. Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

La prima întrebare noi am avut discuții.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog a doua întrebare.

Domnul Veaceslav Bondari:

A doua întrebare. Articolul 103 primul alineat: punctul 29, „facturi fiscale” schimbați, numai ”facturi”. Acum nu trebuie prezentată factura fiscală deloc. Se poate de folosit factura simplă?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Așa a fost.

Domnul Veaceslav Bondari:

Știți că, dacă agentul economic plătitor de TVA... cum poate folosi el factura simplă dacă numai decît legea prevede factura fiscală?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Trebuie să văd contextul acestui articol. Când am lucrat la grupul de lucru, a fost solicitarea reprezentanților Ministerului Finanțelor să introducem această normă. Pentru lectura a doua, vă rog, să faceți amendamentul și noi vom examina dacă dumneavoastră considerați că aici este o mică abatere. A fost solicitarea colegilor de la Ministerul Finanțelor.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul deputat Deliu,

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Deci am două întrebări. Prima întrebare cu referire la articolul 297 alineatul (6), cifra 1, și, respectiv, la anexa unde sînt înscrise taxele locale și denumirile lor.

Mă refer la litera o), deci la denumirea taxei: taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor.

După câte cunoaștem, străzile sînt pentru a merge pietonii pe ele sau autovehiculele. Nu vine această taxă să legitimizeze o ilegalitate care este în abundență aici, mai ales în municipiul Chișinău, unde autoritățile locale nu pot să întreprindă nimic și sînt zone pe unde nici nu poți merge? Și noi venim cu această taxă să legitimizezăm o ilegalitate – comerțul stradal, care nu există așa în nici o lege denumirea de comerț stradal. Ce e cu taxa aceasta?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu, două cuvinte și după aceasta – domnul deputat Țap. Noi, într-adevăr, foarte mult am discutat. Fenomenul este, taxa nu este. Și la noi, într-adevăr, Nomenclatorul de Activități Economice nu are așa ceva ca și comerț stradal, însă municipiul Chișinău, sîntem foarte inventivi, avem astfel de comerț. Și noi, pînă la urmă, am convenit și va spune și domnul Țap că trebuie de anulat această taxă. Însă șed și mă gîndesc: cum să anulăm fenomenul din municipiul Chișinău? Căci taxă nu o să avem, dar fenomenul, din păcate, este.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Țap, în calitate de...

Domnul Veaceslav Ioniță:

... autor.

Doamna Liliana Palihovici:

... autor. Da.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Atunci cînd noi am abordat acest subiect, am pornit de la reglementările pe care le avem în legislația sectorială și este vorba despre Legea nr.231 cu privire la comerțul interior, care definește, de fapt, în acest sens... și aici, în această lege, la ”Noțiuni generale”, nu se regăsește... și deci nu poate fi vorba despre comerț stradal.

Și mai mult, este utilizat terenul respectiv contrar prevederilor legale. Legea nr.436 administrarea bunurilor proprietatea unităților administrativ-teritoriale spune la punctul 5 „înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietatea unităților administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.”. Și nu poate fi vorba de această practică vicioasă care, de fapt, este una și coruptibilă.

În acest sens, într-adevăr, nu poate fi legitimizeată o ilegalitate și în amendamentul, pe care l-am propus în comisie, este prevăzută excluderea acestei taxe, cu argumentarea deplină.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Taxa va fi exclusă, nu știu cum o să excludem și comerțul stradal, că, din păcate, el este.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Deliu,
A doua întrebare.

Domnul Tudor Deliu:

Păi, aceasta de acum ține de competența autorităților locale din municipiul Chișinău: să își bată capul pentru a contracara acest fenomen.

Și o a doua întrebare, cu referire la articolul 289 litera l) – ”taxa pentru evacuarea deșeurilor” și, respectiv, părerea mea, că evacuarea deșeurilor este un serviciu, care, acest serviciu, este contractat între prestator și beneficiar, respectiv, dacă serviciul există, se plătește, dacă nu există, nu se plătește. Instituind această taxă pentru evacuarea deșeurilor nu vom impune noi cetățenii să plătească? Fiindcă sînt obligați să plătească această taxă, fără ca acest serviciu să existe.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi am examinat experiența care este și am convenit cu colegii că, de fapt, taxa pentru evacuarea deșeurilor va fi o taxă în condiția în care se evacuează deșeurile. Dar vom da dreptul autorităților să aibă o taxă pentru salubritatea localității, deci nu de evacuare a deșeurilor din spațiul privat, dar taxa pentru salubritate. Noi avem evacuarea deșeurilor, care este un serviciu, iar salubritatea localității este un serviciu de interes public, el nu... și aici poți să pui o taxă. Și, în cazul în care noi vom redacționa, vom scrie ”taxa pentru salubritatea localității”. În cazul în care o localitate va decide să instituie această taxă, vor avea dreptul, căci deja nu vorbim de un serviciu privat, vorbim de un serviciu public de interes public.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Țap, completare. Da.
Vă rog.

Domnul Iurie Țap:

În afară de aceasta, stimați colegi, la articolul 288, ”Noțiuni”, avem expres ”taxă–locală – plată obligatorie efectuată la bugetul unității administrativ-teritoriale”, deci este taxă plătită la buget. Iar ceea ce se practică este vorba de contravaloarea serviciului prestat, evacuarea deșeurilor, ceea ce a spus domnul Ioniță. Anul acesta, cred că acele unități administrativ-teritoriale care practică...

Propunerea noastră este să fie taxa pentru salubritate, fiindcă așa este corect. Legea nr.1402 prevede salubritatea ca un complex, o totalitate de activități, iar ulterior, conform aceleiași Legi nr.1402, autoritățile locale urmează să instituie serviciile respective care să achite contravaloarea, iar taxa să fie utilizată pentru... parțial poate să fie și în acest context, fiindcă salubritatea prevede și depozitarea,

sortarea etc. Dar, în linii mari, să fie utilizată pentru a întreține spațiile publice, aceasta este... Pur și simplu, acum facem ordine bine, așa cum trebuie, de fapt, să fie.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Și vor fi două taxe: taxa de evacuare a deșeurilor și taxa de salubritate a spațiului public.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Popa.

Urmează doamna Domenti.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Ioniță,

La ședința Biroului permanent, am sugerat ideea ca să fie examinat, în primul rând, proiectul de Lege cu nr.8, care a fost înaintat pe data de 17 ianuarie 2014. Aceasta este o inițiativă legislativă din partea unui grup de deputați din Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor.

Dumneavoastră ați refuzat categoric și, de fapt, nu este prea bine, fiindcă ați luat și ați copiat acea inițiativă legislativă, ați dat-o drept inițiativă legislativă a dumneavoastră, acum ați pus-o în discuții fără a avea o atitudine față de această... acest proiect de lege...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat.

Domnul Gheorghe Popa:

Spuneți, vă rog, care ar fi atitudinea dumneavoastră, va fi examinată această inițiativă cu nr.8, ca mai curînd să fie comasată cu inițiativa pe care o prezentați dumneavoastră acum? Prima întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Îmi pare foarte rău că ați spus că eu am fost categoric contra. Deloc nu sînt categoric contra, ba aș dori cu cea mai mare plăcere să examinăm și inițiativa nr.8. Dacă doriți, chiar voi scrie, în calitate de președinte de comisie, la Guvern, ca să dea cît mai urgent posibil aviz. Și în momentul în care primim avizul, vă garantez că exact în următoarea ședință a comisiei va fi pusă pe rol și voi solicita plenului Parlamentului să o examineze.

Cît privește diferența, fiindcă proiectul de Lege nr.8 ține doar de taxe locale, iar proiectul nostru vizează mai multe subiecte. Domnul... colegul meu, domnul Țap, chiar avea și o analiză privind deferența dintre ceea ce e scris în proiectul nr.8 și în proiectul nostru, ceea ce ține de taxe locale, căci noi avem și legat de audit,

noi avem și legat de taxe locale și de alte subiecte, ați văzut, laptele, societățile comerciale, dar proiectul nostru este mai larg.

Însă dacă... ați dori să aveți o diferență de explicație, domnul poate să vă o dea, dar cred că nu este necesar acum. Dar în momentul în care primim avizul vă garantez că va fi examinat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Popa, a doua întrebare.

Domnul Gheorghe Popa:

Eu... eu cred că nu este prea cinstit, domnule președinte al comisiei. Lucrurile acestea trebuie să fie făcute în conformitate cu Regulamentul Parlamentului.

Și acum, a doua întrebare. Propuneți ca, la articolul 103 alineatul (1), punctul 28 să fie abrogat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

O sută...

Domnul Gheorghe Popa:

Eu citesc nota informativă a acestui proiect de lege și nu regălesc argumentarea care ar fi, care ne-ar impune să...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă rog, la ce pagină? Eu...

Domnul Gheorghe Popa:

Ei prima pagină, domnule președinte al comisiei...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Pur și simplu... da.

Domnul Gheorghe Popa:

La articolul 103 alineatul (1) punctul 28 se abrogă. În nota informativă, absolut nimic nu vorbiți de această modificare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule autor,

Vă... deci acest punct 103 alineatul (1), atât punctul 28, cât și 29 au fost rugămintea colegilor de la Ministerul Finanțelor, legat de posibilitatea lor de operare a facturilor. Pentru lectura a doua voi aduce informația necesară și am să dau explicații...

Domnul Gheorghe Popa:

Nu. Nu. Aceasta nu este lectura a doua, aceasta e chestie de concept...

Domnul Veaceslav Ioniță:

... atunci, vă rog foarte...

Domnul Gheorghe Popa:

... și noi astăzi trebuie să punem punct la chestiile acestea.

Domnul Veaceslav Ioniță:

E vorba de tractoare. Da. Tractoare.

Doamna Liliana Palihovici:

Ați răspuns, domnule...

Domnul Veaceslav Ioniță:

A fost răspunsul, da. Eu voi verifica...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Ați avut deja două întrebări. Domnul Popa. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Dacă nu cunoașteți, domnule Ioniță, vă rog să vă fixați și Comisia agricultură și industrie alimentară, din numele comisiei, propun ca acest decizional articol...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...să rămână...

Domnul Gheorghe Popa:

Punctul 28 se abrogă, să fie exclus absolut din...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat...

Domnul Gheorghe Popa:

Eu înțeleg că asta-i... sînt niște chestii de-ale Fondului Monetar Internațional, dar nu dansați așa după cum ei vă dictează, domnule președinte.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Am să vă dau toate scrisorile de la Asociația producătorilor autohtoni de echipament agricol și am să îi rog să vină la dumneavoastră în comisie toți, și am să îi rog să vă aducă explicațiile de rigoare dacă aceasta este la Fondul Monetar sau este un strigăt al producătorilor autohtoni.

Vreau să vă spun că ar trebui să îi încurajați și să îi susțineți.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Stimate coleg,

Eu mă mir să vă văd atît de flexibil în explicarea unor poziții cu privire la politica fiscală. Acum două luni, asupra aceluiași subiecte ne spuneți cu totul altfel. Chiar și cu impunerea cu TVA a tractoarelor agricole ne spuneți că alt gen de asociații v-au impus să faceți acest lucru, să scutiți de TVA tractoarele agricole.

Astăzi ne spuneți că alte asociații v-au rugat să faceți altfel și ne explicați că este mai logic deja să schimbăm legislația.

Totuși această flexibilitate a dumneavoastră este astăzi posibilă doar datorită faptului că nu ați organizat în mod calitativ procesul de organizare și aprobare a politicii fiscale. Pentru că dacă era să se facă totul într-un mod transparent, în mod calitativ, era să aprobăm o legislație calitativă la care nu trebuia să revenim astăzi, să o modificăm peste două – trei luni de zile.

În ceea ce privește tractoarele agricole, vreau să vă întreb: care este impactul financiar al acestei măsuri?

Deci în politica fiscală era scutit importul de tractoare agricole, taxa pe valoarea adăugată. Dumneavoastră reveniți la taxa de 20%. Care este impactul financiar al acestei măsuri și dacă totuși insistați asupra introducerii acestei măsuri, nu v-ați gîndit ca resursele financiare care vor veni din impunerea cu TVA a tractoarelor agricole să meargă la fondul de subsidii?

Adică, să veniți cu o rectificare la buget, astfel încît să supliimentați fondul de subsidii în agricultură pe această sumă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă deputat,

Legat de taxele locale. Dacă se făcea ordine, și nu mai spun în ce perioadă, inclusiv în 2006, cînd a fost creat un grup de lucru special, nu trebuia să urgentăm noi lucrurile. Problema nu a fost rezolvată și o rezolvăm noi.

De aceea, acesta ne este datoria noastră, să rezolvăm problemele și să nu stăm și în... să ne gîndim ce se întîmplă.

Cît privește cu tractoarele, cifra nu v-o pot da acum, dar voi solicita de la minister și o să vă dau cifra exactă.

Iar cît privește propunerile dumneavoastră, vă rog, sub formă de amendament, în formă scrisă și comisia îl va examina cu cea mai mare atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, doamnă.

Doamna Oxana Domentî:

Cum veniți cu modificări fără ca să cunoașteți impactul financiar al acestor modificări?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă deputat,

Încă o dată vă repet, amendamentele, în formă scrisă, la comisie.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule Ioniță,

Vreau să vă mai întreb, a doua întrebare pe care vreau să v-o pun. Deci ceea ce s-a întâmplat cu taxele locale, avem politica fiscală aprobată la început de an, care prevede anumite taxe locale și un anumit mod de administrare a acestor taxe, după care avem decizia Curții Constituționale într-un... peste o lună, care anulează politica fiscală, după care veniți dumneavoastră cu modificări la această politică fiscală, vom avea un al treilea mod de aplicare a taxelor locale și, în general, alte taxe locale.

Cum vedeți dumneavoastră acest proces de administrare a taxelor locale în timp?

Ce trebuie să facă autoritățile publice locale și ce se întâmplă astăzi în teritoriu, în baza căror legislații lucrează astăzi autoritățile publice locale și acumulează impozite?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Autoritățile locale din Republica Moldova lucrează în baza legislației Republicii Moldova.

Vreau să vă asigur de aceasta.

Doi. Taxele locale... *(Rumoare în sală.)*

Doamnă deputat,

V-am răspuns. Autoritățile locale ale Republicii Moldova se supun Constituției și legislației Republicii Moldova și lucrează în baza legislației Republicii Moldova.

Dacă nu ați știut, vă spun acest lucru.

Doi. Ce vor face autoritățile locale, stați liniștit. Avem noi grijă ca ei să poată funcționa, deoarece nu au funcționat ani de zile și au fost lipsite de resurse financiare. Și avem grijă să le dăm și resurse financiare, și tot instrumentarul necesar ca ei să poată face ceva, să nu șadă cu masa... cu mâna întinsă, cum au stat ani de zile.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Țap, în calitate de coautor. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Iurie Țap:

Referitor la întrebarea care a sunat, aș vrea să fac o concretizare. Prin „Dispoziții finale și tranzitorii” autoritățile locale sînt, vor fi obligate să revadă. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar el e autor.

Domnul Iurie Țap:

Cotele taxelor locale în conformitate cu noua legislație. Mai bine zis, cu noile reglementări. Dar aceasta nu înseamnă că ei, obligatoriu, trebuie să le coboare. Este important alta, că prevederile la articolul 297 nu o să le permită autorităților să aplice discriminatoriu, nu contează, pe criterii de partid, politice, de frumusețe, dar o să fie obligate să aplice aceleași cote.

Și, în cazul de față, dacă ei vor decide să păstreze cotele respective, nu vor diminua nici veniturile, nici cheltuielile.

Și, totodată, dacă o vor face, o vor face aplicând aceleași abordări, aceleași principii.

Aceasta, de fapt, este în esență. Și în prima parte, pînă vor revedea, vor fi achitate taxele conform prevederilor în vigoare.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domentî. Replică.

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Da. Eu mai am o întrebare față de autor. Pot să o pun?

Bine. Spuneți-mi, domnule Ioniță, dacă mai cunoașteți vreo țară, da, în care timp de două luni de zile impozitele locale au fost schimbate de trei ori?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar dumneavoastră mai cunoașteți o țară unde 8 ani la rînd într-o țară de... să fie comuniștii la putere? *(Aplauze.)*

Doamna Oxana Domentî:

Da. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul deputat Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Hai tăceți oleacă. *(Rumoare în sală.)*

Mulțumesc.

Domnule Ioniță... *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Vreamea,

Vă rog.

Domnul Igor Vreamea:

Eu, cu referință la articolele 2 și 3 din proiectul de lege pe care dumneavoastră îl prezentați.

Deci de două luni și ceva, mai bine zis prin Legea nr.324, ce vizează politica bugetar-fiscală, s-au introdus ori, mai bine spus, ați introdus anumite criterii ce vizează auditorii, cine poate audita întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni, unde capitalul majoritar îl deține statul. De ce, peste două luni, dumneavoastră modificați aceste criterii?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă răspund.

Domnule deputat,

În politica bugetar-fiscală am spus că criteriile vor fi stabilite de către Guvern. Am considerat totuși mai bine criteriile să le stabilim noi în Parlament, iar Guvernul doar în baza acestor criterii să stabilească lista companiilor eligibile. Deci tot ce am făcut noi: am ridicat la nivel de lege aceste criterii.

Vreau să vă spun că, în momentul în care a fost aprobată această politică bugetar-fiscală, Ministerul Finanțelor a elaborat aceste criterii și sub forma unui regulament. Noi am considerat că aceste criterii trebuie ridicate la nivel de lege. Și cred că este corect acest lucru.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Vreamea, a doua întrebare.

Domnul Igor Vreamea:

În contextul primei și o formulez pe a doua.

Mie mi se pare că criteriile pe care dumneavoastră le-ați formulat și le-ați promovat în acea lege și sînt în vigoare acum, pur și simplu, dau ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu sînt în legea... sînt în hotărîre de Guvern.

Domnul Igor Vreamea:

Domnule Ioniță,

Dau posibilitate unui cerc mai larg de auditori să participe la concurs pentru auditarea întreprinderilor de stat și a societăților cu capital majoritar de stat. Și acum dumneavoastră vreți să limitați sau să micșorați numărul potențialilor candidați la efectuarea acestui serviciu pentru întreprinderile respective.

Și a doua întrebare. Dacă dumneavoastră promovați, vorbim concret, articolul II din proiect: articolul II, punctul 2, propuneți introducerea unui alineat nou în articolul 13 prim, cu privire la întreprinderea de stat, așa?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da.

Domnul Igor Vreamea:

Deci acum în vigoare avem articolul 13 prim, care a fost introdus două luni jumătate în urmă, și alineatul (1) stipulează niște criterii și spune că dacă criteriile,

cel puțin două criterii din acele nominalizate în alineatul (1) le întrunește auditorul respectiv, el poate participa și audita întreprinderile de stat.

Acum, dumneavoastră introduceți în alineatul (3) alte criterii și spuneți la urmă că societatea de audit trebuie să întrunească următoarele criterii și le menționați. Atunci care alineat ... Iată, pe mine mă interesează când o să fie în vigoare și alineatul (1), care este acum în vigoare, și mai adăugați și pe acesta (3), care alineat noi o să îl aplicăm, de fapt? Fiindcă în alineatul (1) spuneți: din alineatul (1) dacă corespund două criterii, gata, e eligibilă. În alineatul (3) spuneți: societatea trebuie să întrunească încă patru elemente.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Fiindcă vorbim alineatul (1), alineatul (2), aceasta va trebui în comisie să ne uităm foarte atent, admit că sînt anumite lucruri. Dar ceea ce vreau să vă spun, în Legea din decembrie nu erau criteriile, în Legea din decembrie era doar scris că Guvernul va elabora criteriile. Și Ministerul Finanțelor, el a elaborat, printr-un regulament criteriile.

Ceea ce este foarte important, și vreau aici să cădeți de acord, și sîntem deschiși pentru discuții în lectura a doua, nu ar fi corect ca la o întreprindere de stat, care are în gestiune patrimoniul de sute de milioane de lei, care are cifră de afaceri de miliarde de lei, să vină o companie de audit de două zile, care are un auditor fără experiență sau mai știu eu ce. De aceea, noi, ca acei care stăm de veghe a banului public, trebuie să asigurăm că bunul public este verificat de cineva care corespunde unor rigori cunoscute de toată lumea.

Din acest motiv, dacă există anumite, să zicem, chestiuni de redacție, ca nu cumva să fie referința la două articole diferite, noi, în lectura a doua, ne uităm atent. Dar trebuie să acceptați că noi, legiuitorii, trebuie să spunem foarte clar, banul public trebuie controlat de către companii care corespund unor exigențe mărite. Lucrul acesta trebuie să îl accepte toată lumea.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Nu pun întrebare. Pur și simplu, în continuarea gîndului. Fiindcă aici, în lege, este stabilit în vigoare, eu spun legea în vigoare, că auditul trebuie să fie făcut sub condițiile și criteriile... Dumneavoastră spuneți că ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă rog dați-mi criterii din lege, ca să vă arăt că ele nu sînt în lege.

Domnul Igor Vreamea:

Uitați-vă, articolul 13 prim alineatul (1): auditul obligatoriu al rapoartelor financiare ș.a.m.d. trebuie să corespundă următoarelor criterii: cu capitalul social – 500 mii de lei; total venituri – un milion sau 10 milioane.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Atunci eu ...

Domnul Igor Vrenea:

Numărul mediu scriptic. Și Ministerul Finanțelor are obligațiune doar selectarea în baza criteriilor nominalizate în lege. Și acum ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Acum am înțeles. Dacă ați citit, am înțeles întrebarea dumneavoastră.

Orice companie de audit, ca să primească licența de la Ministerul Finanțelor, trebuie să corespundă criteriilor pe care le-ați menționat dumneavoastră, acestor criterii corespund undeva în jur de 100 de companii. Lista exactă nu o am, dar o voi solicita și vă voi da. Însă, din lista aceasta generală care anual compania primește licență, noi, legiuitorii, spunem: pentru ca să poți audita compania de stat ai nevoie să ai niște criterii suplimentare. Și ele sînt enumerate aici.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ivanov.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este discriminare, doamnă. În condiția în care unul nu are studii și pregătește oameni cu studii superioare, aceasta nu ține de discriminare, ține de calitatea serviciului prestat.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Ivanov,

Vă rog adresați întrebările.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Ioniță,

Ceea ce se întîmplă astăzi aici nu este altceva decît consecințele activității proaste a dumneavoastră și a Coaliției în ansamblu atunci cînd adoptați legi dubioase, atunci cînd adoptați legi în grabă și nu intrați în esență și vă expuneți abia după ce se expune și Curtea Constituțională ...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Întrebarea, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

...și întreaga societate.

Doamnă Palihovici,

Nu mă întrerupeți, vă rog mult.

Întrebarea este: spuneți, vă rog, cine va plăti prejudiciul autorităților publice locale, care depășește deja suma de 100 milioane lei în urma plafonării? Spuneți, vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vor plăti acei care i-a... timp de opt ani de zile. Vom avea grijă să aprobăm o lege specială. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, doamnă Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Ioniță,

Deja ați pierdut originalitatea, mai inventați și altceva. Și vreau să vă spun să vă gândiți la dumneavoastră ce o să faceți după cinci ani de guvernare, așa.

Domnul Veaceslav Ioniță:

O să mai guvernăm patru și apoi ...

Doamna Violeta Ivanov:

Atunci când vom veni noi la guvernare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... încă patru.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă îndemn ...

Doamna Violeta Ivanov:

Eu am mai avut încă câteva întrebări, dar văd că nu am cu cine vorbi.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Mă bucur. Nici eu nu am cu cine.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule președinte Ioniță,

Înțeleg că este complicată postura dumneavoastră de a răspunde la atât de multe întrebări, dar trebuie să aveți răbdare, chestiunea discutată este una extrem de complicată. Cu atât mai mult, că acest domeniu – politica bugetar-fiscală, conform teoriei, iar dumneavoastră sînteți un bun expert în acest domeniu, trebuie să fie una stabilă și previzibilă.

Și Partidul Liberal a propus ca politica bugetar-fiscală să fie acceptată, votată de către Parlament pe un termen de trei ani, ca oamenii de afaceri să știe

cum să își prognozeze, planifice dezvoltarea afacerii. Ori se întâmplă în felul următor: noi, în ceea ce privește taxele locale, le-am modificat de la fără limită, Parlamentul le-a modificat, în afara Frațiunii Partidului Liberal.

La început, taxele locale nu aveau limită de sus, apoi aveau o limită maximă pentru unitățile comerciale de 18 mii, acum se spune în articolul 7, da, că...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu ați fost atentă. Am spus că acest articol va fi exclus. Așa că, dacă doriți, mai repetați o dată.

Doamna Corina Fusu:

Oricum, dumneavoastră vă închipuți? Agenții economici s-au pomenit într-un haos, mai întâi trebuiau să se conformeze că nu se pun taxe și autoritățile locale, de asemenea...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Fusu,
Formulați, vă rog, mai succint...

Doamna Corina Fusu:

Întrebarea este, în opinia dumneavoastră, ca președinte de comisie, dar ca și expert în domeniu: cine poartă responsabilitatea în fața acestor cetățeni puși într-o situație de mare incertitudine și chiar stres? Și cum putem noi recupera aceste daune?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă deputat,

Vreau să vă spun că în România, Guvernul aprobă taxe locale în fiecare an și nu se stresează nimeni. Și dacă e să pledați pentru unire, acolo, în general... dacă pledați mai departe pentru unire, acolo, în România, Guvernul aprobă în fiecare an taxele locale. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Vă rog, doamnă Fusu.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Guvernul României...

Doamna Corina Fusu:

Vă mulțumesc pentru întrebare, o să ne gândim. (*Nu vorbește la microfon*)

Mai am o întrebare. Da. Din nou, se referă la faptul incertitudinii pe care ne-o oferiți nouă și autorităților locale. În decembrie, dumneavoastră argumentați, de la această tribună, că nu este nevoie de inclus taxe pe parcare și taxe pentru evacuarea deșeurilor și ați argumentat timp de ore în șir. Astăzi, dumneavoastră

veniți cu propunerea că trebuie incluse taxe, create taxe pentru parcare și pentru evacuarea deșeurilor. Spuneți-ne, vă rog, cine a reușit să vă convingă că e nevoie de aceste taxe?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu vă răspund...

Doamna Corina Fusu:

Și când dumneavoastră sînteți mai încrezut în ceea ce spuneți?

Domnul Veaceslav Ioniță:

... vă răspund. Chiar dacă ați făcut o afirmație care nu corespunde adevărului, că nu am vorbit ore în șir la tema aceasta, oricum am să vă răspund, că așa am fost educat de micuț.

Doamnă deputat,

Am vorbit foarte clar. Taxa era pentru evacuarea deșeurilor și am spus foarte clar că aceasta este o taxă de activitate economică care ține de relațiile private dintre autorități sau întreprinderea municipală de salubritate și persoana privată.

Pe parcursul discuțiilor, noi am venit cu o valoare adăugată, în plus, că noi distingem foarte clar două tipuri de activități: taxa de salubritate, pe care o pot aplica autoritățile locale în privința salubrității localității sau spațiului public și doi, taxa de evacuare a deșeurilor, care este o taxă între relațiile dintre autoritate și cetățeanul privat. Nu a fost acest lucru și exercițiul, pe care îl facem noi acum, este unul bun, deoarece distingem foarte clar două tipuri de taxe: una care este de ordin privat și alta este de interes public.

Unele localități deja, nu sînt foarte multe la număr, cred că nu sînt mai mult de 10 localități pe întreg teritoriul Republicii Moldova, au început aplicarea acestei taxe, însă nu era reglementată suficient. Și noi acum, împreună cu dumneavoastră, vom crea tot instrumentarul necesar, ca pe teritoriul Republicii Moldova, în cazul gospodăriilor private, să avem o taxă de evacuare a deșeurilor și, în cazul spațiului public, să avem o taxă pentru salubritatea localităților.

Sper că am răspuns foarte clar. Nu a fost așa ceva, deci este un lucru nou, care a apărut în urma unui exercițiu intelectual, pe care l-a depus grupul de lucru împreună cu reprezentanții autorităților locale și cu mediul de afaceri. Și v-am răspuns, sper, foarte bine la întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule președinte,

Deși este clar care este scopul introducerii acelor criterii pentru companiile de audit, așa cum ați spus și dumneavoastră, și reprezentanții Ministerului Finanțelor, mai ales și în discuțiile grupului de lucru, pe care le-am avut, totuși,

ridică unele semne de întrebare câteva criterii expuse la alineatul (3) articolul 13¹ din Legea cu privire la întreprinderile de stat. Și, ulterior, aceleași criterii care se regăsesc și la propunerea... la modificarea Legii cu privire la societățile pe acțiuni.

Și aici aș vrea să atrag atenție asupra acelor două criterii cuprinse la literele a) și b) și anume, să aibă activitate în domeniu nu mai puțin de 5 ani și a avut în derulare anual, pentru ultimii 2 ani, cel puțin 10 misiuni de audit ale situațiilor financiare anuale. Mă îngrijorează puțin, din punctul de vedere că pînă la urmă pentru auditori sau pentru un audit sînt importante persoana fizică, auditorul și experiența lui, și nu compania ca atare.

Închipuiți-vă situația că sînt auditori cu experiență de 20 de ani și ei decid, cîtiva dintre ei, să înființeze o companie mîine și îi o companie nouă, dar ei au experiență de 20 de ani. Aceasta e pe de o parte.

Pe de alta parte. Închipuiți-vă că, dacă noi lăsăm exprimarea, așa cum ea este, că să aibă activitate în domeniu nu mai puțin de 5 ani, întrebarea este: unde activitatea respectivă să o aibă? În Republica Moldova sau nu? Deoarece, la ora actuală, în Republica Moldova, sînt cele 4 mari companii de audit internațional, dar mîine, poimîine mai vine încă una internațională, care are sute de milioane și experiență de alți 50 de ani, în altă parte decît în Moldova. Reiese că o astfel de companie, care apare mîine, aici, cu auditori experimentați, nu o să poată să fie eligibilă pentru întreprinderile de stat.

Și, plus la aceasta, ceea ce ține de cele 10 misiuni de audit ale situațiilor financiare anuale. Într-un fel, noi reglementăm un număr de portofoliu de clienți. Noi interferăm într-o oarecare măsură, într-un portofoliu de clienți, adică el ar trebui să aibă cel puțin 5 clienți pe an. Dar, în afară de aceasta, o companie de audit are și alte servicii, de aceea, probabil, noi ar trebui să ne concentrăm la certificarea numărului de... ceea ce e prevăzut, de fapt, la litera c) ca să fie cel puțin 2 auditori certificați, ceea ce e corect, trebuie să fie acei care semnează opiniile.

Sanțiuni, este corect. Și, probabil, ar fi cazul să stabilim că este vorba despre o anumită experiență a auditorilor...

Domnul Veaceslav Ioniță:

A auditorilor.

Domnul Andrian Candu:

...persoanei fizice, care ei, de fapt, sînt certificați de Ministerul Finanțelor.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De acord.

Domnul Andrian Candu:

Și să nu ne axăm pe experiența de 5, de un an sau 10 ani, pe companii de audit. Și să nu ne axăm pe portofoliul de clienți.

Aceasta este îngrijorarea pe care o am, căci de altfel, noi am putea să fim blamați pentru nerespectarea principiilor unei economii de piață și a concurenței.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule vicepreședinte,

Vreau să spun că observația este pertinentă. Clar este una, că noi dorim să avem niște criterii care să presupună calitate și performanță. Este evident că tot ce ține de persoana... este bun, tot ce ține de forma juridică, în... care o îmbrățișează această persoană trebuie să fim foarte atenți, că, avînd 5 ani, încă nu înseamnă... dacă ai o companie care e creată ieri, cu 2 auditori, cu toate... 20 de ani, cu certitudine, poate fi mai bună decît...

În lectura a doua, aici chiar avem spațiu și chiar va fi necesar să discutăm.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte,

În același context, pe care l-ați dat exemplu, noi am putea să ne trezim că există o companie de audit de 6 ani, dar care au auditori cu experiență de un an sau jumătate de an...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact, exact.

Domnul Andrian Candu:

... și atunci e viceversa, atunci ce fel de calitate oferim noi auditorilor la întreprinderile de stat. Iată de ce aici ar trebui să punem alte accente. Și dacă...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ne concentrăm pe acei care prestează servicii, și nu pe forma juridică.

Domnul Andrian Candu:

... sînteți de acord, într-adevăr, în lectura a doua, să mai revizuim puțin anume criteriile de eligibilitate ale companiilor de audit.

Mersi.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Da, cu certitudine.

Cu certitudine, cu atît mai mult că împreună vom lucra la acest...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Hotineanu.

Urmează domnul Zagorodnîi.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Deci eu constat, cu mare satisfacție, că avem o competiție deosebită de întrebări și răspunsuri. Dar a început runda a doua a acestor întrebări și răspunsuri, care se repetă.

De aceea, eu propun să aplicăm articolul 108 și să încheiem dezbaterile.

Vă mulțumesc mult. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Mai avem două persoane înscrise. (*Rumoare în sală.*)

Eu am să... (*Rumoare în sală.*)

Nu, aceasta au fost întrebări, în calitate de autor.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Autor. Și acum ca și comisii, separat...

Doamna Liliana Palihovici:

Autor și după aceea...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Autor.

Doamna Liliana Palihovici:

...urmează întrebări către comisie. De aceea, eu am să supun votului propunerea domnului deputat Hotineanu.

Cine este pentru întreruperea discuțiilor rog să voteze. Majoritatea voturilor.

Domnule Ioniță,

Acum, vă rog, în calitate de președinte, să prezentați raportul pe marginea acestui proiect. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar luarea de cuvânt când e?...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

Raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.34, care vine să îmbunătățească legislația în domeniul taxelor locale, companiile de audit care auditează întreprinderile de stat și alte domenii importante.

Comisia a examinat acest proiect de lege, a organizat dezbateri și discuții publice pe marginea lui.

A parvenit avizul de la Asociația colectivităților locale, de la Guvern. Pentru lectura a doua, se va ține cont de toate aceste recomandări.

Pentru prima lectură, comisia propune aprobarea acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul deputat Gagauz.

Vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое, госпожа председатель.

Господин Ионицэ,

Наверное, можно согласиться с тем, что в течение восьми лет правления коммунистов мы допускали некоторые ошибки и не все так гладко получалось.

Но если вы такие умные, скажите, пожалуйста, почему вы пять лет у власти и дошли до того, что 24 декабря приняли документ некачественный, плохой документ, на который мы сегодня тратим уйму времени для исправления тех недостатков, которые вы допустили, и это подтвердил даже Конституционный суд.

Спасибо.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Comisia nu a examinat întrebarea dumneavoastră, dar o vom examina și voi da răspuns când vom prezenta în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, domnule Gagauz. (*Rumoare în sală.*)

Nu mai aveți.

Domnul Iurie Muntean, vă rog.

Urmează doamna Domenti.

Domnul Iurie Muntean:

Nu fii obraznic. (*Rumoare în sală.*)

Nu fii obraznic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, dar de ce mă...

Domnul Iurie Muntean:

Eu te rog. (*Rumoare în sală.*)

Deci, domnule Ioniță, noi, cu adevărat, și eu aici vreau să subliniez ceea ce a spus colegul meu, am fost la guvernare 8 ani, dumneavoastră sînteți de 5 ani, apropo, și al cincilea an dumneavoastră sînteți președinte al comisiei.

Cum credeți, 5 ani este suficient pentru a implementa practici mai avansate decât cele care au fost și pe care dumneavoastră puternic le criticați?

Cinci ani este un termen suficient pentru a îmbunătăți...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat...

Domnul Iurie Muntean:

...situația sau nu?

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, pe marginea proiectului.

Întrebările.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Pot spune că 5 ani e mai puțin ca 8 ani.

Doamna Liliana Palihovici:

Raport...

Domnul Iurie Muntean:

Așa, e clar. (*Rumoare în sală.*)

Propunerile pe care dumneavoastră le-ați trecut prin comisie, pe 23 decembrie, în timp de 5 minute, au schimbat radical politica bugetar-fiscală în țară și nu numai pe termen scurt, dar și pe termen mediu, și pe termen lung.

Dumneavoastră considerați că modificările în politica bugetar-fiscală, care se operează fiecare trei luni, este o practică normală?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dacă lucrul acesta îmbunătățește condițiile pentru mediul de afaceri, pentru autoritățile publice locale, evident că este o practică normală.

Tot ce este spre bine, este o practică normală.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Iurie Muntean:

Vreau să subliniez ceva.

Doamna Liliana Palihovici:

Subliniați.

Domnul Iurie Muntean:

Deci eu vreau să vă spun, domnule Ioniță, că practica pe care dumneavoastră o aplicați, de fapt, arată atitudinea guvernării față de urbanizare.

Și despre așa oameni ca dumneavoastră, la fel ca și restul reprezentanților guvernării, se spune că ai ieșit din sat, dar fartă dintr-înșii nu a ieșit. Așa și ați rămas în sat. Asta e. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar eu mă bucur de aceasta. Chiar vreau să trăiesc în sat. Eu cred că e un lucru bun.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat Domentî,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Satul e un lucru...

Doamna Oxana Domentî:

Domnule președinte de Comisie economie, buget și finanțe, Veaceslav Ioniță,

Am o întrebare către dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În calitate de președinte, înțeleg, din partea unui vicepreședinte...

Doamna Oxana Domentî:

În calitate de președinte, da.

Cel mai important amendament pe care îl discutăm noi este totuși cel care ține de plafonarea taxelor locale, de încercarea noastră astăzi de a anula așa-numitul plafon al taxelor locale.

Totodată, acest amendament, de plafonare a taxelor locale, a apărut în lectura a doua, atunci când discutăm politica fiscală în lectura a doua, pe sub masă, iar dumneavoastră încercați să convingeți Parlamentul că autor al acelui amendament era un grup de deputați sau Comisia economie, buget și finanțe.

Puteți să ne dați nume, care au fost deputații care au venit cu propunerea de a plafona taxele locale și în baza căror propuneri dumneavoastră... astăzi propunerea de plafonare a taxelor locale se regăsesc în legislație?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă vicepreședinte...

Doamna Oxana Domentî:

Cine a...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Îmi pare foarte...

Doamna Oxana Domentî:

...înaintat aceste propuneri.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...rău că dumneavoastră nu sînteți atentă, acum ... data de 23 decembrie. Acum este luna martie și noi examinăm proiectul de Lege nr.34.

Și dacă aveți o întrebare referitoare la proiectul de Lege nr.34, eu, cu cea mai mare plăcere, voi răspunde. Dar acum ține de aceea ce a discutat comisia și amendamente. Dacă aveți amendamente, vă rog să le prezentați în scris, la comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, doamnă Domentî, aveți sau nu?

Doamna Oxana Domentî:

Noi vrem să aflăm concret, eroarea cui noi acum încercăm să o reparăm. Cine a fost autorul amendamentelor de plafonare a taxelor în forma în care a intrat ea în vigoare în politica fiscală și dumneavoastră veniți astăzi cu propunerea de a o anula. Tot dumneavoastră. Aceasta am vrut să confirmăm.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Proiectul de Lege nr.34 nu analizează aspectul pe care dumneavoastră îl enunțați aici, în plen.

Dacă aveți vreo întrebare referitor la proiectul nr.34, eu cu plăcere voi răspunde.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul deputat Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule președinte Ioniță,

Adoptarea raportului pentru lectura a doua la politica bugetar-fiscală în data de 23 decembrie s-a făcut în semiobscurantism, existînd bănuieli rezonabile că acest proces s-a fraudat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Astăzi e...

Domnul Valeriu Munteanu:

Dați-mi voie.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Proiectul nr.34. Dar nu vă dau voie, că nu vreau să vă dau...

Domnul Valeriu Munteanu:

Păi, dar nu dumneavoastră hotărâți.

Doamnă Președinte,

Vă rog să moderați.

Eu vreau să îl...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Dacă eu nu moderam, vă era închis microfonul. Vorbiți mai departe, căci e timpul dumneavoastră pentru întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu înțeleg că vorbesc, dar domnul mă bruiază și eu nu pot să discut în situația.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog să nu vă autobruiați.

Domnul Valeriu Munteanu:

...pentru că...

Doamna Liliana Palihovici:

Puneți întrebarea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru că știe că o să spun un lucru foarte important și îl deranjează.

Există un proiect de hotărâre prin care... Există un proiect de hotărâre prin care s-a încercat crearea unei comisii speciale pentru investigarea modului în care dumneavoastră ați administrat acest proces fraudulos.

Spuneți-ne, vă rog frumos, în penal toată lumea știe, care cunoaște Codul penal și Codul de procedură penală, atunci când cineva e antrenat într-un proces penal pe nedrept, preferă să meargă prin instanța de judecată ca să fie achitat.

Nu este în beneficiul dumneavoastră și al Coaliției să fie creată această comisie, să demonstreze cine are dreptate și cine nu are dreptate și să nu rămână această pagmă, această pată pe dumneavoastră toată viața și, respectiv, pe comisie că, iată, s-a fraudat și cetățenii Republicii Moldova.

Eu îmi doresc, pentru că noi am avut, apropo, o înțelegere foarte corectă și, de fiecare dată, am mers pe această chestie, când apărea o problemă, se crea comisia de anchetă, rezolvam problema și toată lumea dormea împăcată.

Aceasta e pentru fericirea dumneavoastră, domnule Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Încă o dată vă repet, sînt fericit și dacă dumneavoastră credeți că mă puteți păta, vă asigur că nu o să aveți capacitatea respectivă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Chiar mă bucură...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule președinte...

Domnul deputat Zagorodnîi.

Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule președinte Ioniță,

Am vrut să vă adresez o întrebare în calitate de autor, dar acum am să o reformulez în calitate de președinte al comisiei. Și, din start, vreau să vă spun că constat un fapt regretabil că atunci cînd ați examinat în două lecturi acest proiect de Lege, în 23 decembrie, cu privire la politica bugetar-fiscală, unii dintre autorii amendamentelor pentru lectura a doua, care se găsesc, astăzi, printre autorii Legii nr.34, cred că vin să reparare acea greșeală pe care au comis-o înaintînd acele amendamente. Dar aceasta e pentru constatare.

Vreau să vă întreb dacă dumneavoastră, în calitate de președinte, nu ați pus în discuție sau de ce nu ați pus în discuție Legea nr.8? Fiindcă noi, la Comisia juridică, numiri și imunități, am dat aviz pozitiv și au votat toți deputații în unanimitate acest aviz asupra proiectului de Lege cu nr.8 care a venit să anuleze acele amendamente la politica bugetar-fiscală, conform hotărîrii Curții Constituționale? Și de ce dumneavoastră nu ați pus paralel să examinați și acest proiect de lege?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc.

Am răspuns o dată, mai răspund o dată. Din momentul în care primesc avizul de la Guvern, va fi introdus și în comisie, și în plen, din partea comisiei vom propune. Și acum, dacă doriți, pot să vă asigur că, în cel mai scurt timp, voi solicita Guvernului să dea în regim de urgență aviz asupra proiectului de Lege nr.8.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Deci eu vreau să constat că Legea nr.8, care a fost înaintată, vreau să vă spun că, la prima etapă, nu era necesar să aveți avizul Guvernului. Pentru lectura a doua era important avizul Guvernului. Era bine să o puneți să meargă în paralel cu ceea ce ați propus dumneavoastră, dar mă rog...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi am decis.

Domnule deputat,

Vă spun cu bună intenție aici. Noi am decis că aceste proiecte le examinăm după ce avem avizul. Am așteptat la acest proiect nr.34 să vină avizul de la Guvern. Și aici, chiar în cel mai sincer mod, vă spun că voi solicita de la Guvern și avizul asupra proiectului de Lege nr.8 și în momentul în care îl primesc, îl punem pe rol în comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Zagorodnîi,

Vă rog a doua întrebare.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Și acum a doua întrebare. Mai mult o întrebare, să spunem așa, de principiu, care... în următoarele 15 – 20 de minute domnul Ioniță se străduie de la tribuna centrală tot să ne reproșeze: opt ani de guvernare, ce am făcut și cum am făcut. Opt ani de guvernare noi am adoptat legi, dar dumneavoastră în cinci ani de guvernare adoptați legi, da, de interes material și bănesc.

Și vreau să vă întreb: dumneavoastră personal ați fost într-o delegație în Republica Populară Chineză, ați fost?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Încă o dată.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Dumneavoastră ați fost într-o delegație în Republica Populară Chineză, ați fost?

Domnul Veaceslav Ioniță:

De trei ori am fost.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

De trei ori.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Mai mult ca atât, vreau să vă spun că sînt președintele...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Această țară ... Știți care este orientarea de conducere a acestei țări?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Vă rog pe marginea raportului.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Doar vă răspund că sînt președintele Grupului de prietenie Moldova-China.

(Rumoare în sală.)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Zagorodnîi,

Dacă aveți întrebare pe marginea raportului, vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

De aceea, domnule Ioniță, iată acesta e răspunsul la întrebarea: în care țară mai mult de opt ani se află Partidul Comuniștilor la guvernare? Și cred că trebuie să luați ceea ce e bun de acolo, să aduceți aici, să puneți în practică.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De aceea și sînt președintele grupului, ca să iau ce e bun de acolo.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

În China, într-adevăr, e o orientare normală că natalitatea e foarte sporită.

Dar nu la aceasta... *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ioniță,

Introducînd la articolul 297 alineatele (5) și (7), dumneavoastră, practic, plafonați taxele locale mai camuflat și mai drastic decît cum a fost. Întrebarea mea: spuneți-mi, vă rog, nu vă pare că călcați a doua oară pe aceeași greblă?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Mai repet încă o dată, vă rog foarte mult să pregătiți amendamentul. Și vă promit, în calitate de președinte de comisie, că va fi examinat amendamentul dumneavoastră. Vă rog să îl formulați în scris.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Brega,

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Ioniță,

Nu îmi spuneți dumneavoastră ce trebuie să fac eu. Eu știu bine toate drepturile și toate angajamentele pe care le am față de Parlament. Eu vă întreb pe

dumneavoastră: nu vă pare că călcați a doua oară pe greblă, dacă le camuflați și le faceți mai drastice?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Eu acum vorbesc în calitate de președinte de comisie, care am prezentat raportul comisiei.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnul Ioniță,

Chiar deja este imposibil de ascultat ceea ce spuneți dumneavoastră. Dumneavoastră aduceți niște argumente referitor la, de exemplu, Legea nr.8. Spuneți că nu ați examinat-o, că nu ați avut avizul Guvernului. Legea e înregistrată pe 17 ianuarie, domnule Ioniță. Chiar nu cunoașteți Regulamentul Parlamentului? Că în 30 de zile, dacă nu aveți avizul Guvernului, deci trebuie să emiteți avizul. Chiar vă ascundeți după deget, domnule Ioniță, fără rușine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Răspund a treia oară, sper că va fi clar. În calitate de președinte de comisie, voi prezenta proiectul în momentul în care va fi avizul. Dar orișice grup de deputați poate propune la ședința comisiei introducerea unui proiect de lege în ordinea de zi a comisiei. Eu, ca președinte de comisie, le introduc când sînt avizele.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ivanov.

Ați mai apăsător o dată. Nu mai aveți întrebări?

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Stimate domnule Ioniță,

Și de această dată, deputații Partidului Liberal v-au atenționat asupra faptului că și prezentul proiect de modificări are mai multe elemente neconstituționale. Întrebarea constă în următoarea: dacă și de această dată Curtea Constituțională va stabili unele neconstituționalități ale legii care va fi, să presupunem, votată, dumneavoastră, în calitate de autor și în calitate de președinte de comisie, deci dacă se întîmplă repetat, vă asumați răspunderea că ați comis o gafă mare în fața cetățenilor?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dacă dumneavoastră vedeți o neconstituționalitate și ... un amendament pe care să îl prezentați în comisie, purtați toată răspunderea în fața poporului acesta că

urmăriți, și nu scrieți amendamente. Așa că, dacă ați observat ceva, amendamente în comisie, de altfel poporul vă va judeca.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Doamnă Președinte,

Deoarece am fost vizat în calitate de autor al proiectului de Lege nr.8, ca să punem punct în toate speculațiile domnului Ioniță.

Domnule Ioniță,

În primul rînd, în calitate de autor, am fost prezent personal la una din ședințele comisiei dumneavoastră și am propus ca acest proiect de lege să fie inclus în ordinea de zi a ședinței comisiei, în primul rînd. Și dumneavoastră ați refuzat, ați votat împotriva, inclusiv personal.

În al doilea rînd, ceea ce vizează avizul Guvernului, acceptul Guvernului mai bine-zis, ceea ce este prevăzut de Constituția Republicii Moldova, aici nu avem nevoie de acest accept, de ce? Deoarece acest proiect de lege se bazează pe hotărîrea Curții Constituționale, hotărîre irevocabilă.

Mai mult. De acceptul Guvernului avem nevoie în mod obligatoriu atunci cînd vorbim despre deficit bugetar sau despre micșorarea veniturilor bugetare, sau despre schimbarea cheltuielilor bugetare. În cazul acesta, cu proiectul de Lege nr.8 noi revenim la normalitate. Invers, vor crește veniturile și ale bugetului central, dar și ale bugetelor locale.

În cazul acesta, dumneavoastră nu ați avut nici o obiecție, nici un impediment să examinați la ședința comisiei dumneavoastră, să aprobați raportul și să îl propuneți plenului Parlamentului. De aceea, eu vă rog frumos să terminați cu speculațiile acestea în ceea ce privește proiectul de Lege nr.8 și să nu mai reveniți la lucrul respectiv.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări, stimați colegi, nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte Ioniță.

Stimați colegi,

S-au înregistrat cu luare de cuvînt 3 deputați.

Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Mușuc, care va vorbi din partea Frațiunii.

Domnul Eduard Mușuc:

Veaceslav, Veaceslav,

Tu șezi și ascultă, căci o să te întrebe după aceasta.

Stimați colegi,

Noi astăzi, practic, ne aflăm în situația creată după 23 decembrie, atunci cînd împreună, cu toții, discutăm modificările în Codul fiscal.

Vreau să vă aduc aminte, încă o dată, că acele modificări, practic, s-au făcut cu mâna președintelui Ioniță, în cadrul comisiei. S-au făcut în mod ilegal și netransparent, deoarece nu a fost consultată nici societatea civilă, nici administrația publică locală.

Și lucrul cel mai important e că s-au făcut în mod ilegal. A fost încălcată Carta europeană a autonomiei locale. Au fost încălcate Legea privind transparența actului decizional, Legea privind actele legislative, care prevede o procedură clară de elaborare a proiectelor de lege și înaintarea modificărilor în legile actuale. Inclusiv a fost grav încălcată Legea privind descentralizarea administrativă, nemaivorbind despre încălcarea prevederilor Constituției Republicii Moldova.

Drept urmare, Curtea Constituțională, în luna ianuarie, a examinat o contestare, depusă de un grup de deputați, și a anulat acele modificări efectuate în Codul fiscal.

Acum voi trece la subiect. Modificarea Codului fiscal, care s-a făcut la inițiativa președintelui Ioniță, practic, reprezintă un atac la adresa autonomiei financiare.

După calculele prealabile, administrația publică locală, per ansamblu, a fost lipsită de venituri proprii, încă o dată reiterez, venituri proprii, nu transferuri din bugetul central, care vor constitui circa 250 – 300 milioane de lei, ceea ce înseamnă lipsirea posibilității de a presta servicii publice de calitate cetățenilor.

Acele modificări în Codul fiscal, practic, s-au efectuat în detrimentul cetățenilor și în favoarea businessului mare. În primul rând, este vorba despre proprietari de cazinouri, benzinării și centre comerciale mari.

Aici s-a vorbit despre Legea nr.8, care, practic, prevede executarea hotărârii Curții Constituționale și revenirea la normalitate, legea care a fost înaintată încă în luna ianuarie, pe 17 ianuarie.

Această Lege cu nr.34 a fost înaintată în luna februarie, aproape peste o lună de zile după înregistrarea primei inițiative legislative. Și, iată, vedem, că la prima inițiativă legislativă nu avem nici avizul Guvernului, nici raportul comisiei, dar avem hotărârea Curții Constituționale, practic, pe care se bazează acest proiect de lege.

Și aici este clar că acele modificări în Codul fiscal reprezintă nu doar poziția domnului bine cunoscut Ioniță, ci, practic, este poziția majorității parlamentare și poziția guvernării, și a domnului Leancă inclusiv, personal, care de aici, de la tribuna centrală a Parlamentului, ne vorbea nouă, la deschiderea sesiunii, despre o inițiativă, chipurile, care trebuie să vină din partea Guvernului, pentru ca să fie modificat Codul fiscal în așa mod, ca să nu sufere administrația publică locală și mediul de afaceri.

Domnul Ioniță vorbește despre acest proiect de lege și ne spune că el este promovat, acest proiect de lege, pentru ca administrația publică locală să nu umble cu mâna întinsă. Invers se întâmplă, stimați colegi. Administrația publică locală, când este lipsită de venituri proprii, va fi nevoită să umble cu mâna întinsă, să vină la Guvern, la diferite ministere, pentru ca să acopere deficitul bugetar prin transferuri din bugetul central.

Eu vreau să vă întreb: dumneavoastră propuneți ca taxele locale să nu mai fie majorate mai mult decât nivelul oficial al inflației, dar de ce nu aplicați aceleași reguli de joc pentru administrația publică centrală? De ce toți acești 5 ani de zile, în fiecare an, majorați tarifele și prețurile la toate produsele, inclusiv la medicamente, inclusiv la gazele naturale, inclusiv la electricitate cu zeci de procente sau de câteva ori? De ce dumneavoastră aplicați standarde duble, falimentați administrația publică locală, dar, în timp, majorați nivelul vieții cetățenilor, fără ca să vă dați seama de nivelul inflației?

Eu pot să vă citez din avizul Congresului Autorităților Locale din Moldova, poziția lor. În primul rînd, Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că „prin această lege va fi stabilită, în realitate, o altă formă voalată și ascunsă de plafonare a taxelor locale și limitare nejustificată a autonomiei locale, mai periculoasă și abuzivă decât cea declarată neconstituțională”.

Congresul Autorităților Locale consideră că în această formulă propusă sînt, practic, avantajați și protejați agenții economici mari, iar agenții economici mici sînt dezavantajați. Această lege facilitează direct astfel de activități economice precum sînt jocurile de noroc, cu un impact social negativ.

Și vreau direct să vă citez din... v-am citat ca atare, încă o dată citez din avizul Congresului Autorităților Locale că acest fapt a generat mari suspiciuni în buna credință a autorilor proiectului, deoarece doar proprietarii de cazinouri vor câștiga circa 50 de milioane de lei, după aprobarea acestui proiect de lege.

Și acum întrebarea mea: ce parte din acești 50 de milioane de lei a primit domnul Ioniță și acei care îl acoperă în activitățile sale?

Noi știm că în cazul cazinou unu, 6 milioane de lei nu au nimerit în bugetul central. Și aici vreau să vă întreb, dar întrebarea aceasta trebuie să vină nu de la mine și nu de la autoritățile locale, dar de la Procurorul General, care trebuia să vă întrebe, domnule Ioniță, care a fost și este interesul personal al dumneavoastră și acelor care vă țin acoperișul aici, „krîșa” așa cum se numește, atunci cînd lipsiți de circa 300 de milioane de lei autoritățile locale și oamenii, practic, cetățenii, dar câștigă benzinăriile și cazinourile.

Este foarte clar, stimați colegi, că acest Guvern corupt pînă la măduva oaselor vrea să perpetueze această situație care s-a creat în țară. Și Guvernul, practic, promovează o politică antidemocratică și antieuropeană.

Dumneavoastră cunoașteți că principiul fundamental al democrației constă în separarea puterilor. După subjugarea, practic, puterii... după justiție, după subjugarea justiției, a procuraturii, organelor de forță, iată, vedem, că se efectuează și un atac împotriva autonomiei locale. Separarea puterilor, inclusiv, vizează separarea puterii centrale de cea locală.

Acest atac la adresa autonomiei financiare nu este singurul. Noi am văzut... *(Încă un minut. Eu finalizez. Încă un minut.)*

Noi am văzut inițiativa dumneavoastră care, practic, lipsește autoritățile locale de posibilitatea de a organiza un plebiscit pe problematica politicii interne.

Noi am văzut inițiativa lansată ieri, al cărei scop constă în subordonarea politică a administrației publice locale, impunerea agendei politice în activitatea administrației publice locale. Este clar scopul dumneavoastră, dar vreau să vă zic,

stimați concetățeni, stimați colegi, stimați deputați, că nu o să vă meargă lucrul acesta.

Dumneavoastră puteți aproba acest proiect de lege chiar și în ambele lecturi, astăzi. Dar, slavă Domnului, vom avea alegeri anul acesta și o decizie clară din partea cetățenilor o să simțiți în cadrul acestor alegeri, o să vă condamne. (*Aplauze în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

Aveți dreptul la replică, 3 minute.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... ajunge și două secunde.

În momentul în care s-a spus foarte clar că punctele legate de cote vor fi excluse din lege, aceasta înseamnă că oamenii aceștia, pur și simplu, sînt rău intenționați și confundă spitalul cu Parlamentul.

Doamna Liliana Palihovici:

Următoarea... (*Rumoare în sală.*)

Următorul deputat înregistrat cu luare de cuvînt este domnul deputat Valeriu Munteanu. Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă Președinte al ședinței,

Domnilor deputați,

Proiectul supus dezbaterilor a apărut pentru a repara unele greșeli ale politicii bugetar-fiscale, adoptate în ajunul Anului Nou cu multă întârziere și cu abateri grave de la norma constituțională.

23 decembrie 2013 va rămîne, cu siguranță, în istoria statului nostru drept cea mai nedreaptă zi în raport cu Legea Supremă a Republicii Moldova. Or, la această dată, au fost adoptate de către Coaliția „Aerobank” cel puțin 15 modificări de lege, cu încălcarea flagrantă și deliberată a Constituției.

Chiar din primele zile ale anului 2014, deputații Frațiunii Partidului Liberal au sesizat Curtea Constituțională asupra mai multor încălcări ale Constituției la adoptarea politicii bugetar-fiscale, iar primele patru condamnări rușinoase de neconstituționalitate au fost deja pronunțate, inclusiv una pentru plafonarea bolșevică a taxelor locale. (*Rumoare în sală.*)

Dar ce să vezi? După pronunțarea hotărîrilor... (*Rumoare în sală.*)

Dar, ca să vezi, după pronunțarea hotărîrilor Curții Constituționale, au revenit din vacanțele „Carlooy-Vary-ene” și urmașii lui Beria și ai lui Troțki din Parlamentul Republicii Moldova, care, asemenea „muștei la arat”, au încălecat și ei acest subiect, insistînd pe scoaterea plafoanelor locale, pe care tot ei, fiind, dintr-o greșeală a istoriei, la guvernare, le-au impus.

Din păcate, se pare că dorința de a corecta derapajele Coaliției „Aerobank”, indicate în hotărârile Curții Constituționale, poartă un caracter declarativ și nu sînt deloc sincere.

Stimați colegi,

Îmi permit să mă îndoiesc de sinceritatea autorilor prezentului proiect, avînd în vedere că la baza acestuia nu a fost pusă hotărîrea motivată a Curții Constituționale, ci doar partea sa rezolutivă, vădind iarăși o grabă circumspectă.

Mai mult decît atît, în nota informativă se recunoaște indirect justetea argumentelor invocate de către reprezentanții Partidului Liberal la etapa dezbaterilor parlamentare și a sesizării Înaltei Curți, dar, spre regret, autorii proiectului calcă încă o dată pe aceeași greblă, strecurînd în puținele rînduri ale acestui proiect noi forme de plafonare a taxelor locale.

Plafonarea taxelor locale a fost introdusă de către guvernarea comuniștilor, fiind eliminată în timpul guvernării Alianței pentru Integrare Europeană, la insistențele deputaților Partidului Liberal, dar și ale altor deputați de bună-credință, care, astăzi, din păcate, au schimbat plastinka, scuze, placa, dar, după formarea, prin trădare, a Coaliției „Aerobank” s-a pus accentul pe necesitatea reintroducerii acestei plafonări.

Insistențele de care dau dovadă autorii prezentei inițiative ne ducе involuntar cu gîndul la dorința disimulată a celor care dirijează jocurile Coaliției de pe tușa depresivă a politicii moldovenești de a persevera în crearea unor impedimente legale în activitatea autorităților administrației publice locale în ajunul alegerilor generale și locale ce urmează.

După cum am menționat în cadrul întrebărilor adresate raportorului, acest proiect de lege conține prevederi discreționare, limitînd libertatea de decizii a autorităților locale în funcție de anumite criterii absolut netransparente și arbitrare.

Care este motivul pentru care se insistă în continuare pe restrîngerea competențelor aleșilor locali în gestionarea banilor publici?

Cu siguranță, motivul este unul electoral. Nu vă doriți în continuare, domnilor deputați, sau vă doriți, mai exact, ca primarii să stea cu mîna întinsă în fața Coaliției.

Domnilor deputați,

Vă îndemn să ținem cont de necesitățile reale ale cetățenilor noștri și să... și nu de cele înguste de partid, și să nu votați pentru adoptarea în această formulă a proiectului. Să fie elaborat un nou proiect în baza hotărîrii motivate a Curții Constituționale care ar tranșa problema, potolind astfel dorința morbidă a guvernanților, adepți fideli ai cleptocrației, de a umbla și în buzunarele autorităților locale.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și ultima luare de cuvînt – domnul deputat Țap.

Domnul Iurie Tap:

Stimați colegi,

Eu, de fapt, vreau să precizez: foarte important, proiectul nu vine în urma hotărârii Curții Constituționale. Acest proiect de hotărâre a fost gata deja în luna ianuarie și el vine de la necesitatea de a ajusta cadrul legal în conformitate cu prevederile constituționale, cu prevederile legislației europene.

În acest sens, noul proiect este important prin faptul că, pentru prima dată, reglementează criteriile respective, deci nu plafonează. Și domnul Ioniță a răspuns la câteva întrebări din sală și eu vreau să vă zic încă o dată, articolele 5 ... mai bine zis 7 și 9, ele sînt propuse pentru excludere.

În acest sens, în Comisia economie, buget și finanțe, la începutul lunii februarie, a fost înregistrat și amendamentul meu, care conține, de fapt, șase amendamente, inclusiv articolele 7 și 9. Ca să fie foarte clar. Și această reglementare ... Fiindcă se discuta de ce este important acest proiect. Pentru că atunci cînd, în 2012 pentru 2013, s-au scos plafoanele, a fost, parcă, un pas bun, ce s-a întîmplat ulterior?

Cu părere de rău, în unele cazuri sau în multe cazuri, autoritățile locale au aplicat abuziv. Și aș vrea să aduc cîteva exemple care răspund la întrebările completării, mai bine-zis modificării articolului 297 punctul 5. În parte, este vorba că au fost aplicate la taxa de amenajare a teritoriului pentru unii agenți economici o mie de lei, pentru alții – o sută.

Și aș putea să aduc exemple în acest sens. Sau pentru aceeași suprafață magazine sau suprafețe comerciale au fost aplicate taxe care difereau 10 – 15 – 20 de ori. Adică, un exemplu pe o localitate: în 2012 – 2500, în 2013 – 5000, pentru 2014 – 15 000, deci este, de fapt, aplicat principiul discriminatoriu. Or, acest principiu nediscriminatoriu este unul esențial în legislația comunitară.

Iată de ce, stimați colegi, noi am venit cu acest proiect. Și care este inovația, care este esența, care este partea bună a acestui proiect? Că aceste reglementări nu mai permit autorităților publice locale să abuzeze în favoarea colegilor de partid, cunoștințelor ș.a.m.d. Tocmai aceste prevederi vor asigura legalitatea și drepturile inclusiv ale mediului de afaceri.

Pentru că nu întotdeauna înțeleg la moment autoritățile publice locale că agenții economici sînt acei care creează potențialul economic ori baza fiscală a colectivităților locale. Și, în acest sens, ar putea să își taie creanga pe care se află, dacă nu vor fi raționali. În cazul nostru, aceste argumente vor fi, de fapt, în favoarea colectivităților locale.

Totodată, vin să zic, fiindcă s-a făcut ... hai să zic așa, în luările de cuvînt, antevorbitorul vorbea despre mai multe încălcări. Spuneți-mi, vă rog, atunci, cînd, la insistența Partidului Liberal, a fost introdusă taxa pentru comerțul stradal, taxă care nu se regăsește în Legea cu privire la comerțul interior, care nu este defînită.

Stimați colegi,

Păi, spuneți-mi, vă rog, pe ce v-ați bazat cînd ați venit cu o atare propunere? De fapt, a fost o ilegalitate. Și, dacă să vorbesc din punctul de vedere al juriștilor, care trebuie să cunoască reglementările, pentru a veni cu propuneri și să o facă, păi, cu părere de rău, acesta a fost un abuz. Și să zic și mai mult, utilizarea spațiului,

terenurilor publice cu încălcarea la care m-am referit. Căci Legea nr.436 spune foarte clar în ce condiții și cum pot fi utilizate terenurile publice.

De aceea, am muncit mult, a fost un grup de lucru, în care au participat și autoritățile publice locale, au venit propuneri bune și de la municipiul Chișinău, și de la municipiul Bălți și, pînă în final, aceste propuneri s-au regăsit în acest proiect, inclusiv acele amendamente la care m-am referit, inclusiv avizul Guvernului care confirmă sau care susține toate aceste prevederi, inclusiv excluderea punctului 7 și excluderea punctului 9, despre acele așa-zise limitări, la care s-au referit unii colegi de aici, dar care, de fapt, nu costă nimic pentru că ele deja vor fi amendate în lectura a doua.

Și proiectul de lege, care va deveni în scurt timp lege, va fi unul bun, conform, cum, stimați colegi, nu a fost pe parcursul activității Republicii Moldova în acești 20 și ceva de ani.

În final. Avem un proiect bun, care va permite autorităților publice locale să gestioneze colectivitățile locale în interesul acestora. Și vreau să vă zic, pierderi, de fapt, nu vor avea loc. Pentru că, odată cu Hotărîrea Curții Constituționale din februarie, iar taxele locale, de regulă, se plătesc în luna martie, pînă la sfîrșitul lunii martie, de regulă, plățile vin în februarie – martie și ele vor fi conform acelor decizii care au fost. De aceea, dacă unii agenți economici au plătit, poate, preventiv această plată doar acestea pot fi pierderi, dar, în esență, pierderi nu au fost. De aceea, nu cred că trebuie să facem această polemică, nu are sens.

Eu doar vreau să vă zic, pînă la urmă, am venit și pentru lectura a doua vă îndemn toate fracțiunile să votăm acest proiect peste una – două săptămîni, cînd vom ajusta, în lectură finală, pentru a asigura acel cadru pentru autoritățile locale, care este, de fapt, unul conform, care este unul bun.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înregistrat cu nr.34 din 04.02.2014. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Domnul Andrian Candu:

În continuare se propune pe ordinea de zi proiectul de Lege nr.94 din 6 martie 2014, pentru modificarea și completarea Legii nr.90 din 26 aprilie 2012 cu privire la recensămîntul populației și al locuințelor din Republica Moldova.

Se invită la tribuna centrală unul dintre autori, doamna deputat Liliana Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

În numele grupului de deputați, autori ai acestui proiect, voi prezenta proiectul înregistrat cu nr.94, care vine să modifice Legea nr.90 din 26 aprilie 2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova.

Acest proiect de lege vine ca rezultat al aceluși recensământ provizoriu realizat în conformitate cu Legea nr.90. Și, în urma analizei informației, s-au constatat că legea de bază pentru o bună desfășurare a recensământului în 2014 necesită anumite ajustări. Ajustările propuse în acest proiect au caracter tehnic și am să fac o scurtă prezentare a lor.

În articolul unic se propune modificarea articolului 3, unde se vorbește despre ... unde sînt descrise noțiunile, completîndu-se cu o noțiune nouă „spațiul colectiv de locuit”. Atunci cînd s-a făcut recensământul provizoriu, după analiza informației, experții internaționali au recomandat Biroului Național de Statistică să completeze noțiunile cu acest termen, care să fie descris în felul următor: Spațiul colectiv de locuit – clădiri cu destinație specială pentru reședința obișnuită sau cazarea temporară a unui grup de persoane, subordonat unui regim și administrării comune.

Aici sînt incluse căminele pentru studenți, căminele pentru muncitori, azilele, centre de plasament, centre de reabilitare, școala-internat, casa pentru copii, unități de locuit ale cultelor religioase, cazarma și alte instituții care sînt cu o destinație specială pentru reședința obișnuită.

În acest proiect se propune și o modificare a termenului de realizare a recensământului populației și a locuințelor.

În Legea nr.90 din 26 aprilie era planificat ca recensământul să se producă în perioada 1 – 14 aprilie. Acest proiect propune transferarea termenului pentru perioada 12 – 25 mai. Ca argumente, Biroul Național de Statistică aduce toate argumentele care țin de finanțare, deoarece acest exercițiu se... va fi acoperit din fondurile bugetului de stat și din fondurile oferite de instituții internaționale. Iar disponibilitatea surselor externe vine în a doua jumătate a lunii martie. Dar Biroul are nevoie de un anumit timp pentru contractarea persoanelor care vor fi implicate în procesul de organizare a recensământului, instruirea lor, pentru buna desfășurare a recensământului.

Astăzi dimineață, în cadrul discuțiilor pentru introducerea în ordinea de zi, au fost cîteva întrebări și pe care vreau să le clarific. Vorbesc de modificările propuse la articolul 7, unde se propune substituirea cuvintelor din alineatul (1) „date și informații” cu „date/informații despre persoane ce vor cuprinde caracteristici demografice, etnoculturale, educaționale, economice și de sănătate”.

Vreau să spun aici, la tribuna Parlamentului, că nu sînt excluse literele care urmează sub punctul 1 în articolul 7. Aceste litere rămîn în legea de bază, pur și simplu, cuvintele „date/informații” sînt excluse, completîndu-se cu textul pe care l-am prezentat mai devreme.

Mai mult ca atît, articolul 7 este completat cu două litere noi și se include informația la litera r) „nume, prenume, cod personal”, litera s) „ surse de venit” și literă t) „dificultăți în desfășurarea activităților de bază zilnice”.

Întrebarea a fost de ce ne trebuie să punem, să colectăm informația referitor la dificultăți în desfășurarea activităților de bază zilnice?

Este pentru prima dată când un recensământ clasifică informația separat și despre persoanele cu dizabilități. Iar această informație va fi solicitată anume de la persoanele cu dizabilități, pentru ca statul să își colecteze informația necesară pentru politicile de mai departe care trebuie dezvoltate cu caracter social și de asistență oferite acestor persoane.

La fel, în articolul (8), în acest proiect se propune și substituirea, în cazul în care în câteva articole, unde se vorbește la articolul 8 alineatul (1), unde se spune că „Formularele chestionarelor de recensământ și instrucțiunile de completare a lor, borderourile recenzorilor și altă documentație auxiliară de recensământ se elaborează de către Biroul Național de Statistică...”. În legea actuală scrie că tot Biroul le și aprobă.

Corect, conform metodologiei, aceste chestionare trebuie să fie aprobate de către Comisia națională pentru recensământul populației și a locuințelor. Și pe întreaga Lege nr.90 peste tot se schimbă că Biroul elaborează chestionarele, iar comisia aprobă aceste chestionare.

Încă o dată vreau să accentuez că informația care va fi solicitată de la populație la capitolul limba vorbită, etnia, religia (în legea care este în vigoare deja este scris că „la libera declarație a respondentului”). Acest proiect de lege, pe care îl discutăm astăzi, nu vine cu nici o modificare la acest capitol.

În cadrul discuțiilor în comisiile parlamentare, au fost propuneri de a exclude din proiectul nr.94 modificările propuse la articolul 11 alineatul (2), unde se vorbește despre o anumită pedeapsă administrativă pentru refuzul de a prezenta informația.

Eu susțin aceste păreri și am să vă îndemn, stimați colegi, în dezbaterile proiectului nr.94 în lectura a doua, să operăm aceste modificări în conformitate cu amendamentele care vin din partea comisiilor.

Rog să susțineți acest proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, doamnă Palihovici.

Întrebări către autor?

Domnul Reșetnicov este primul.

Și se pregătește domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă autor,

Am vrut să vă întreb, prima întrebare, dacă atunci când ați pregătit acest proiect de modificare și completare a legii, ați studiat și Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, pentru că unele întrebări trebuie să fie absolut compatibile cu protecția datelor cu caracter personal.

Și, în acest sens, aș vrea să vă întreb dacă aceste fișe și formulare conțin date personale, cum ar fi numele prenumele și...

Doamna Liliana Palihovici:

Codul personal.

Domnul Artur Reșetnicov:

... codul personal, pentru că pînă acum nu se strîngeau astfel de date cum este codul personal. Iar strîngerea codului personal, numelui și prenumelui ar putea să lase de bănuț că dumneavoastră faceți o bază de date pentru sau în scopuri electorale. Prima întrebare. Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu vreau să vă încredințez acum că recensămîntul are scopurile pe care trebuie să le aibă un recensămînt și nicidecum scopuri electorale, cum dumneavoastră ați menționat.

În legea de bază este spus foarte clar că informația colectată este protejată. Și avem capitolul 4 al Legii nr.90 din aprilie 2012, articolul 12 – Garanțiile de protecție a datelor despre populație și locuințe din chestionarele de recensămînt.

Mai mult ca atît, înainte de a înregistra acest proiect de lege, la care am lucrat cu Biroul Național de Statistică, s-a obținut și o informație din partea Agenției pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în care s-a permis introducerea codului. Dar, în prelucrarea informației, ea nu este informație publică.

Și am să o rog pe doamna Spoială să confirme acest lucru.

Domnul Andrian Candu:

În loja Guvernului, vă rog frumos, pentru doamna Spoială. (*Rumoare în sală.*) Apropiati-vă...

Doamna Liliana Palihovici:

La domnul Eșanu nu s-a conectat?

Domnul Andrian Candu:

Apropiati-vă de domnul Eșanu, mai jos și...

Doamna Liliana Palihovici:

La domnul Eșanu i s-a conectat microfonul.

Domnul Andrian Candu:

La domnul Eșanu, porniți microfonul.

Doamna Liliana Palihovici:

Așezați-vă...

Domnul Andrian Candu:

Acum, acum vorbiți. Așezați-vă jos.

Doamna Liliana Palihovici:

Conectați, vă rog, microfonul.

Domnul Andrian Candu:

Așezați-vă și vorbiți.

Doamna Lucia Spoială:

Doamnă Președinte,

Stimate domnule deputat,

Deci, la pregătirea Legii nr.90 din 26 aprilie 2012, Biroul Național de Statistică a conlucrat cu toate instituțiile de resort, inclusiv cu Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Avem avizul Centrului și, în conformitate cu avizul, dumnealor deci întocmai, cum a spus doamna președinte, cum a numit, notat doamna președinte, capitolul IV anume este cu avizul Centrului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare, domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dar nu e conectat.

Deci, doamnă autor,

Eu totuși v-aș sugera, pentru a doua lectură, să fiți foarte atentă, pentru că Codul personal aparține persoanei și poate fi comunicat persoanei care se ocupă cu chestionarea numai în prezența buletinului de identitate. Dar dacă persoana nu are la acel moment la domiciliu codul...

Doamna Liliana Palihovici:

Buletinul.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu are buletinul sau nu dorește să îl prezinte, pentru că, la urma-urmei, recensământul poartă un caracter benevol și dacă persoana nu vrea să spună, de exemplu, apartenența etnică sau religioasă ori nu vrea să prezinte buletinul de identitate, nu puteți să îl obligați, să îi impuneți aici răspundere administrativă, așa cum prevedeți în proiectul respectiv.

De aceea, aș sugera ca, pentru a doua lectură, să excludeți Codul personal, pentru că nici persoanele care vor strânge astfel de informație nu vor purta răspundere pentru difuzarea.

Da, la prelucrare, probabil, dar nu este necesar Codul personal, pentru a afla anumite date statistice. Ele nu are nici o importanță și nici o relevanță din punctul de vedere al recensământului.

Și, în astfel de sens, va fi protejată și respectată Legea privind protecția datelor cu caracter personal, pentru că anchetele vor fi prelucrate.

Dar, pînă la prelucrarea anchetelor, unde vor fi datele cu caracter personal, unde va fi codul respectiv?

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vreau să vă explic de ce a fost propunerea de a include Codul personal, pentru a exclude posibilitatea răspunsului repetat din partea aceleiași persoane, aceasta ar da informație eronată.

Domnul Artur Reșetnicov:

Regulile recensămîntului presupun că există astfel de erori, repetări, dar statistica demonstrează...

Doamna Liliana Palihovici:

Da, dar aceasta nu ne dă informația veridică despre populația din Republica Moldova

Noi ne dorim ca informația care va apărea...

Domnul Artur Reșetnicov:

Pur și simplu, legea privind sistemul.

Doamna Liliana Palihovici:

...după recensămînt să fie cît mai veridică posibil...

Domnul Artur Reșetnicov:

Doamnă Președinte,

Legea privind sistemul național, adică unde este prevăzut buletinul de identitate, nu prevede obligația de a prezenta la recensămînt buletinul de identitate.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu sînt de acord ca acest subiect să îl discutăm suplimentar pentru lectura a doua, cu participarea specialiștilor și de la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru a evita orice problemă cu astfel de caracter. Scopul nostru este să avem legislația în bună ordine, pentru a ne permite organizarea cît mai corectă a recensămîntului național.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnul Valeriu Munteanu.

Următorul este domnul Brega.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă vicepreședinte,

Legenda, povestea acestei legi, pe care încercăm astăzi să o... încercați, de fapt, astăzi, să o modificați, este foarte veche și foarte lungă, și foarte încurcată.

Atît de încurcată, încît nici dumneavoastră, nici chiar doamna Spoială nu cunoaște întru totul. Autorii și acei care știu legenda întregă sînt cu totul în altă parte. Și eu o să vă spun doar cîteva date de...

În 23 decembrie, pardon, în 23 ianuarie al acestui an, Guvernul se încumetă să adopte o hotărîre de Guvern pentru modificarea acestei legi. Iarăși un know-how al unei guvernări democratice și proeuropene, plină doldora de juriști.

Noi am aprobat, noi am atacat această ilegalitate la Curtea Constituțională. Cu o zi înainte de ședința Curții, Guvernul, chipurile, se întrunește într-o ședință nocturnă pe 14, fiți atenți, pe 14 februarie. Pe 14, pe 14, la ora 17, și, chipurile, adoptă hotărîre de abrogare a hotărîrii ilegale.

Noi avem bănuieli rezonabile că acea ședință de Guvern, de fapt, nu a avut loc, ci doar s-au scris documente, pentru că, fiți atenți, privind problema recensămîntului și o problemă atît de sensibilă, și este unica ședință de Guvern din ultimii 5 ani cînd nu a fost transmisă online și nu a fost transparentizat acest proces.

Este de la sine înțeles că modificarea datei recensămîntului este legat de o comandă venită de la Moscova, care dorește ca acest recensămînt să aibă loc anume în data de 12. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Munteanu...

Domnul Valeriu Munteanu:

Întrebare. Eu am timp.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos întrebarea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu, eu...

Domnul Andrian Candu:

Fiindcă din partea stîngă se spune că este organizat de București. Așa că voi înțelegeți-vă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, da, da. Lăsați, vă rog frumos, Bucureștiul în pace. (*Rumoare în sală.*)

Eu am cîteva întrebări. Restul prevederilor...

Domnul Andrian Candu:

Aveți doar două.

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu am patru. Pot și la comisie să pun întrebări.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Munteanu,

Vă rog frumos întrebarea. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă președinte,

Următoarea întrebare pentru dumneavoastră. Cu data recensământului noi o să ne clarificăm separat. Acum spuneți-ne, vă rog frumos, care au fost raționamentele ca să fie abrogat alineatul (2) din articolul 7?

Doamna Liliana Palihovici:

Care? Care anume?

Domnul Valeriu Munteanu:

Iată, dumneavoastră spuneți că alineatul (2)...

Doamna Liliana Palihovici:

La articolul 7...

Domnul Valeriu Munteanu:

...din articolul 7...

Doamna Liliana Palihovici:

...sînt mai multe modificări.

Domnul Valeriu Munteanu:

Se... Nu, păi, stați un pic, o singură... alineat (2) are articolul 7, se abrogă. Spuneți-ne, vă rog frumos, de ce și care au fost raționamentele? Și care sînt consecințele reale ale acestei modificări?

Doamna Liliana Palihovici:

Un pic. Îndată, numai... (*Rumoare în sală.*)

O clipă doar. Articolul 7 alineatul (2), culegerea datelor suplimentare despre populație sau locuințe, neprevăzute la alineatul (1), nu se admite. Dar au fost făcute, au fost operate, prin acest proiect nr.94 se operează mai multe modificări care completează informația cu privire la locuințe. Și, de aceea, nu mai este sensul de a păstra alineatul (2).

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

De fapt, prevederile sau scopurile, sau finalitatea este ca să vă permiteți voi la recensământ să colectați și alte date decît o să fie prevăzute. Pentru că acest alineat trebuia să îl mutați...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

...acolo, în capătul...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul...

Domnul Valeriu Munteanu:

După ce ați făcut acest lucru.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Acestea chiar sînt invenții.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este grav, stimată doamnă, pentru că noi am solicitat prezența responsabililor și nu ați asigurat prezența lor. Ați umblat cu această lege pe sub masă. De aceea, mai multe probleme.

Doamna Liliana Palihovici:

Mie mi-ați solicitat vreo... ceva?

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu... Dumneavoastră erați.

Doamna Liliana Palihovici:

Mie?

Domnul Valeriu Munteanu:

Erați Președinte al ședinței cînd am solicitat acest lucru.

Doamna Liliana Palihovici:

A cui?

Domnul Valeriu Munteanu:

Și ați spus că o să vin.

Erați Președinte al ședinței...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Puneți, vă rog, întrebări la proiect.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Munteanu,
Aveți a doua întrebare?

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu mai am întrebări. O să am o luare de cuvânt și vă rog să mă înscrieți, ca să...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.
Domnul Brega. Vă rugăm.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

La articolul 10 alineatul (1): „Pentru organizarea și efectuarea recensământului...” Mai departe după text. „... în baza contractelor de prestări servicii recenzori și alt personal temporar pentru recensământ cu vârsta de peste 18 ani cetățeni ai Republicii Moldova cu un nivel de studii superioare sau medii de specialitate, care cunosc limba de stat sau limba rusă.”

Am... spuneți-mi, vă rog, în momentul în care absolvesc liceul și au 19 ani, de ce punem noi vârsta de 18 ani, de peste 18 ani și încă solicităm să aibă studii superioare sau studii medii de specialitate?

Deci nicidecum nu poate să fie peste 18 ani. Scoateți de peste 18 ani.

Și, totodată, nu în limba de stat, dar în limba română, și nu în limba rusă, dar în limba de comunicare. Căci, conform Constituției, limba rusă nu este a doua limbă de stat, dar este o limbă de comunicare.

Tot aceasta se referă și la articolul 7 alineatul (11) unde tot limba de stat este limba română, iar limba de comunicare este limba rusă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Sînt amendamente pentru lectura a doua. Deci ele vor fi discutate în cadrul comisiei raportoare de bază.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Brega,
A doua întrebare.
Următoarea se pregătește doamna Fusu.

Domnul Gheorghe Brega:

A doua întrebare.

La articolul 7 alineatul (1) despre date, informații despre persoane ce vor cuprinde caracteristici demografice, etnoculturale, educaționale, economice și de sănătate.

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Iată aici vă întreb: care e motivul să puneți datele de sănătate? Sînt pacienți care nu doresc să cunoască cineva despre sănătatea lor.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu. Este vorba...

Domnul Gheorghe Brega:

Sînt pacienți care nici nu cunosc.

Dar el contravine, totodată el contravine articolului 11, la alineatul... unde e scris că „refuzul de a prezenta sau prezentări eronate se amendează administrativ în conformitate cu legislația în vigoare”. Deci nu puteți spune, scoateți cuvîntul „sănătate”, vă rog. Nu este corect. Oamenii care cu cancer, cu SIDA ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Nu, nu, acestea „de sănătate” se referă doar la capitolul pentru persoanele cu dizabilități. Nu le va cere nimeni certificat, diagnoză, ele așa sînt clasificate în chestionar, de aceea și sînt scrise „de sănătate”.

Domnul Andrian Candu:

O precizare. Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Dacă doriți, nu puneți „de sănătate”, scrieți „cu dizabilități”. Trebuie altă modificare, dar nu sănătatea.

Doamna Liliana Palihovici:

O să analizăm pentru lectura a doua.

Domnul Gheorghe Brega:

Pentru că contravine. Solicitați sănătatea care e... dar, totodată, omul nu va spune, dumneavoastră îl pedepsiți. Nu e corect.

Doamna Liliana Palihovici:

În lectura a doua discutăm.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc, domnule Brega.

În lectura a doua, la amendamente.

Doamna Corina Fusu.

Următorul este domnul Vremea.

Doamna Corina Fusu:

Doamnă președinte,

Am următoarea întrebare. Distingem din nota informativă, care justifică completarea articolului 7, că una din caracteristicile distincte ale recensămintelor populației și locuințelor este măsura în care se poate realiza o clasificare cuprinzătoare după următoarele caracteristici

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Doamna Corina Fusu:

... și se propun caracteristicile.

Eu am rămas nedumerită în momentul în care am citit următoarele: data, datele căsătoriei, căsătoriilor legale ale femeilor care au contractat o căsătorie, prima și căsătoria actuală. În continuare: data, datele începutului, uniunii, uniunilor consensuale ale femeilor care au fost vreodată implicate într-o uniune consensuală. De ce anume a femeilor? Nu vedeți că este o discriminare?

Doamna Liliana Palihovici:

Adăugăm și a bărbaților, doamnă.

Doamna Corina Fusu:

Este foarte interesant. De ce femeile trebuie să declare în ce fel de consesiuni ...

Doamna Liliana Palihovici:

Și bărbații la fel.

Doamna Corina Fusu:

... trăiesc, iar bărbații ...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu aici ...

Doamna Corina Fusu:

... care sînt mai poligami, conform științei, nu trebuie să declare. (*Rîsete în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Eu am să o rog pe doamna Spoială să completeze, fiindcă o parte din aceste modificări vin la recomandările experților. Și aici am să o rog pe doamna Spoială să ...

Domnul Andrian Candu:

Microfonul domnului Eșanu, vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

... aducă claritate de ce doar femeile nu și bărbații?

Domnul Andrian Candu:

Poftiți, doamnă.

Doamna Lucia Spoială:

Mulțumesc.

Stimată doamnă deputat,

Deci anume aspectul acesta, inclus în caracteristicile demografice, ține mai mult și sînt axate pe statistica gender, ceea ce pentru noi este foarte important. Și este unica modalitate sau unica acțiune națională în care noi vom putea evidenția și colecta aceste date, rolul femeii, implicare și, totodată, componenta aceasta de statistică gender.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu cred că, doamnă Spoială, noi trebuie să adresăm aceeași întrebare și bărbaților, pentru a nu face discriminări.

Doamna Lucia Spoială:

Întrebarea generală este pentru toți, da, dar în evidență, la nivel de diseminare pentru unele componente, noi o să ne permitem să concretizăm și componenta aceasta.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Fusu,

Aveți a doua întrebare?

Doamna Corina Fusu:

Doamnă Spoială,

Chiar nu m-ați convins deloc.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, nu. Eu cred că se ...

Doamna Corina Fusu:

Nu, dar mai am o întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

... pot... propunem amendamente pentru a avea pentru ambele genuri informația care și de cîte ori s-a însurat și a divorțat.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Fusu,
A doua întrebare.

Doamna Corina Fusu:

Cea de a doua întrebare eu vreau să o adresez unuia dintre autori care este Valeriu Saharneau și revin la sintagma „limba de stat”. Și vreau să aflu ...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,
Eu răspund la întrebări.

Doamna Corina Fusu:

Dar vreau și poziția domnului Saharneau.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu sînt aici și dacă ...

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Fusu,
Reprezentantul autorilor este doamna Palihovici, vă rog frumos să îi puneți ei întrebări, dacă aveți întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Și dacă aveți amendament, faceți, vă rog, amendamentul să fie limba română, va fi română.

Doamna Corina Fusu:

Nu, dar eu consider că stimații autori ...

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Fusu,
Întrebări se pun reprezentantului grupului de autori, care este doamna Palihovici. Dacă aveți întrebare la ea.

Doamna Liliana Palihovici:

Bine, doamnă Fusu, am înțeles întrebarea.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.
Domnul Vremea,
Aveți două întrebări.
Următoarea este doamna Maria Ciobanu.

Domnul Igor Vreamea:

Mulțumesc.

Doamnă coautor,

Conform legislației, recensământul este o activitate care urmează să se desfășoare cu calm pentru a putea planifica toate acțiunile ...

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Igor Vreamea:

... astfel ca datele, furnizate de către cetățeni, să fie cât mai veridice.

Acum, în baza legii, a fost aprobată de către Guvern Hotărârea privind acțiunile de implementare a Legii cu privire la desfășurarea referendumului. Și, iată, conform acestui plan de acțiuni, încă în anul trecut, trebuia să fie elaborat deja chestionarul, care urmează ...

Doamna Liliana Palihovici:

El a fost și a fost pus în aplicare la recensământul provizoriu.

Domnul Igor Vreamea:

Așa.

Doamnă Palihovici,

Iată, dumneavoastră acum veniți, pînă la recensământ avem două săptămîni, modificați data și acum veniți, introduceți modificări în chestionarul care trebuia să fie definitivat încă în semestrul II anul 2013. Cine se face vinovat, iată, de așa ... Și nici nu vine Guvernul cu propunerile respective, dar vine un grup de deputați, adică Guvernul nici nu vrea să își îndeplinească obligațiunile pe care și le-a asumat conform planului.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu am înțeles foarte bine întrebarea. Și mai repet încă o dată, că acest formular a fost pus în aplicare la recensământul provizoriu, după ce a fost realizat acest recensământ, s-au făcut analizele și cu experții internaționali s-a creat o Comisie de experți internaționali care au făcut recomandările pentru modificările pe care vi le propunem astăzi.

Domnul Andrian Candu:

E o precizare, domnule Vreamea, sau a doua întrebare?

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Da, în contextul întrebării. Eu sînt de acord cu ceea ce spuneți dumneavoastră, fiindcă Planul de acțiuni și legea prevedeau obligativitatea efectuării unui recensământ de probă. Eu sper, nu știu cu ...

Doamna Liliana Palihovici:

El a fost făcut.

Domnul Igor Vreamea:

... exactitate, în sectorul Buiucani trebuia să fie și în Zaim, Căușeni.

Doamna Liliana Palihovici:

El a fost făcut și Biroul poate confirma.

Domnul Igor Vreamea:

Nu știu unde a fost. În ambele localități. Bine.

Atunci, conform planului, toate observațiile, toate neajunsurile depistate în chestionarul acela, care a fost pus la dispoziția recensământului de probă, trebuia în trimestrele I – III ale anului trecut să fie definitive.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, recensământul s-a produs în aprilie 2013.

Domnul Igor Vreamea:

Eu vă citesc, eu stau cu Planul de acțiuni în față. Și, iată, aici e spus trimestrul I, III 2013, procesarea datelor și evaluarea rezultatelor recensământului de probă, și în semestrul II deja trebuie să fie și definitivat, și coordonat, și trebuia să avem un chestionar care trebuia acum, nu acum, cu două săptămâni înainte de recensământ, să încercăm să croim. Și o să croim, iarăși, așa cum s-a croit și politica bugetar-fiscală.

Doamna Liliana Palihovici:

Conform Legii nr.90, recensământul de probă a avut loc în luna aprilie 2013, după care a fost nevoie de analiza informației, evaluarea experților și au făcut propunerile pe care le dezbatem astăzi.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă,

Aveți informații suplimentare.

Da, vă rog frumos.

Microfonul din loja Guvernului.

Doamna Lucia Spoială:

Stimate domnule deputat,

În aprilie anul 2013, într-adevăr, a avut loc recensământul de probă, noi am venit cu raport către Guvern și Comisia Națională pentru Recensământ, cu acest raport privind realizarea recensământului de probă. În urma analizei și a evaluării situației de la recensământul de probă, s-a ajustat chestionarul.

Chestionarul a fost aprobat în prima formă, în primul draft al Comisiei Naționale pentru Recensământ, în urma creării grupului internațional sau bordului

internațional... cinci experți din diferite țări, s-a reevaluat draftul de chestionar cu componentele necesare de ajustat la perioada pregătirii chestionarului. Ținând cont de faptul că unele componente nu s-au definitivat pînă la perioada... inclusiv din considerentul, cum susține doamna președinte, al finanțării externe, deci urmează ca, odată modificat, astăzi... odată modificat, legea sau perioada să fie ajustat ultimul draft de chestionar.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Vreame,

Aveți a doua întrebare?

Vă rog.

Domnul Igor Vreame:

Nu, este tot concretizare la această întrebare. Eu nu în zadar am pus întrebarea aceasta, fiindcă și pe site-ul Biroului, cu respect, doamnă director, dumneavoastră ați publicat încă în iulie anul trecut că ați definitivat în baza recensămîntului de probă, ați definitivat toate proiectele și l-ați aprobat pe cel definitiv. Și acum noi revenim, chipurile el nu a fost. Este informația...

Doamna Liliana Palihovici:

Cum nu a fost?

Domnul Igor Vreame:

... iată, acum e publicată pe web-ul Biroului. De aceea și vă întreb ce înseamnă aceasta? Cum facem?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Mai bine mai tîrziu decît niciodată.

Domnul Andrian Candu:

... o concluzie foarte bună.

Doamna Maria Ciobanu.

Și următoarea este doamna Domentii.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă autoare,

Spuneți-mi, vă rog, chestionarele vor fi completate cu creionul, așa cum s-a procedat în recensămîntul din 2004? Atunci, mulți cetățeni s-au identificat români, dar s-au pomenit moldoveni, deoarece inscripția a fost radiată și înlocuită pe placul guvernării comuniste de atunci. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Eu vă mulțumesc pentru întrebare. Și este o regulă, și cred că are să o confirme și doamna șef al Biroului Național de Statistică, că nu este vorba despre completare cu creionul, ci va fi cu pixul, pentru a nu putea fi schimbate aceste informații. Iar recenzorii vor răspunde fiecare pentru corectitudinea realizării procesului.

Și încă o dată repet, fiecare cetățean care răspunde la întrebările din chestionar are dreptul să se declare... la libera decizie, să spună cine este el după etnie, ce limbă vorbește, care este limba maternă și ce alte limbi cunoaște.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Mai aveți o întrebare, doamnă Maria Ciobanu?

Doamna Liliana Palihovici:

Nu există... Eu repet, astăzi am auzit de câteva ori în Parlament, mai mulți deputați spun că libera alegere va fi în baza unei liste.

Stimați colegi,

Dacă este liberă alegere, este ceea ce spune cetățeanul. Nu poate exista nici o listă din care cetățeanul să aleagă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamna Liliana Palihovici:

Cum cetățeanul va declara, așa va fi scris în formular, în chestionar.

Domnul Andrian Candu:

Doamna Domentî.

Următorul este domnul Gheorghe Popa.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă autor...

Doamna Liliana Palihovici:

Mai sînt întrebări?

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Domentî,

Poftiți.

Doamna Liliana Palihovici:

Cine are întrebare?

Doamna Oxana Domenti:

Doamnă autor,

Eu sînt absolut de acord cu colegii mei care spuneau că introducerea...

Doamna Liliana Palihovici:

Codului personal.

Doamna Oxana Domenti:

...codului personal sau obligativității codului personal denaturează în general esența unui sondaj sociologic, care trebuie să fie depersonificat.

Înțeleg parțial argumentele dumneavoastră, că spuneți că doriți o exactitate mai mare pentru anumite cifre. Dar mi-i frică că se încalcă dreptul persoanelor la tăinuirea datelor personale. Dar și nu veți avea această exactitate a cifrelor, pentru că, vă asigur, 15% – 20% din populație, chiar și mai mult, marea parte din acei care sînt plecați, nu veți putea colecta aceste date ale codurilor personale, pentru că persoana care este acasă completează ancheta în locul celui care este plecat, ori din alte motive. Deci frică mi-i că o mare parte din cetățeni...nu veți putea... pentru o mare parte nu veți putea completa acest cod personal.

În discuții cu doamna directoare a Biroului, dumneaei a zis că se va adresa ulterior către autoritățile publice locale, care vor completa acest loc unde scrie codul personal. Deci codul personal va fi introdus de către autoritatea publică locală, ceea ce mi se pare că este și mai grav, pentru că nu e voie de imixiunea autorităților publice locale...

Doamna Liliana Palihovici:

În procesul de recensămînt.

Doamna Oxana Domenti:

... pentru a completa aceste date.

Deci lucrurile se denaturează, esența unui sondaj sociologic... Și, după mine, veți obține date încă mai puțin exacte decît cele pe care le-ați fi putut obține fără de acest cod personal.

Doamna Liliana Palihovici:

Argumentul pentru introducerea codului personal este cel pe care l-am expus un pic mai devreme, pentru a nu avea repetarea răspunsurilor din partea aceleiași persoane.

Dar eu nu știu, nu am fost de față cînd ați discutat... cînd a zis că cumva autoritățile locale vor fi implicate în completarea informației. Aceasta este o abordare greșită și nu trebuie să se întîmple în timpul recensămîntului.

Doamnă Spoială,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Loja Guvernului.

Doamnă Spoială,
Doamnă director.

Doamna Lucia Spoială:

Cu administrația publică locală s-a conclucrat de data aceasta foarte reușit, dar nu la completarea...

Doamna Liliana Palihovici:

Vorbiți, vă rog, mai aproape, căci nu se aude.

Doamna Lucia Spoială:

... la definitivarea situațiilor care este în momentul de față pentru fiecare localitate, pentru fiecare raion, dar nu anume la includerea sau înscrierea chestionarului, completarea chestionarului, doar la nivel de identificare a tipului de locuințe, la nivel de identificare a gospodăriilor și a tot ce ține de acel instrumentar de recensământ.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu sînt de acord ca subiectul codului personal să îl discutăm la ședința comisiei în lectura a doua, cu prezența reprezentanților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Atunci eu sînt sigură că vom avea mai multă claritate și vom lua o decizie corectă.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Domentî,
Mai aveți o întrebare?

Doamna Oxana Domentî:

Veniți cu un alt amendament la punctul 12, unde scrieți că „pentru cetățenii străini se pot utiliza chestionare-tip în limbă de largă circulație internațională”. În ce limbi vor fi pregătite chestionarele? Și în ce număr?

Doamna Liliana Palihovici:

În engleză, căci e limbă de circulație internațională. Despre număr, probabil, Biroul de Statistică o să ne spună.

Doamna Oxana Domentî:

Și cum veți estima numărul acelor care au nevoie de chestionare în limba engleză?

Doamna Liliana Palihovici:

Există o formulă, după care calculează Biroul Național de Statistică. Poate să o prezinte...

Doamna Oxana Domenti:

Scrie „în limbile de circulație internațională”, deci nu doar în engleză probabil că...

Doamna Liliana Palihovici:

Engleză, franceză și... da.

Doamna Oxana Domenti:

Franceză și câte alte... câte limbi vor... se vor pregăti chestionarele?

Domnul Andrian Candu:

Doamnă directoare,
Aveți informație? Da.
Vă rugăm frumos.

Doamna Oxana Domenti:

Și câte la număr?

Domnul Andrian Candu:

Din loja Guvernului, vă rugăm. Da. Pofțiți. Pofțiți acum.

Doamna Lucia Spoială:

Vă mulțumesc pentru întrebare, doamnă deputat.

Deci Biroul Național de Statistică a identificat limbile cele internaționale (engleza, franceza, româna, rusa), adică plus/minus pentru acei care cunosc celelalte două limbi.

Numărul de chestionare sînt identificate, în conformitate cu formula Biroului Migrație și Azil, acelor persoane care sînt înregistrate în Republica Moldova la... pe perioada, atunci, a petrecerii recensămîntului.

Doamna Liliana Palihovici:

Și o rezervă?

Doamna Lucia Spoială:

Plus/minus de 5%.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamna Lucia Spoială:

Doar acei care sînt înregistrați oficial, doar statutul oficial.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.
Domnul Gheorghe Popa.

Următorul este domnul Mușuc.

Domnul Gheorghe Popa:

Doamnă vicepreședinte...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mușuc,

Aștept întrebarea.

Domnul Gheorghe Popa:

Nu. Nu...

Domnul Andrian Candu:

Nu. Nu. Acum domnul Popa, domnul Popa.

Doamna Liliana Palihovici:

A-a-a, nu. Domnul Popa.

Vă rog.

Domnul Gheorghe Popa:

Doamnă vicepreședinte,

Mă ignorați de acum chiar cu totul.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu aceeași plăcere o aștept, întrebarea de la dumneavoastră, domnule Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Eu...

Doamna Liliana Palihovici:

De ce nu.

Domnul Gheorghe Popa:

Vreau să vă întreb pe dumneavoastră...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog.

Domnul Gheorghe Popa:

... la articolul 11, luați, vă rog, proiectul de lege...

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Gheorghe Popa:

... „refuzul de a prezenta sau prezentarea eronată de către respondent a informației...”

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Am discutat despre acest subiect. A fost amendamentul de a fi exclus...

Domnul Gheorghe Popa:

Dați-mi voie.

Doamnă vicepreședinte,

Dați-mi voie pînă la urmă. Dacă îmi permiteți.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă dau voie.

Domnul Gheorghe Popa:

Eu nu o să dau citire, pur și simplu, vreau să întreb, că aici ceva nu este corect, fiindcă, de fapt, situația eronată o apreciază o singură persoană și aici pot fi falsificate multe chestiuni. De aceea, aș sugera, pentru lectura a doua, de revăzut acest alineat.

Și mai am încă o întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Eu am să concretizez încă o dată, în cadrul discuțiilor în comisie a proiectului nr.94, în mai multe comisii, deputații au propus ca această modificare să fie exclusă, fiindcă rămîne loc de interpretare pentru prezentarea eronată, în special atunci cînd vorbim despre informația despre locuințe, s-ar putea unele persoane să nu cunoască informația, după care să fie învinuit că a prezentat informație eronată.

Eu susțin acest amendament.

Domnul Gheorghe Popa:

Dar chiar și sancțiunile nu ar fi de dorit, fiindcă aici apar....

Doamna Liliana Palihovici:

Eu susțin acest amendament ca să fie exclus acest moment din proiect.

Domnul Gheorghe Popa:

Și a doua întrebare. Vreau să vă...

Domnul Andrian Candu:

Întrebarea numărul doi.

Domnul Gheorghe Popa:

Vreau să vă întreb: la articolul 3 se impune completarea, spațiul colectiv...

Doamna Liliana Palihovici:

Noțiunilor.

Domnul Gheorghe Popa:

... de locuit?

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Gheorghe Popa:

Și începeți cu hotelul. Cît este de corect? Fiindcă și aici sînt niște situații.

Doamna Liliana Palihovici:

Spre exemplu, avem Casa-hotel a Parlamentului, unde trăiesc deputații.

Domnul Gheorghe Popa:

Nu, atunci scrieți Casa-hotel a Parlamentului sau, fiindcă în hotel noi știm că persoanele locuiesc o zi, două zile, pe urmă pleacă, vin și atunci acei care sînt în hotel taman în ziua recensămîntului, ei nu arată realitatea corect.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci propunerea dumneavoastră să nu fie ăsta scris primul în listă, dar să rămîină.

Domnul Gheorghe Popa:

Dar nu că să rămîină. În genere, spațiul colectiv de locuit ar trebui de exclus completamente.

Doamna Liliana Palihovici:

De ce să îl excludem? Avem, spre exemplu, azilul pentru bătrîni, unde trăiesc bătrîinii. Aceasta înseamnă că noi îi excludem din recensămînt?

Avem școală-internat, casă pentru copii. Noi nu putem să excludem spațiul colectiv de locuit. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Sugestia este să le punem în ordine alfabetică, ca să nu atragem atenția.

Domnul Mușuc.

Și următorul este domnul Petkov.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule vicepreședinte,

Noi, la începutul ședinței, am anunțat poziția Frațiunii noastre vizavi de acest proiect de lege.

În primul rînd, mă refer la modalitatea de a promova acest proiect de lege fără raportul comisiei, fără coraportul comisiei, fără expertiza Consiliului European, în mare grabă, deși vizează o procedură foarte importantă precum este recensămîntul.

Dumneavoastră sînteți 36 de deputați în sală, cvorum nu aveți. Noi părăsim ședința Parlamentului. Dumneavoastră nu aveți voturi.

Dumneavoastră nu aveți voturi pentru ca să aprobați acest proiect de lege în primă lectură. De aceea, în orice caz, o să ne întoarcem la acest proiect de lege săptămîna viitoare, așa cum am cerut noi.

Vă mulțumim și la revedere.

Doamna Liliana Palihovici:

Pînă...

Domnul Andrian Candu:

Stimate domn...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat Mușuc,

Pînă plecați din sală, am să vă spun că avem raportul Comisiei juridice, numiri și imunități care e cu raportul de bază, avem coraportul Comisiei economie, buget și finanțe și, pînă la lectura a doua, comisia dumneavoastră de asemenea reușea să vină cu coraportul și cu amendamentele necesare.

Domnul Andrian Candu:

Acesta e un exemplu, dragi colegi, cum există o colaborare între opoziție și putere și după aproape o oră de dezbateri... (*Rumoare în sală.*) Și după o oră de dezbateri, unde și colegii comuniști au avut dreptul să pună întrebări, s-au comportat cum s-au comportat, dar le rămîne lor la... pe obrazul lor.

Vă mulțumim frumos, doamnă Palihovici. (*Rumoare în sală.*)

Vă rugăm frumos, dacă ați decis să plecați.

Doamna Liliana Palihovici:

Noi am discutat astăzi.

Domnul Andrian Candu:

Plecați și lăsați-ne pe noi atunci să examinăm în continuare.

Vă mulțumim frumos.

Declarăm o pauză de 5 minute.

Mersi mult.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Am să rog numărătorii să anunțați prezența pe sectoare.

Domnul Oleg Sîrbu:

Cît trebuie să (Rîsete în sală.)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Sîrbu,

Nu glumiți în felul acesta.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 16.

Doamna Liliana Palihovici:

Așteptați că mai vin deputați.

Eu am să rog Secretariatul să cheme toți deputații care nu au abandonat ședința.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 20.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3 – 20.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Doamna Liliana Palihovici:

25, da? Prezidiul l-ați numărat? Da.

Stimați colegi,

Nu avem cvorumul. Declar ședința închisă. Următoarea ședință săptămîna viitoare. Doriți mîine ședință? Da de ce nu?

Ședința s-a încheiat la ora 16.24.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*